

УВОД

Обяснителната записка е част от горскостопанския план на горските територии, собственост на община Сапарева баня, изработен съгласно утвърдено Задание за проектиране и сключен Договор между общината и фирмата изпълнител – „Призма Инфо“ ЕООД.

Имотите, обект на планиране, попадат в района на дейност на ТП „ДГС Дупница“. За съставянето на горскостопанския план са използвани данните от инвентаризацията на горскостопанската единица, извършена през 2016 г. Стопанските класове и турнусите на сеч, към които са отнесени залесените територии на Общината, са разгледани и приети на ЕС при ИАГ с протокол от 20.03.2017 г., утвърден от изпълнителния директор на Агенцията.

ГЛАВА I

ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ, ТИПОВЕ МЕСТОРАСТЕНИЯ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ

1. ИМЕ И МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКАТА ЕДИНИЦА

Община Сапарева баня е разположена в Югозападна България, под северните склонове на Рила планина и южните склонове на планина Верила. Според административното делене на страната, общината попада на територията на област Кюстендил, като е разположена в североизточната ѝ част. Обхваща землищата на гр. Сапарева баня и селата Сапарево, Овчарци, Ресилово. Граничните ѝ общини са – на запад община Дупница, на юг – община Рила от област Кюстендил и на север и изток – община Самоков от област София.

Населените места на територията на общината са свързани с добре развита пътна мрежа. От републиканските пътища, това са – второкласен път II-62 Костенец-Самоков-Сапарева баня-Дупница с дължина 15 km и третокласен път III-6204 Дупница-Самораново-Ресилово-Овчарци-Сапарева баня-Сапарево. Общинската пътна мрежа включва пътищата – KNL 1191 (III-6240) Сапарева баня-Паничище-х. Пионерска с дължина 14,9 km, KNL 3190 (II-62) Дупница-Клисура/Сапарева баня (III-6240) с дължина 2,7 km, KNL 3192 (II-62) Дупница-Клисура/Сапарева баня-Сапарево (III-6240) с дължина 2,5 km, KNL 3193 (III-6240) Ресилово-Овчарци-Ресиловски манастир с дължина 1 km и KNL 3194 (III-6240) Овчарци-мес. Овчарченски водопад с дължина 1 km. Пътната мрежа е с асфалтова настилка и е в добро състояние. На запад от общината на 12 km отстои първокласният път София-Кулата с европейска категоризация E-79, формиращ направлението на трансевропейския транспортен коридор ЕТК №4, а на 18 km – магистрала „Струма“.

Според горскоадминистративното делене на България, общинските имоти, обект на планиране, попадат в района на дейност на ТП „ДГС Дупница“.

През горските масиви е прекарана мрежа от горски пътища в добро състояние, които са проходими през по-голяма част от годината. На места са необходими ремонтни дейности за стабилизирането им. Част от извозните пътища са ерозирани след приключване на използването им. Телефонни постове има във всички населени места, а мрежите на мобилните оператори покриват по-голямата част от територията, обект на планиране.

2. ФИЗИКО-ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

а) Географско положение

Община Сапарева баня се намира в Югозападна България, под северните склонове на Рила планина и южните склонове на планина Верила, обхваща и част от Дупнишката котловина. Най-северната точка на общината е с координати 42°22' северна ширина и 23°17' източна дължина в подотдел 10 а, най-южната – 42°13' северна ширина и 23°19' източна дължина в подотдел 100 м, най-западната – 42°15' северна ширина и 23°10' източна дължина в подотдел 171 ч и най-източната – 42°16' северна ширина и 23°22' източна дължина в подотдел 704 м1. Най-голямото разстояние между две точки в границите на общината е 17.4 km в посока изток-запад и 16.5 km в посока север-юг. Горите са разположени на северозападните склонове на Рила и южните склонове на Верила.

б) Релеф

Релефът в община Сапарева баня е типично планински. Според морфографското райониране на България, е разположена в морфографската единици – Македоно-Родопски масив (Стефанов 2002). В него са разположени най-високите части от територията на България. Масивът е най-дълбоко разчленената планинска земя.

Склоновете на Рила са ясно изразени, с големи наклони. Особено стръмни са тези, спускащи се към гр. Сапарева баня, с. Овчарци и с. Ресилово. Южните разклонения на Верила от своя страна представляват ниска планинска верига със заоблени и лесно достъпни склонове. Дупнишката котловина е с равнинен характер на релефа, но тук са разположени обработваемите земи.

Най-ниската точка от общината е с надморска височина 580 m и е разположена в подотдел 147 а, а най-високата – 1980 m в подотдел 100 м. Тази денивелация подчертава разнообразния физикогеографски облик на района.

Особеностите на релефа обуславят разпределението на територията ѝ по надморска височина, наклон и изложение на терена. В таблица №1 е показано разпределението на дървопроизводителната площ на общината по надморска височина. От нея се вижда, че територията е с надморски височини между 600 и 2000 m, което прави релефа силно разчленен.

Преобладават надморските височини между 1301-1400 m – 15.5%, 901-1000 m – 13.0% и 1401-1500 m – 12.5%. Дървопроизводителната площ е концентрирана в диапазона 801-1600 m, като най-малко от нея обхваща районите с най-ниска и най-висока надморска височина.

Таблица №1: Разпределение на дървопроизводителната площ на община Сапарева баня по средни надморски височини.

надморска височина	площ ha	%	надморска височина	площ ha	%
501 - 600 m	0.3	-	1401 - 1500 m	775.6	12.1
601 - 700 m	21.5	0.3	1501 - 1600 m	539.9	8.5
701 - 800 m	188.9	2.9	1601 - 1700 m	256.8	4.0
801 - 900 m	712.3	11.1	1701 - 1800 m	82.4	1.3
901 - 1000 m	830.8	13.0	1801 - 1900 m	65.6	1.0
1001 - 1100 m	632.6	9.9	1901 - 2000 m	28.3	0.5
1101 - 1200 m	645.5	10.1	всичко	6394.2	100.0
1201 - 1300 m	625.9	9.8			
1301 - 1400 m	987.8	15.5			

В таблица №2 е дадено разпределението на дървопроизводителната площ на община Сапарева баня по наклон на терена. От нея се вижда, че преобладават стръмните терени (21°-30°) – 56.3%, следвани от много стръмните (над 30°) с 25.7%. Това прави горските територии труднодостъпни за провеждане на дейностите по експлоатация и възпроизводство на гората. Трябва да се има и предвид и постоянната опасност от възникване на ерозионни процеси..

Таблица №2: Разпределение на дървопроизводителната площ на община Сапарева баня по наклон на терена.

Степени на наклон	Равно 0°-4°	Полегато 5°-10°	Наклонено 11°-20°	Стърмно 21°-30°	Много стрърмно над 30°	Общо
площ [ha]	14.5	47.7	1095.6	3591.1	1645.3	6394.2
проценти	0.2	0.7	17.1	56.3	25.7	100.0

В таблица №3 е дадено разпределението на дървопроизводителната площ на общината по изложение на терена. В района преобладават сенчестите изложения (СЗ, С, СИ, И) – 64.2%, което обуславя по-малка слънчева радиация и от там наличието на по-влажни и богати почви.

Таблица №3: Разпределение на дървопроизводителната площ на община Сапарева баня по изложение на терена.

Изложения	Сенчести север, североизток, северозапад, изток	Припечни югоизток, югозапад, запад, юг	Всичко
площ [ha]	4107.1	2287.1	6394.2
проценти	64.2	35.8	100.0

Релефът е важен фактор за разпределението на слънчевата енергия и хидротермалния режим на почвата, което от своя страна води до формиране на различни почвени типове и различни типове месторастения.

в) Хидроложки условия

Според хидроложкото райониране, територията на България се разделя на 2 области, 2 подобласти и 28 района. Подялбата се основава на климатичното влияние върху оттока (Йорданова 2002).

Община Сапарева баня попада в област Б – с умереноконтинентално климатично влияние върху оттока, подобласт БII, която се характеризира със значително снежно подхранване и район БII₆ (Рило-Пирински) – с голяма водоносност при висок отточен коефициент, рязко изразено пролетно-лятно пълноводие с майски максимум, добре подчертано вторично есенно-зимно пълноводие, не много дълбоко основно лятно и вторично зимно маловодие.

Хидроложките условия на територията ѝ са добре развити. Многобройните малки и големи водни течения са част от водосбора на река Струма. Изключение е водосборът на река Лакатица, която е част от този на река Искър.

Река Джерман по големина и значение е на второ място. Води началото си от Седемте рилски езера и се влива в Струма. Нейни притоци са Скакавица, Валявица, Перушица, Горица, Отовица, Тополница, Бистрица, Балановска и Блажиевска. В горното си течение Джерман преминава през типичен планински терен – тясна, стръмна и скалиста долина, с високи прагове. След гр. Сапарева баня реката тече през обработваеми земи в широко и разлато корито с малък наклон, запълнено с огромни количества наносни материали.

Джерман е типично поройна река, за чието овладяване са изградени многобройни укрепителни и корекционни съоръжения. Водосборният ѝ басейн има важно значение за селищата в района. Общата дължина на реката е 45 km, от които 24 km текат през земеделски земи. Има постоянно водно течение, което силно намалява през летните месеци.

Река Валявица е ляв приток на река Джерман. Води началото си от стръмните склонове на връх Башмандра, тече в северна посока в тясна долина и при гр. Сапарева баня се влива в река Джерман.

Река Горица събира водите си от мочурищата около връх Кабул и тече в стръмно и скалисто корито. Близко до с. Овчарци преминава през няколко водопада, последният, от които е с височина 18 m и е обявен за природна забележителност. Под с. Овчарци навлиза в полето и се влива в река Джерман.

3. ГЕОЛОЖКИ СТРОЕЖ И ПЕТРОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

В геолого-петрографско отношение територията на община Сапарева баня е еднообразна. Най-широко застъпени са палеозойските образувания.

Първичната скална маса на рилския масив е от докамбрийски метоморфни скали, които са претърпели големи изменения по отношение на своята структура. Съставени са предимно от гнайси и кристалинни шисти във всичките им разновидности – биотитови, мусковитови, амфиболитови и др., процепени от пегматитови и аплитови жили. Сред тях изпъкват карбонски интрузии – Централнорилска, съставени от масивни скали – гранити и гранодиорити.

Дупнишката котловина има тектонски произход и се характеризира с преобладаващ акумулативен процес. Изградена е от алувиални и делувиялни материали (кватернерни чакъли и пясъци), които са изградени от кристалинни шисти и гнайси.

Основните скали оказват косвено влияние за формирането на различните типове месторастения по отношение на богатството им. То се проявява в комплекс с останалите почвообразуващи фактори – климат, изложение, наклон, надморска височина, горскодървесна растителност.

Масивните и метаморфни скали, разпространени в района, са устойчиви на изветряне и предполагат формирането на среднобогати и бедни месторастения.

4. КЛИМАТИЧНИ УСЛОВИЯ

Според климатичното райониране на България, община Сапарева баня попада в Континентално-средиземноморска климатична област, Преходно-континентална климатична подобласт, в Рило-Осоговски нископланински климатичен район (600-1000 m н.в.), а най-високите части попадат в Планинския климатичен район (над 1000 m н.в.) (Събев 1960).

Рило-Осоговски нископланински климатичен район обхваща склоновете на планините Рила, Верила, Коньовска и Влахина. Тук средната годишна температура е от 8°C до 10.5°C. Средната температура през месец януари е около минус 1.5°C, а тази през юли – 19.5°C. Средната годишна абсолютна минимална температура е минус 18°C, а средната годишна абсолютна максимална температура е 33.5°C. Периодът на устойчиво задържане на температурите над 5°C е 241 дни, а на тази с температури над 10°C е около 172 дни. Късните пролетни и ранните есенни слани тук са по-рядко явление. Средната годишна сума на валежите е от 640 до 710 mm, като максимумът е през юни и октомври, а минимумът – през март и август. Първият сняг пада около 20.XI, а последният – около 20.III. Средният брой на дните със снежна покривка е от 40 до 60.

Планинският климатичен район в морфологично отношение предлага разнообразие от площи с различно положение, височина и изложение на склоновете. Всички тези фактори, от своя страна дават възможност за твърде големи различия в климатично отношение. По-голямата надморска височина определя и по-ниска средна годишна температура, която тук варира от 2°C до 8°C. Средната годишна температура през най-студения месец януари е минус 4.5°C, а тази през юли 14.5°C.

Средната годишна абсолютна минимална температура е около минус 19°C, а средната годишна абсолютна максимална е около 27.5°C. Периодът на устойчиво задържане на температурите над 5°C е 165 дни, а тази с температура над 10°C е 131 дни, или за този район средната продължителност на вегетационния период е около 5 месеца. Валежите са значителни и средногодишно доближават 1000 mm. Валежният минимум е през зимата, но поради по-ниските температури тук снежната покривка е значителна – 20-40 cm. Първата снежна покривка е между 1-20. XI, а последната между 20-31.III. Дните със снежна покривка са от 80 до 120.

Преобладаващите ветрове са умерени, с главна посока от запад към северозапад. Често нахлуват средиземноморски циклони, които изменят посоката на главните ветрове. Повредите от ветроломи и ветровали са единично явление.

5. ПОЧВА

Климатичните особености на континентално-средиземноморския климат, геоложката основа и характерът на естествената растителност са основните причини за образуване на разнообразна почвена покривка. Според почвено-географското райониране на България (Нинов 2002) територията на община Сапарева баня попада в Рило-Пиринска провинция, а най-високите части във Високопланинския пояс на Балканско-Средиземноморската почвена подобласт на Средиземноморската почвена област. Основните почвени типове са от клас Метаморфни почви (Cambisols) – кафяви горски почви (Dystric-Eutric Cambisols) и тъмноцветни горски почви (Umbric Cambisols), от клас Лесивирани почви (Luvisols) – канелени горски почви (Chromic Luvisols) и от клас Наносни почви (Fluvisols) се срещат алувиални (Alluvial Fluvisols).

В таблица №4 е показано разпределението на дървопроизводителната площ по типове и подтипове почви. От нея се вижда, че почти цялата дървопроизводителна площ е разположена върху кафяви горски ненаситени почви – 95.5%. Много малка част заемат обикновената тъмноцветна – само в най-високите части, обикновената канелена – в по-ниските части и ненаситената алувиална почва – по поречието на река Джерман.

Таблица №4: Площно разпределение на видовете (типовете и подтиповете) горски почви на дървопроизводителната площ на община Сапарева баня.

Почвени типове	Общо [ha]	%
Алувиална ненаситена	12.1	0.2
Канелена горска обикновена	120.6	1.9
Кафява горска ненаситена	6106.4	95.5
Тъмноцветна горска обикновена	155.1	2.4
Всичко	6394.2	100.0

В таблица №5 е показано разпределението на дървопроизводителната площ по дълбочина на почвата. Водещ е делът на средно дълбоките почви (31-60 cm) – 61.9%, следвани от дълбоките (61-120 cm) с 28.3%. Това е благоприятно условие за разпространението на горскодървесна растителност.

Таблица №5: Разпределение на дървопроизводителната площ на община Сапарева баня по дълбочина на почвата.

Дълбочина на почвата	тв.плитка 0-15 cm	плитка 16-30 cm	ср.дълбока 31-60 cm	дълбока 61-120 cm	мн.дълбока над 120 cm	общо
ha	37.6	574.8	3958.6	1808.8	14.4	6394.2
проценти	0.6	9.0	61.9	28.3	0.2	100.0

Най-широко разпространени са кафявите горски почви, които са продукт на горски почвообразователен процес. Почвеният профил е пълен и се изразява с формулата OABC. Характерна диагностична особеност е, че A хоризонт достига до 25-30 cm, а отношението на B към A може да нарастне до 3 и повече пъти. Има тенденция с увеличаване на надморската височина, мощността на A хоризонт да се увеличава, тази на B – да намалява. На повърхността на почвата се формира мъртва горска постилка, с мощност между 3 и 10 cm. Хумусно-акумулативният (A) хоризонт е с тъмнокафяв цвят, което го отличава от светлосиво до жълтокафяво оцветения B камбичен хоризонт, чиято структура е ореховидна и неуплатнена.

Механичният състав на кафявите горски почви се изменя от глинесто-песъчлив до средно песъчливо-глинест, като в дълбочина съдържат повече глина, но тя е недостъпна. Количеството на хумус е високо в повърхностния хоризонт. Реакцията на почвения разтвор е кисела в целия профил, като с увеличаване на надморската височина почвите се вкисляват до степен на обменен алуминий.

Тъмноцветните горски почви са установени в най-високите части на общината, в пояса на смърчовите гори и над гормата граница на гората – клекови формации. Участието на тревната растителност е значително, което води до образуване на мощен хумусно-акумулативен (A) хоризонт. Строежът на почвения профил се изразява с формулата OABC. Мъртвата горска постилка е силно развита. Механичният състав на почвите е средно глинесто-песъчлив. Реакцията на почвения разтвор е кисела, като в дълбочина намалява. Съдържанието на хумус е високо, а наситеността с бази – под 40% от сорбционния капацитет.

Канелените горски почви са разположени в най-ниските части на общината. Строежът на почвения профил се изразява с формулата ABtC, като в горските територии се образува мъртва горска постилка, която се разлага за една година. Повърхностният хоризонт има мощност около 20-30 cm, но достига и до 40-50 cm при някои видове. Структурата му е слабо устойчива, което води до влошаване на водно-физичния режим и физико-химичните свойства. Илувиалният (B) хоризонт е с мощност 75-120 cm и се характеризира с призмовидна структура. Межаничният им състав варира в зависимост от почвообразуващите скали и дълбочината на почвения профил. Съдържанието на глина и ил е най-високо в илувиалния хоризонт. Реакцията на почвения разтвор е от кисела до неутрална. Тези почви са наситени с бази.

Азонално представени са и наносните почви, формирани в речните тераси, върху които се развива влаголюбива естествена растителност. Алувиалните почви са разпространени в речните долини – река Джерман и притоците ѝ. Установен е един почвен вид – наситени (Eutric). Строежът на почвения профил се изразява с формулата A, I, II, III, IV и т. н., която показва наличието на един единствен почвен хоризонт, под който следват пластове. Пластовете нямат генетична връзка помежду си и отразяват периодичността в отлаганията на наносите. Тези почви са млади, поради което са по-грубодлабочинни. Специфично за тях е варирането на хумуса в дълбочина и голямото разнообразие в механичния състав.

Предвид на комплексните природно-географски условия почвите в района са силно уязвими на ерозия и деградация, което е основен проблем за ефективното усвояване и опазване на почвените ресурси.

В горските територии на община Сапарева баня са установени **ерозионни процеси** на 5.5% от площите ѝ, като 2.3% са с втора степен на ерозия, 1.9% – с първа, 1.1% – трета и 0.2% – четвърта. Няма площи с пета степен на ерозия. Най-голям е делът на иглолистните гори, тъй като противоерозионните залесявания са извършвани именно с иглолистни видове.

Таблица №6: Разпределение на общата площ по група гори и степени на ерозия.

група гори	неерозирана	I	II	III	IV	V	всичко
	ha						
иглолистни	4237.8	105.7	128.5	67.3	10.0	-	4549.3
шир. вис.	331.8	-	-	-	-	-	331.8
изд. за превр.	1334.7	16.8	14.6	-	6.6	-	1372.7
нискоствъблени	32.8	-	5.8	-	0.3	-	38.9
тополови	42.5	-	-	7.4	-	-	49.9
голи площи	376.4	1.2	5.4	-	-	-	383.0
всичко	6356.0	123.7	154.3	74.7	16.9	-	6725.6
проценти	94.5	1.9	2.3	1.1	0.2	-	100.0

6. РАСТИТЕЛНОСТ

Според горскорастителното райониране на България (Павлов, Димитров 2012), направено на основата на зонално-поясни градиенти на растителността, свързани с климатичното и почвено райониране на страната, територията на община Сапарева баня попада в Преходноконтинентална горскорастителна област, Преходноконтинентална Рилско-Западнородопска планинска горскорастителна провинция и Северносклонов Рилски район.

За общината са характерни смесени дъбови гори от клас *Aestilignosa*, а в по-високите части иглолистни гори от клас *Aciculilignosa*. Разпространена е и интразонална растителност от класовете формации *Pratoherbosa* и *Theroherbosa*, също и хигрофилни съобщества по долините на реките – крайречни гори от тополи, върби, черна елша. Установени са и вторични съобщества, формирани на деградирани терени и урбанизирани територии.

В най-високите части доминират фитоценози с преобладаване на обикновен смърч (*Picea abietis*), по-ограничено са разпространени фитоценози с преобладаване на бял бор (*Pinus sylvestris*), обикновена ела (*Abies alba*) и бяла мура (*Pinus peuceis*). Под тях доминира формацията на обикновения бук (*Fagus sylvatica*), която с намаляване на надморската височина се сменя от формацията на горуната (*Quercus dalechampii*). В по-ниските части има значителни пространства, заети от смесени гори на цер (*Quercus cerris*) и благуна (*Quercus frainetto*). Присъствието на храсталаци от драка (*Paliurus spina-christi*) свидетелства за деградирането на горската растителност.

По поречията на някои реки има създадени култури от тополи от клон И-214. На територията на общината има култури и от черен бор (*Pinus nigra*), бял бор (*Pinus sylvestris*) смърч (*Picea abies*), бреза (*Betula pendula*), кестен (*Castanea sativa*), дребнолистна липа (*Tilia cordata*) и др.

Добре представена е и храстовата растителност. Повсеместно се срещат дрян (*Cornus mas*), глог (*Crataegus monogyna*), шипка (*Rosa canina*).

Според горскорастителното райониране (Захариев и др. 1979), община Сапарева баня попада в следните пояси и подпояси на Тракийската горскорастителна област, подобласт Рила:

- Т-I: Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори 0÷700 m н.в.
 - Т-I-1: Подпояс на крайречните и лонгозни гори 0÷700 m н.в.
 - Т-I-3: Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори 500÷700 m н.в.
- Т-II: Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни 700÷2000 m н.в.
 - Т-II-1: Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела 700÷1200 m н.в.
 - Т-II-2: Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч 1200÷1700 m н.в.
 - Т-II-3: Подпояс на горнопланинските смърчови гори 1700÷2000 m н.в.
- М,Т,Ю: Типове месторастения с интразонално разпространение:
 - М,Т,Ю-II: Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни от 600÷800 до 1800÷2200 m н.в.
 - М,Т,Ю-III: Високопланински пояс над 1800÷2200 m н.в.

7. ТИПОВЕ МЕСТОРАСТЕНИЯ

Горските месторастения са определени на базата на относителната еднородност на климатични, почвени, релефни и хидроложки условия. Те обхващат горски площи с относително еднакъв лесорастителен ефект. При еднакви други условия, типовете горски месторастения се определят на базата на подтиповото разнообразие на генетичния тип почва, а в отделни случаи и на базата на самия тип почва.

Разгледаните дотук физико-географски, хидроложки, геоложки, климатични, почвени и растителни условия на района обуславят разнообразието на типовете месторастения (таблица №7).

С помощта на Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България (ИАГ 2011 г.) са установени 18 типа месторастения. От таблица №7 се вижда, че месторастение 71, което е средно богато и свежо заема най-голяма площ от общината – 27.4%, следвано от също средно богатите месторастения 76 с 20.1% и 77 с 16.0%. Тези данни показват едни сравнително добри условия за дървесната растителност.

Таблица №7: Разпределение на дървопроизводителната площ по типове горски месторастения, горскорастителни области и подобласти, пояси и подпояси.

Месторастение	Площ(ha)	%
Тракийска горско-растителна област, подобласт Рила		
Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0÷700 m н.в.)		
Подпояс на крайречните и лонгозни гори (0÷700 m н.в.)		
T-I-1 B-2	54	0.2
Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (500÷700 m н.в.)		
T-I-3 C-2,1	63	4.1
Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (700÷2000 m н.в.)		
Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (700÷1200 m н.в.)		
T-II-1 CD-2,3	67	3.1
T-II-1 B-1,2	68	73.7
T-II-1 BC-2,3	69	11.9
T-II-1 CD-2,3	70	301.5
T-II-1 C-2	71	1751.4
T-II-1 B-1,2	72	440.3
T-II-1 C-1,2	142	39.7
Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1200÷1700 m н.в.)		
T-II-2 D-2	73	303.2
T-II-2 D-3	74	546.6
T-II-2 C-2	75	1283.8
T-II-2 C-2,3	76	1026.5
T-II-2 B-1,2	77	59.0
Подпояс на горнопланинските смърчови гори (1700÷2000 m н.в.)		
T-II-3 CD-2,3	84	148.6
Интразонални месторастения		
МТЮ-II, III A,AB-1	130	37.6
МТЮ-II B-1,12,2	133	345.0
МТЮ-II A-1,2	134	18.0
Всичко:	6394.2	100.0

8. ОЧАКВАН ТЕХНИКО-ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ

Съставянето на горскостопанския план на типологична основа позволява да се определи оптимален бъдещ състав за всяко насаждение. Този оптимален бъдещ състав отговаря на екологичните фактори на месторастенето и предполага значително по-висока продуктивност. Чрез целевия състав или подходящото разпределение на площите по дървесни видове и по бонитети се цели да се постигне увеличение на дървесния прираст и съответно на дървесния запас. Като се съпоставят сегашният и подходящият оптимален запас може да се получи представа за ефекта от предвидените мероприятия. На практика сравнението е невъзможно, поради което се налага използването на условни единици – условен общ усреднен прираст. За тази цел всички сегашни дървесни видове са приведени към 100 годишна възраст и нормална пълнота 1.0. По опитни таблици е изчислен условният общ среден зрелостен прираст на сегашните дървостои. От предвижданията за подходящият състав за всеки от определените типове месторастения се правят същите изчисления и се установява общ зрелостен прираст отделно за залесената площ и общо за дървопроизводителната площ на община Сапарева баня (таблица №8).

Отношението между сегашния и подходящия условен зрелостен прираст дава реална представа за ефекта от предвидените изменения в състава на дървостойите за увеличението прираста на гората. От таблица №8 се вижда, че сегашният общ зрелостен прираст на залесената площ е $43\,584\text{ m}^3$, а подходящият – $53\,285\text{ m}^3$ или увеличението само за залесената площ ще бъде: $(53\,285 : 43\,584) \times 100 = 122.26\%$

Като се вземе под внимание и очакваното увеличение на прираста от залесяванията на голите дървопроизводителни площи очакваното увеличение на прираста общо за общината ще бъде: $(53\,571 : 43\,584) \times 100 = 122.91\%$

Средният зрелостен прираст на 1 ха залесена площ при сегашния състав на гората е $6.9\text{ m}^3/\text{ha}$, а в бъдеще от подходящият за месторастенето, оптимизиран състав, се очакват – $8.4\text{ m}^3/\text{ha}$. Това показва, че част от насажденията в сегашния си състав не използват напълно потенциала на месторастенията. При правилно и рационално разпределение на дървесните видове производителността на горите може да се увеличи с 22%.

В таблица №9 е направено сравнение на площта на дървесните видове в сегашния и подходящия според месторастенето състав на гората. Разликата в площното и процентно съотношение се получава от оптималното използване на богатството на съответното месторастение и оптимизирането на бъдещия състав. Значителна част от залесената площ е заета от бял бор, смърч, ела и бук, които увеличават своето участие в подходящия бъдещ състав.

Таблица №8: Разпределение на условния среден зрелостен прираст по дървесни видове в сегашния и бъдещия състав.

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ			ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ					
	залесена площ			залесена площ			дървопр. площ		
	ha	m³	m³/ha	ha	m³	m³/ha	ha	m³	m³/ha
Бял бор	2250.8	13596	6.0	2087.3	14913	7.1	2088.9	14925	7.1
Смърч	1242.2	11624	9.4	1275.5	13468	10.6	1277.0	13483	10.6
Черен бор	201.1	1138	5.7	194.9	1269	6.5	203.9	1325	6.5
Ела	576.9	7117	12.3	704.7	9611	13.6	704.8	9612	13.6
Бяла мура	85.2	670	7.9	83.9	649	7.7	84.0	650	7.7
Дуглазка	12.8	189	14.8	12.3	157	12.8	12.3	157	12.8
Веймутов бор	2.8	24	8.6	2.9	22	7.6	2.9	22	7.6
Атласки кедър	0.1	1	10.0	0.1	1	10.0	0.4	3	7.5
Клек	2.1	-	-	2.1	-	-	2.1	-	-
Сребрист смърч	-	-	-	-	-	-	0.3	3	10.0
Бук	806.9	4885	6.1	841.5	7012	8.3	841.5	7012	8.3
Червен дъб	0.6	4	6.7	0.8	4	5.0	1.0	5	5.0
Зимен дъб	461.3	1513	3.3	492.6	2375	4.8	493.5	2380	4.8
Благун	39.7	106	2.7	42.6	204	4.8	42.6	204	4.8
Цер	41.1	144	3.5	41.1	188	4.6	41.1	188	4.6
Габър	262.8	1149	4.4	260.7	1858	7.1	260.7	1858	7.1
Трепетлика	53.2	332	6.2	30.1	206	6.8	30.1	206	6.8
Явор	2.7	17	6.3	8.6	72	8.4	8.6	72	8.4
Бреза	67.8	273	4.0	56.0	288	5.1	56.0	288	5.1
Мъждрян	11.4	17	1.5	2.8	10	3.6	2.8	10	3.6
Орех	0.4	3	7.5	0.4	3	7.5	0.4	3	7.5
Акация	3.3	10	3.0	4.0	23	5.8	38.6	210	5.4
Космат дъб	4.1	13	3.2	4.1	16	3.9	4.1	16	3.9
Келяв габър	1.1	-	-	0.9	-	-	0.9	-	-
Бяла върба	1.4	9	6.4	1.4	10	7.1	1.4	10	7.1
Елша	22.8	100	4.4	22.9	143	6.2	22.9	143	6.2
Черна елша	3.9	21	5.4	3.8	27	7.1	3.8	27	7.1
Ива	22.4	139	6.2	5.8	49	8.4	5.8	49	8.4
Кестен	2.1	13	6.2	2.1	15	7.1	2.3	17	7.4
Клен	0.8	2	2.5	1.9	8	4.2	1.9	8	4.2
Леска	36.1	-	-	17.6	-	-	17.6	-	-
Дребнолистна липа	117.7	410	3.5	137.2	664	4.8	137.4	665	4.8
Офика	0.4	1	2.5	0.4	3	7.5	0.4	3	7.5
Череша	0.4	2	5.0	0.4	3	7.5	0.4	3	7.5
Шестил	1.5	9	6.0	1.5	9	6.0	1.5	9	6.0
тп I-214	0.7	8	11.4	0.3	5	16.7	0.3	5	16.7
Бяла топола	4.6	45	9.8	-	-	-	-	-	-
Всичко	6345.2	43584	6.9	6345.2	53285	8.4	6394.2	53571	8.4

Таблица №9: Сравнение на площта по сегашен видов състав и видове, подходящи за месторастенето.

дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
	ha	%	ha	%	ha	%
Бял бор	2250.8	35.5	2087.3	32.9	2088.9	32.7
Смърч	1242.2	19.6	1275.5	20.1	1277.0	20.0
Черен бор	201.1	3.2	194.9	3.1	203.9	3.2
Ела	576.9	9.1	704.7	11.1	704.8	11.0
Бяла мура	85.2	1.4	83.9	1.3	84.0	1.3
Дуглазка	12.8	0.2	12.3	0.2	12.3	0.2
Веймутов бор	2.8	-	2.9	-	2.9	-
Атласки кедър	0.1	-	0.1	-	0.4	-
Клек	2.1	-	2.1	-	2.1	-
Сребрист смърч	-	-	-	-	0.3	-
Бук	806.9	12.7	841.5	13.3	841.5	13.2
Червен дъб	0.6	-	0.8	-	1.0	-
Зимен дъб	461.3	7.3	492.6	7.8	493.5	7.7
Благун	39.7	0.6	42.6	0.7	42.6	0.7
Цер	41.1	0.7	41.1	0.6	41.1	0.7
Габър	262.8	4.2	260.7	4.1	260.7	4.1
Трепетлика	53.2	0.8	30.1	0.5	30.1	0.5
Явор	2.7	-	8.6	0.1	8.6	0.1
Бреза	67.8	1.1	56.0	0.9	56.0	0.9
Мъждрян	11.4	0.2	2.8	-	2.8	-
Орех	0.4	-	0.4	-	0.4	-
Акация	3.3	-	4.0	0.1	38.6	0.6
Космат дъб	4.1	0.1	4.1	0.1	4.1	0.1
Келяв габър	1.1	-	0.9	-	0.9	-
Бяла върба	1.4	-	1.4	-	1.4	-
Елша	22.8	0.4	22.9	0.4	22.9	0.4
Черна елша	3.9	0.1	3.8	0.1	3.8	0.1
Ива	22.4	0.3	5.8	0.1	5.8	0.1
Кестен	2.1	-	2.1	-	2.3	-
Клен	0.8	-	1.9	-	1.9	-
Леска	36.1	0.6	17.6	0.3	17.6	0.3
Дребнолистна липа	117.7	1.8	137.2	2.2	137.4	2.1
Офика	0.4	-	0.4	-	0.4	-
Череша	0.4	-	0.4	-	0.4	-
Шестил	1.5	-	1.5	-	1.5	-
тп I-214	0.7	-	0.3	-	0.3	-
Бяла топола	4.6	0.1	-	-	-	-
всичко	6345.2	100.0	6345.2	100.0	6394.2	100.0

ГЛАВА II

ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ

1. РОЛЯ И ЗНАЧЕНИЕ НА ГОРИТЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКАТА ЕДИНИЦА ЗА ИКОНОМИКАТА НА ОБЩИНАТА

а) Ползватели на дървесина

На територията на община Сапарева баня функционира Общинско горско предприятие гр. Сапарева баня, което стопанисва горските територии нейна собственост. Средно годишно от горите на общината се отсичат, извозват и продават на потребителите дървесни материали с общ обем около 5 хил. m³.

Община Сапарева баня е разположена в област Кюстендил и обхваща 5 населени места. Това са град Сапарева баня с категория много малък град, селата Сапарево, Овчарци и Ресилово с категория средно големи села и село Паничище – много малко село. Общият брой на населението и разпределението му по пол в градове и села в областта и общините е показан в таблица №10. Данните са на Националния статистически институт. От таблицата прави впечатление, че броя на жителите в гр. Сапарева баня е еднакъв с този в селата. Това говори за равномерно разпределение на населението в общината. Жените имат малък превес над мъжете имайки се в предвид тенденцията за цяла България.

В таблица №11 е даден естественият прираст на населението. Стойностите са отрицателни, като това е общ национален проблем. Тези стойности са резултат от високата смъртност и ниската раждаемост, което подчертава водещата роля на застаряващото население. От таблица №12 се вижда, че водеща роля има населението в трудоспособна възраст. Впечатление прави ниският брой на населението подтрудоспособна възраст. Това е резултат основно на ниската раждаемост и е рисков фактор за бъдещото социално-икономическо развитие на региона.

Таблица №10: Брой на населението в област Кюстендил и община Сапарева баня към 31.12.2015 г.

Области	Общо			В градовете			В селата		
Общини	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Общо за страната	7 153 784	3 477 177	3 676 607	5 227 182	2 519 346	2 707 836	1 926 602	957 831	968 771
Кюстендил	126 014	61 371	64 643	87 083	42 126	44 957	38 931	19 245	19 686
Сапарева баня	7 024	3 487	3 537	3 630	1 799	1 831	3 394	1 688	1 706

Таблица №11: Естествен прираст на населението в област Кюстендил и община Сапарева баня през 2015 г.

Области	Живородени			Умрели			Естествен прираст		
Общини	всичко	момчета	момичета	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Общо за страната	65950	34069	31881	110117	57040	53077	-44167	-22971	-21196
Кюстендил	926	446	480	2473	1279	1194	-1547	-833	-714
Сапарева баня	36	20	16	142	85	57	-106	-65	-41

Таблица №12: Население под, в и надтрудоспособна възраст в област Кюстендил и община Сапарева баня към 31.12.2015 г.

Области	Общо			В т.ч. в градовете		
Общини	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Възрастови категории	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
КЮСТЕНДИЛ	126 014	61 371	64 643	87 083	42 126	30802
Под трудоспособна възраст	16 015	8 222	7 793	12 731	6 519	4301
В трудоспособна възраст	71 600	38 604	32 996	51 734	27 274	17386
Над трудоспособна възраст	38 399	14 545	23 854	22 618	8 333	9115
Сапарева баня	7 024	3 487	3 537	3 630	1 799	1 831
Под трудоспособна възраст	833	432	401	490	258	232
В трудоспособна възраст	4 096	2 232	1 864	2 153	1 145	1 008
Над трудоспособна възраст	2 095	823	1 272	987	396	591

б) Транспортни и експлоатационни условия

Републиканската пътна мрежа е добре развита, но състоянието на общинските пътища е незадоволително. Те свързват всички населени места, като с тях са свързани стабилизираните горски пътища. Това улеснява извоза и останалата стопанска дейност на територията на общинските имоти.

в) Недървесни горски продукти

Стопанското значение на горите не се изчерпва само с добива на дървесина. В горските територии съществуват благоприятни условия за добиване на сено, горски плодове, билки, гъби и др.

г) Други полезни функции на горите

Като цяло стопанското значение на горите не се изчерпва само с добива на дървесина. Горските територии се използват за разполагане на пчелини, паша на селскостопански животни, добив на сено, листников фураж, горски плодове, билки, липов цвят, гъби и др. На територията на общината има регистрирани две дървообработващи предприятия. Функционира и един частен склад – площадка за продажба на дърва за огрев. Транспортните и експлоатационни условия в района спомагат за развитието на икономиката. Пътна мрежа е добре развита и в добро състояние. Всички населени места са свързани с асфалтови пътища, като чрез тях се достига до голяма част от горските комплекси. Това улеснява извоза и останалата стопанска дейност в района.

От голямо значение за населението в района са защитно-водоохранните и противоерозионните функции на гората. Горските комплекси са единствен водоизточник за селищата в района, а чрез деривацията „Джерман-Скакавица“ част от водите се отвеждат в язовир Искър за задоволяване питейните нужди на град София.

Горите имат важна роля и като туристически обект. Особен интерес представляват тези около курорт Паничище. В района има няколко действащи хижи, както и много хотела и почивни станции. През територията минават редица туристически маршрути, чрез които има достъп до всички останали части на Рила.

Икономиката на община Сапарева баня е многоструктурна и обслужващо-промишлена. Формира се основно от производствата на шивашката, хранително-вкусовата и преработващата промишлености и строителното предприемачество.

ГЛАВА III

ДОСЕГАШНА ГОРСКОСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Историческа справка

В края на двадесетте години на XX век горите на общината са включени към горскостопански единици „Паничище“ и „Богдая“. Началото на инвентаризацията и планирането на лесовъдски дейности е поставено през 1930 г., когато са устроени общинските гори „Овчарци“, „Самораново“ и „Сапаревска“. През 1933 г. е съставен проект на общинска гора „Бистрица“, а през 1936 г. и на общинската гора в землището на с. Ресилово. Повторно са устройвани масивите „Сапаревска“ (1940 г.), „Самораново“ (1942 г.) и „Бистрица“ (1947 г.). Планираните дейности са изпълнявани и след национализацията, извършена през 1949 г.

През 1952 г. са съставени цялостни лесоустройствени проекти на горепосочените ГСЕ, а през 1964 г. под името „ГС Станке Димитров“, са обединени всички ГСЕ в района в едно горско стопанство.

След обнародването на ЗВГЗГФ, Общината предприема необходимите действия по възстановяване на собствеността си и през 2006 г. Поземлената комисия в гр. Сапарева баня издава последователно 4 решения, с които това става факт. В края на същата година се съставя Задание за проектиране, на основание на което през 2007 г. е изработен и утвърден първият цялостен Лесоустройствен проект на общинските гори. Използвани са данни от извършената една година по-рано пълна лесоустройствена ревизия на ДГС (по това време – ДЛ) Дупница. В проекта са обхванати общински имоти с обща площ **6 474.9** ha. Установеното разпределение на видовете територии в общинските имоти е имало следния вид:

➤ залесена:	-	5 733.8 ha	-	88.6%
➤ клек:	-	4.8 ha	-	0.1%
➤ незалесена дървопроизводителна:	-	118.3 ha	-	1.8%
➤ дървонепроизводителна:	-	618.0 ha	-	9.5%

Според инвентаризацията от 2006 г. средната възраст на общинските гори е 58 години, средната пълнота - 0,71, а средният бонитет - III (2.8). Общият дървесен запас е 1 196 310 m³ (без клони). Средният запас е 209 m³/ha. Общият среден годишен прираст е 21 424 m³, а на един хектар - 3.74 m³.

Основен дървесен вид е белият бор - 34.4% от площта и 35.5% от запаса, следван от смърча (19.0% и 25.5%), бука (13.9% и 12.0%), елата (9.9% и 13.1%), зимния дъб (7.3% и 2.7%), габър (4.0% и 2.1%) и черния бор (3.1% и 3.9%).

Горските територии са категоризирани по силата на действащия по това време Закон за горите и правилник за неговото прилагане, съгласно Обобщен протокол на комисия при РДГ Кюстендил, в който са определени следните категории:

➤ с дървопроизводителни и средообразуващи функции:	-	4 286.9 ha	-	66.3%
➤ със защитни и рекреационни функции:	-	2 187.4 ha	-	33.7%
➤ в защитени територии:	-	0.6 ha	-	-

Разпределението на залесените площи е било част от това на всички гори в обхвата на ДЛ „Дупница“. Съкратените означения и турнусите са:

1. Бялборов В	-	БбВ	-	120 г.
2. Бялборов СрН	-	БбСрН	-	100 г.
3. Бялборови култури	-	БбК	-	80 г.
4. Смърчов В	-	СВ	-	120 г.
5. Елов В	-	ЕВ	-	120 г.
6. Буков Ср	-	БСр	-	120 г.
7. Широколистен В	-	ШВ	-	диференциран
8. Реконструкция	-	Р	-	по състояние
9. Буков В П	-	БВП	-	80 г.
10. Буков СрН П	-	БСрНП	-	50 г.
11. Зимендъбов СрН П	-	ЗдСрНП	-	50 г.
12. Благунув СрН П	-	БлСрНП	-	50 г.
13. Церов П	-	ЦП	-	40 г.
14. Акациев противоерозионен	-	АП	-	20 г.

1. СЕЧИ

Според разчетите на ЛУП проектното средногодишно ползване е било 84.13% от прираста на гората. Почти по равни части от прогнозните количества е трябвало да се реализират от отгледни и от възобновителни сечи (вкл. сечи за реконструкция и на надлесни дървета) – съответно 105 300 m³ (49.2%) и 106 880 m³ (50.0%). Очакваните добиви от санитарни сечи са били 1 745 m³ (0.8%).

За периода 2007÷2016 г. са добити 59 980 m³, в т.ч. 46 149 m³ от възобновителни сечи, 7 305 m³ от отгледни сечи и 6 526 m³ от санитарни – таблица №13. Добивите са почти изцяло от иглолистни гори. Сечи за реконструкция не са водени. В най-общ план се вижда недостатъчното изпълнение на отгледните сечи и започналото усвояване на пораженията от корояда в бялборовите култури.

Таблица №13: Сравнение на предвиденото ползване и действително отсеченото по групи сечи и общо.

години	възобновителни сечи (вкл. реконстр. и надл.)			отгледни сечи			санитарни сечи			ВСИЧКО		
	по ЛУП	отсечено	разлика (+/-)	по ЛУП	отсечено	разлика (+/-)	по ЛУП	отсечено	разлика (+)	по ЛУП	отсечено	разлика (+)
	стояща маса с клони, m ³											
2007	10 688	270	-10 418	10 530	108	-10 422	174	0	-174	21 392	378	-21 014
2008	10 688	4 500	-6 188	10 530	312	-10 218	174	76	-98	21 392	4 888	-16 504
2009	10 688	2 679	-8 009	10 530	336	-10 194	174	207	+33	21 392	3 222	-18 170
2010	10 688	3 023	-7 665	10 530	300	-10 230	174	0	-174	21 392	3 323	-18 069
2011	10 688	5 287	-5 401	10 530	0	-10 530	174	82	-92	21 392	5 369	-16 023
2012	10 688	4 676	-6 012	10 530	184	-10 346	175	467	+292	21 393	5 327	-16 066
2013	10 688	7 419	-3 269	10 530	963	-9 567	175	780	+605	21 393	9 162	-12 231
2014	10 688	5 404	-5 284	10 530	2 527	-8 003	175	411	+236	21 393	8 342	-13 051
2015	10 688	4 631	-6 057	10 530	1 373	-9 157	175	553	+378	21 393	6 557	-14 836
2016	10 688	8 260	-2 428	10 530	1 202	-9 328	175	3 950	+3 775	21 393	13 412	-7 981
всичко:	106 880	46 149	-60 731	105 300	7 305	-97 995	1 745	6 526	+4 781	213 925	59 980	-153 945
%	100.0	43.2	-56.8	100.0	6.9	-93.1	100.0	374.0	274.0	100.0	28.0	-72.0

2. ВЪЗОБНОВЯВАНЕ И ЗАЛЕСЯВАНЕ

В ЛУП от 2007 г. са предвидени залесявания на обща площ 40.6 ha, както и подпомагане на естественото възобновяване чрез изсичане на подлеса в насаждения с обща площ 303.8 ha зрели насаждения. Насоките на залесяване са били след гола сеч (32.4) и след сечи за реконструкция (13.6 ha). В действителност са залесени 10.9 ha (в т.ч. 3.9 ha ново залесяване, 4.1 ha попълване на редини и 2.9 ha след гола сеч), което е една четвърт от посоченото в ЛУП. Не е извършвано изсичане на подлеса. Почвоподготовката е била изцяло ръчна, а използваните видове са предимно иглолистни (черен бор, смърч, бял бор), докато в ЛУП е акцентирано върху местните дъбове.

3. СМОЛОДОБИВ

В миналото смолодобивът е бил с масов характер на територията на естествените иглолистни гори. В предходният ЛУП тази дейност не е предвиждана и добиви на смола не са отчитани.

4. СТРОИТЕЛСТВО НА СГРАДИ И ПЪТИЩА

Ново строителство не е предвиждано. Извършвана е постоянна поддръжка на горската пътна мрежа, тъй като наклоните и леките, песъчливи почви в района са много податливи към ерозия, което води до сериозни затруднения при извоза на дървесина и ежедневните задачи по опазване и контрол на горските територии.

5. ДОБИВ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ

Природните условия са благоприятни за добиване на недървесни горски продукти. Проектът за паша в горските територии на община гр.Сапарева баня се явява извадка от този на ДЛ „Дупница“. Общата площ, върху която се е допускала паша, е била 611.8 ha. На тази база са изготвяни ежегодни планове за паша по населени места, но няма данни за издавани позволителни.

Разчети са добиване на билки, гъби, горски плодове, сено и т.н. не са правени. За реализирани количества също няма данни.

6. МЕРКИ И МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ

Изпълнението на заложените преди 10 години мероприятия е описано подробно в плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари.

7. ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Вредните въздействия върху горскодървесната растителност имат абиотичен, биотичен и антропогенен произход. Каламитетът от върхов корояд, предизвикващ изсъхване и обезлистване на единични и групи стъбла от бял бор, е основният фактор, отговорен за установените щети в горските територии на стопанството. Антропогенни са повредите, предизвикани от хора, а именно незаконната сеч и горските пожари. Издадените наказателни постановления за незаконна сеч с 77 броя, а обемът на конфискуваната дървесина е 146 m³. След 2013 г. нарушенията на Закона за горите значително намаляват.

8. ОТЧЕТИ И РЕГИСТРИ, СВЪРЗАНИ С ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ГОРСКОСТОПАНСКИЯ ПЛАН.

Отчетността и съпътстващата документация, свързана с изпълнението на планираните дейности са на сравнително добро ниво. Данните са попълвани своевременно в Книгата за ползване и за залесяванията.

ГЛАВА IV

ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

1. ОБЩА ПЛОЩ – РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО КАТЕГОРИИ И ФУНКЦИИ

Според инвентаризацията от 2016 г., горските територии, собственост на община Сапарева баня, са с обща площ **6725.6** ha. Тяхното разпределение по категории е:

залесена площ:	-	6 345.2 ha	-	94.4%
незалесена дървопроизводителна площ:	-	49.0 ha	-	0.8%
недървопроизводителна площ:	-	331.4 ha	-	4.8%

След настъпилите промени в нормативната уредба за изминалите десет години, горските територии имат следното разпределение по функции:

със защитни функции:	-	2 458.0 ha	-	36.6%
със специални функции:	-	728.6 ha	-	10.8%
със стопански функции:	-	3 539.0 ha	-	52.6%

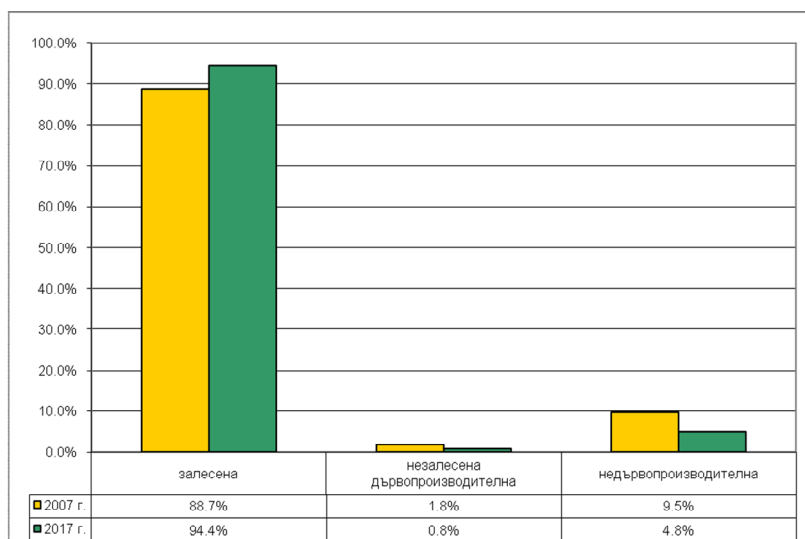
Фигура №1 показва категориите земи по Лесоустройствения проект (ЛУП) от 2007 г. и по ГСП от 2017 г., а фигура №2 – промените във функционалното предназначение на горските територии. Делът на залесената площ остава почти непроменен. Увеличението му се дължи на новоинвентаризирани гори, залесяванията на голи дървопроизводителни площи, преоценката на част от голините и лесонепригодните площи, определени като такива в предходния ЛУП.

Площите на основните функционални групи гори се променят след учредяване на санитарно-охранителни зони по реда на Наредба №3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води. По ЛУП от 2007 г. горските територии с дървопроизводителни и средообразуващи функции заемат 66.2%, а при новата инвентаризация е установено, че със стопански функции са 52.6%.

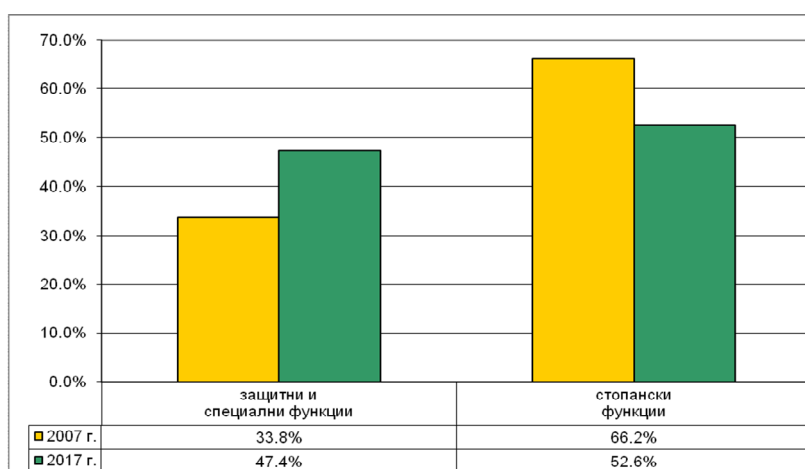
Разпределението на общинските имоти по земища и по вид на територията е дадено в таблица №14. От нея се вижда, че 92.8% са гори и земи в горски територии, а 7.2% са гори в земеделски земи. Площта е съсредоточена основно в земищата на гр. Сапарева баня и с. Сапарево.

Таблица №14: Разпределение на имотите, общинска собственост в земищата по вид на територията.

общо			в т.ч. в горски територии		в т.ч. гори в земеделски земи	
земища	обща площ [ha]	%	обща площ [ha]	%	обща площ [ha]	%
Овчарци	255.5	3.8%	250.7	98.1	4.8	1.9
Ресиово	432.3	6.4%	418.0	96.7	14.3	3.3
Сапарево	2898.0	43.1%	2501.5	86.3	396.5	13.7
Сапарева баня	3139.8	46.7%	3073.9	97.9	65.9	2.1
Общо	6725.6	100.0%	6244.1	92.8	481.5	7.2

Фигура №1: Сравнение на общата площ по видове земи при двете последователни инвентаризации.

Фигура №2: Процентно разпределение на общата площ по основни функции.

а) Разпределение на общата площ по вид на земите

В таблица №15 е показано разпределението на общата площ на общинските имоти по вид на горите и по вид на земите. Преобладаващи са горите с естествен произход. Те заемат 75.1% от общата площ, обект на планиране. Следват ги склопените култури, предимно иглолистни, с дял 19.3%. Незалесените площи са разгледани в следващата точка.

б) Характеристика на горските територии, подлежащи на залесяване и на недървопроизводителните горски територии

Относителния дял на незалесената дървопроизводителна площ е 49.0 ha (0.8% от общата), в т. ч. 44.8 ha са голини и 4.2 ha са невъзобновени сечища – таблица №14. Недървопроизводителната площ заема 331.4 ha – 4.8% от общинските имоти, като най-голям е делът на поляните (164.5 ha).

в) Настъпили промени в общата площ след извършването на предишната инвентаризация

Общата площ на общинските горски територии по ЛУП от 2007 г. е 6474.9 ha. След проведената нова инвентаризация обаче, тази площ е 6725.6 ha, или с 250.7 ha повече. Причините за това увеличение са различни – корекции в границите на горските територии, установени и отстранени фактически грешки, както и неинвентаризирани досега гори, които са обособени в нови подотдели съобразно лесовъдските и кадастралните им параметри.

Таблица №15: Разпределение на общата площ по групи гори и вид на подотделите за имотите, собственост на община Сапарева баня.

Вид на земите	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	изд. за превръщане	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	2948.0	364.7	1365.8	38.9	4717.4	70.2
склопени култури	1279.3	14.9	-	-	1294.2	19.3
несклопени култури	0.1	0.1	-	-	0.2	-
естествен произход 0.1-0.3	321.8	0.1	6.9	-	328.8	4.9
изредени култури	0.1	1.9	-	-	2.0	-
всичко насаждения	4549.3	381.7	1372.7	38.9	6342.6	94.4
клек	2.6	-	-	-	2.6	-
всичко залесена площ	4551.9	381.7	1372.7	38.9	6345.2	94.4
сечище	4.2	-	-	-	4.2	0.1
пожарище	-	-	-	-	-	-
голина	3.8	-	-	41.0	44.8	0.7
всичко незал.дървопр.	8.0	-	-	41.0	49.0	0.8
поляна	101.5	10.5	52.5	-	164.5	2.5
обработваема площ	0.2	-	-	-	0.2	-
дворно място	5.7	-	0.4	-	6.1	0.1
временен склад	0.2	-	-	-	0.2	-
просека	16.7	-	-	-	16.7	0.2
лесонепригодна голина	3.1	-	0.2	0.3	3.6	-
лесонепригодна площ	3.3	-	1.9	0.7	5.9	0.1
скали	24.6	1.1	0.9	0.1	26.7	0.4
мочур	0.5	-	-	-	0.5	-
сипей	8.3	-	1.3	-	9.6	0.1
ровина	3.8	-	-	-	3.8	0.1
дивечова нива	11.1	-	3.2	-	14.3	0.2
дивечова ливада	0.4	-	-	-	0.4	-
грохот	0.9	-	-	-	0.9	-
разливище	20.7	2.8	3.2	-	26.7	0.4
водна площ	0.4	0.1	-	-	0.5	-
паркинг	0.5	-	-	-	0.5	-
ски писта	1.9	-	-	-	1.9	-
газопровод	0.5	-	1.8	-	2.3	-
авт.път земен	22.6	-	2.2	-	24.8	0.4
авт.път с наст.	19.2	-	2.1	-	21.3	0.3
всичко недървопр. площ	246.1	14.5	69.7	1.1	331.4	4.8
всичко инвентаризирана площ	4806.0	396.2	1442.4	81.0	6725.6	100.0
в т.ч. дървопр. площ	4559.9	381.7	1372.7	79.9	6394.2	95.2

г) Разпределение на общата площ и залесената площ и запаса по категории гори според функциите им

В таблица №16 е показано общото разпределение на площта и запаса с клони на имотите, собственост на община Сапарева баня по категории и функции, определени въз основа на одобрени документи и в съответствие с чл. 5 от Закона за горите.

Таблица №16: Разпределение на общата площ и запаса с клони по функции и категории на имотите, собственост на община Сапарева баня.

Горски територии по категории и функции	Иглолистни			Широколистни			Всичко		
	Обща площ, ha	Залесена площ, ha	Запас, m³	Обща площ, ha	Залесена площ, ha	Запас, m³	Обща площ, ha	Залесена площ, ha	Запас, m³
вододайна зона	73.6	71.8	20890	0.4	0.3	70	74.0	72.1	20960
вододайна зона пояс I	20.8	15.9	3550	3.7	1.7	50	24.5	17.6	3600
вододайна зона пояс II	924.6	864.6	264405	305.7	299.3	49230	1230.3	1163.9	313635
вододайна зона пояс III	800.2	754.3	278670	263.7	246.4	45380	1063.3	1000.1	324050
Всичко защита на водите	1819.2	1706.6	567515	573.5	547.7	94730	2392.7	2253.7	662245
защ. ивица край река	-	-	-	0.1	0.1	-	0.1	0.1	-
скално-урвест терен	46.7	39.8	7120	-	-	-	46.7	39.8	7120
ерозирани земи	-	-	-	0.2	-	-	0.2	-	-
Всичко защита на почвите	46.7	39.8	7120	0.3	0.1	-	47.0	39.9	7120
защ.ивица газопровод	3.2	2.5	590	3.3	3.2	250	6.5	5.7	840
Всичко защита на сгради и инфраструктури	3.2	2.5	590	3.3	3.2	250	6.5	5.7	840
защита на горна граница гора	11.8	11.7	5090	-	-	-	11.8	11.7	5090
Общо защитни функции	1880.9	1760.6	580315	577.1	551.0	94980	2458.0	2311.6	675295
защитена зона местообитания	2.9	2.9	470	80.4	69.8	9230	83.9	72.7	9700
Всичко Натура 2000	2.9	2.9	470	80.4	69.8	9230	83.9	72.7	9700
прир. забележителности	0.1	-	-	0.7	-	-	0.8	-	-
Общо спец. функции по т.1	3.0	2.9	470	81.1	69.8	9230	84.7	72.7	9700
Семепроизводствени насаждения и градини	17.2	17.2	7600	-	-	-	17.2	17.2	7600
опитни и географски култури	2.3	2.3	420	-	-	-	2.3	2.3	420
база за инт.разв.дивеч	68.0	66.2	26465	-	-	-	68.0	66.2	26465
Общо спец. функции по т.2	87.5	85.7	34485	-	-	-	87.5	85.7	34485
курортни гори	108.4	104.9	36405	44.1	44.0	11090	152.5	148.9	47495
зелена зона	297.9	278.4	80595	106.6	105.7	18395	404.5	384.1	98990
Всичко рекреационни	406.3	383.3	117000	150.7	149.7	29485	557.0	533.0	146485
Общо спец. функции по т.3	406.3	383.3	117000	150.7	149.7	29485	557.0	533.0	146485
Общо спец. функции по т.1+т.2+т.3	496.8	471.9	151955	231.8	219.5	38715	728.6	691.4	190670
Общо защ. и спец. функции	2377.7	2232.5	732270	808.9	770.5	133695	3186.6	3003.0	865965
Стопански функции	2428.3	2319.4	648185	1110.7	1022.8	185665	3539.0	3342.2	833850
Всичко	4806.0	4551.9	1380365	1919.6	1793.3	319360	6725.6	6345.2	1699725

Общият обем дървесина в обекта на планиране е 1 699 725 m³ стояща маса с клони, от които само 319 360 m³ са в широколистни, а 1 380 365 m³ – в иглолистни гори. Според новото функционално разпределение на общинските имоти 52.6% от общата площ са гори със стопански функции.

д) Кратко описание на защитените територии

Природна забележителност „Водопад Горица“ е обявена е за запазване на водопад и прилежащия му скален комплекс, с обща площ 1.0 ha, от които 0.8 ha общинска собственост, в землищата на с. Овчарци, с. Ресигово, със Заповед №3796/11.10.1965 г. на КГГП при МС (ДВ, бр. 12/1966 г.).

Общински подотдели с обща площ 83.9 ha попадат в границите на защитена зона BG0000308 „Верила“, приета с РМС №611/16.10.2007 г. по Директива 92/43/ЕС за местообитанията.

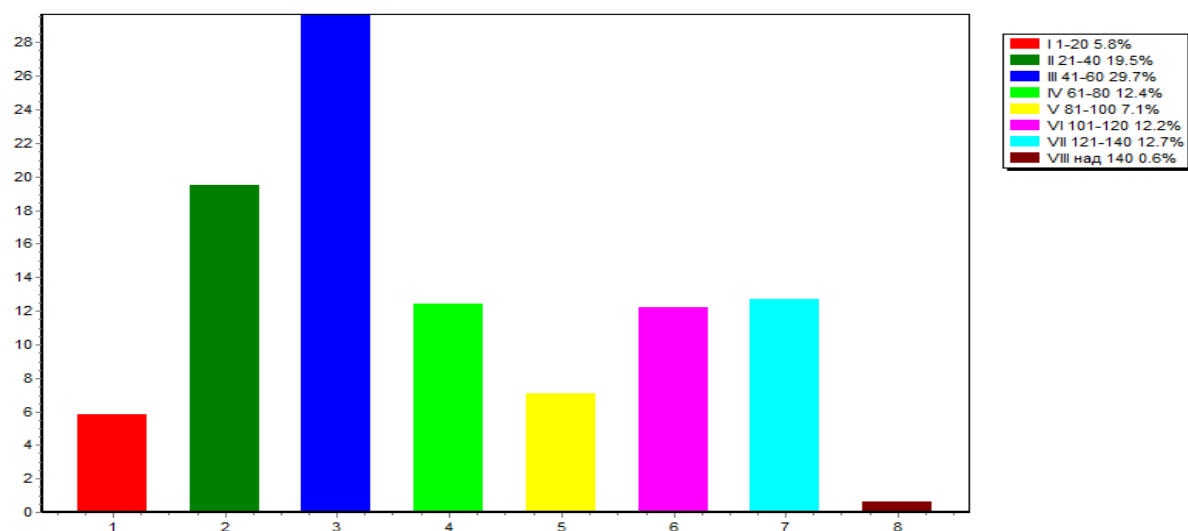
2. ТАКСАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НАСАЖДЕНИЯТА

В таблица №18 са показани разпределението на залесената площ и основните дендрометрични параметри на залесената площ по стопански класове, приети общо за цялата територия на ТП „ДГС Дупница“ с протокол от ЕС в ИАГ от 20.03.2016 г. Към плана са приложени и таблици за таксационна характеристика, съставени за всеки стопански клас в общинските гори.

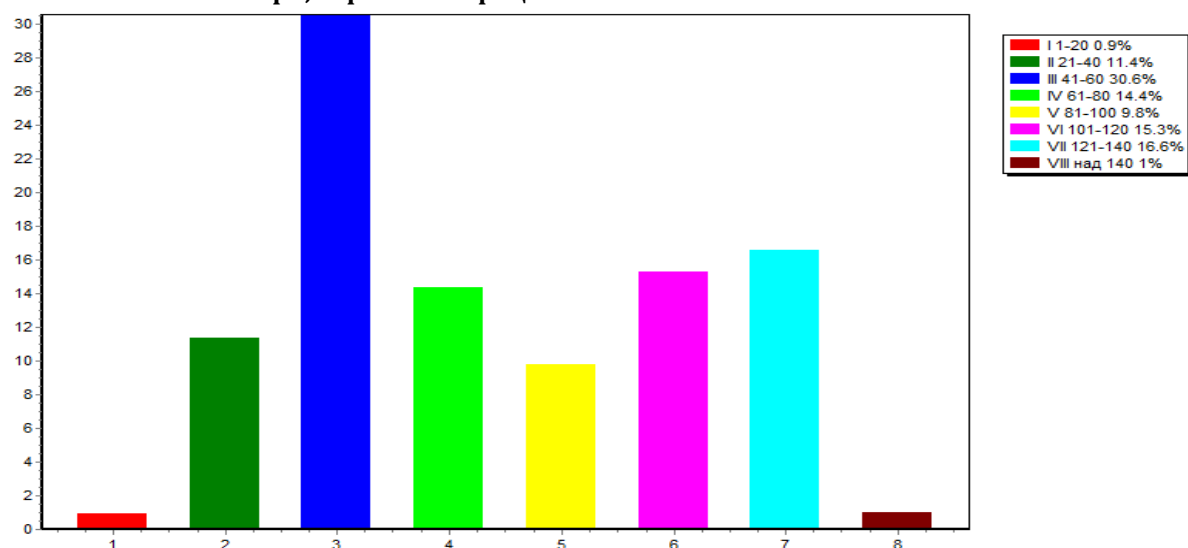
Средната производителност на насажденията и културите е III-ти (2.8) бонитет, средната възраст е 68 години, а средния запас е 229 m³/ha. Средната пълнота е 0.68. Средногодишният прираст е 3.65 m³/ha и 23 151 m³ общо. В графичен вид, на фигури №3÷10, са онагледени основните дендробиометрични показатели на обекта на горско планиране.

Таблица №18: Основни показатели на залесената площ по стопански класове, функции и групи гори

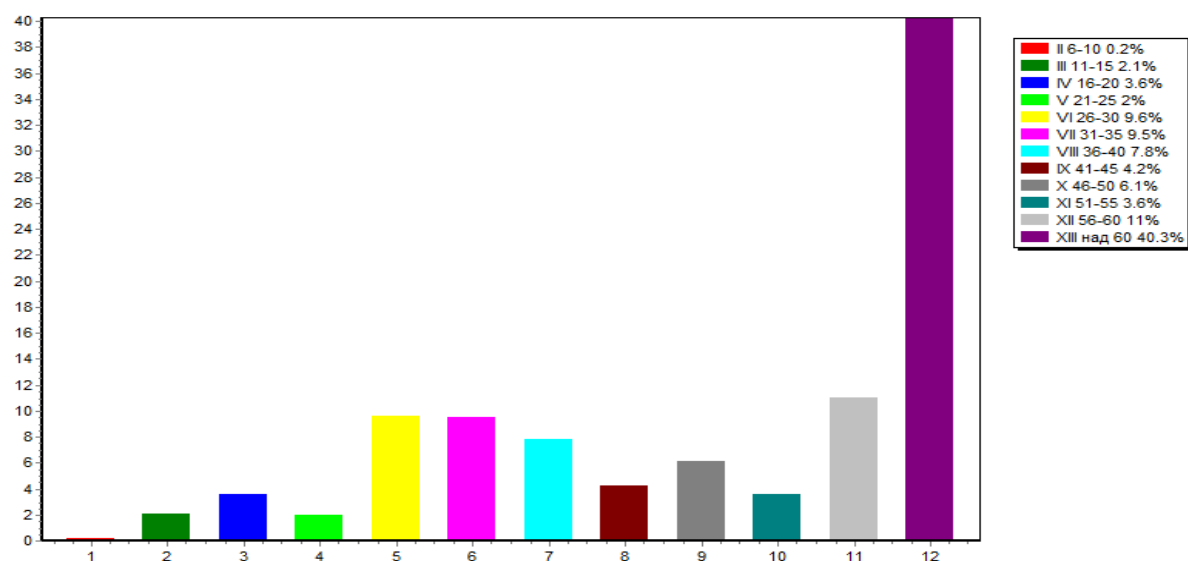
Стопански класове	Залесена площ	Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ha	Среден прираст на 1 ha	Общ среден прираст	Общ дървесен запас	
								без клони	с клони
	ha	години			m³/ha	m³/ha	m³	m³	m³
А. Горски територии със Защитни и специални функции									
Бялборов В	282.2	105	II (1.9)	0.65	368	3.97	1121	103715	118230
Бялборов СрН	950.3	62	III (3.3)	0.66	212	3.67	3486	201030	238510
Смърчов В	407.3	96	II (2.1)	0.58	323	4.30	1750	131665	153490
Елов В	429.4	84	II (1.9)	0.64	332	4.80	2059	142585	167340
Бялборови култури	1.8	40	IV (3.7)	0.70	194	5.00	9	350	420
Черборови култури	158.9	60	III (3.4)	0.74	287	4.66	741	45655	54190
Буков Ср	40.1	115	II (2.1)	0.69	321	2.79	112	12855	14545
Широколистен В	142.9	59	III (3.2)	0.66	160	2.81	402	22875	26195
Буково-габърв В П	130.7	72	II (1.9)	0.80	212	3.09	404	27710	31640
Буково-габърв СрН П	369.7	54	III (3.2)	0.69	120	2.32	858	44320	53340
Дъбов СрН П	69.4	50	IV (4.1)	0.69	95	1.95	135	6570	7420
Келявгабърв	17.7	43	IV (4.0)	0.82	27	0.56	10	485	555
Всичко горски територии със ЗСпФ	3000.4	73	III (2.7)	0.66	247	3.70	11087	739815	865875
Б. Горски територии със стопански функции									
Бялборов В	66.0	72	II (1.8)	0.69	268	3.73	246	17710	20435
Бялборов СрН	1136.8	45	III (3.4)	0.72	172	3.75	4259	195180	235440
Смърчов В	963.3	91	II (2.0)	0.59	301	4.14	3986	289780	337815
Елов В	115.1	75	II (1.6)	0.74	320	5.00	576	36775	43180
Бялборови култури	12.5	43	IV (4.0)	0.72	178	4.32	54	2230	2710
Черборови култури	25.7	61	IV (3.5)	0.77	284	4.71	121	7285	8605
Буков Ср	155.0	93	II (2.4)	0.73	300	3.62	561	46540	53960
Широколистен В	43.7	46	III (3.3)	0.62	105	2.43	106	4565	5275
Буково-габърв В П	217.4	72	II (1.5)	0.81	230	3.27	710	49890	56560
Буково-габърв СрН П	178.1	46	III (2.9)	0.72	127	2.83	504	22595	27285
Дъбов СрН П	402.4	41	IV (4.4)	0.80	90	2.27	913	36100	41505
Церов П	5.0	35	V (4.8)	0.54	42	1.20	6	210	230
Ак. противоерозионен	2.1	13	IV (4.4)	0.56	31	2.86	6	65	75
Келявгабърв	19.1	45	IV (3.7)	0.71	33	0.84	16	625	775
Всичко горски територии със СтФ	3342.2	64	III (2.8)	0.70	213	3.61	12064	709550	833850
ОБЩО	6342.6	68	III (2.8)	0.68	229	3.65	23151	1449365	1699725

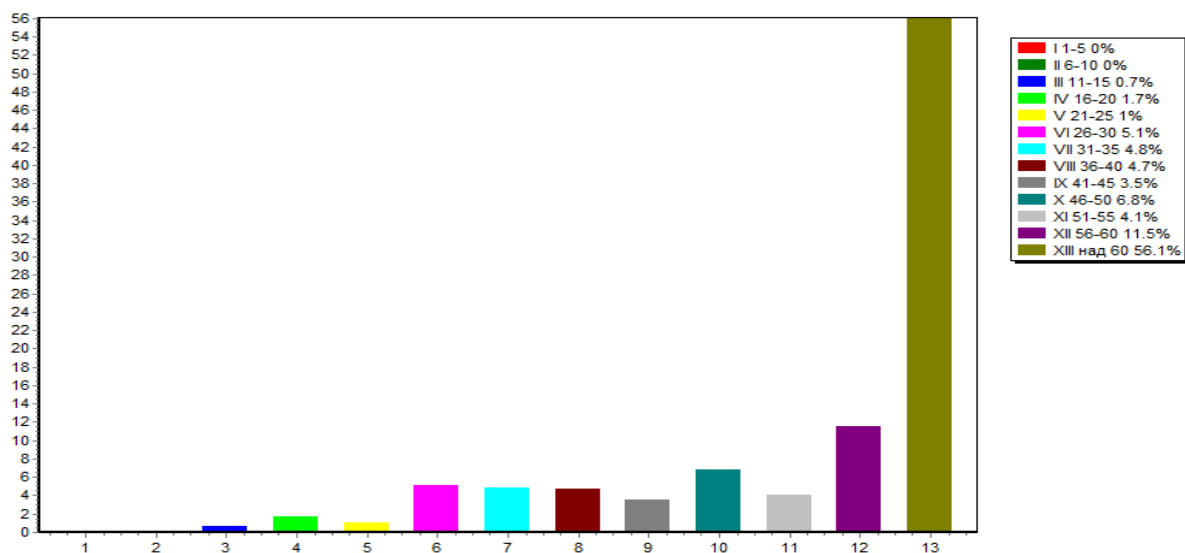
Фигура №3: Разпределение на залесените площи по класове на възраст във високоствъблените гори, изразено в проценти.

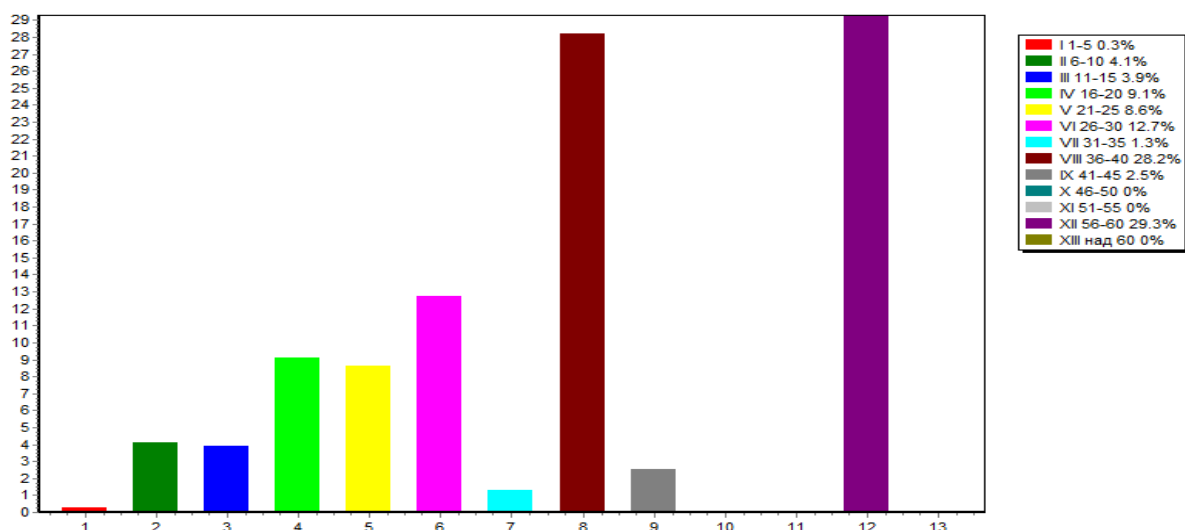
Фигура №4: Разпределение на дървесния запас по класове на възраст във високоствъблените гори, изразено в проценти.

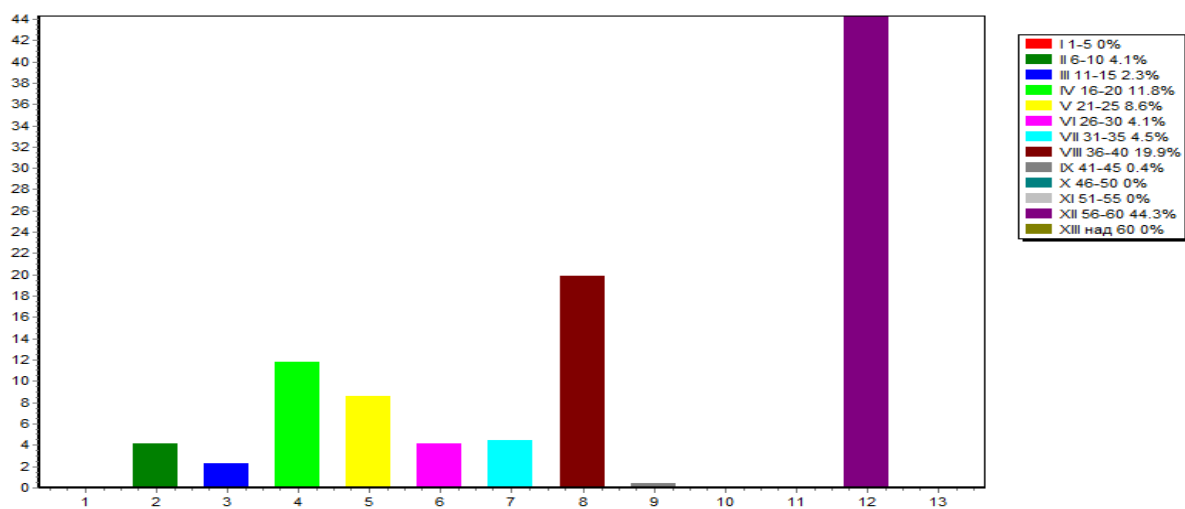
Фигура №5: Разпределение на залесените площи по класове на възраст в издънковите гори за превръщане, изразено в проценти.

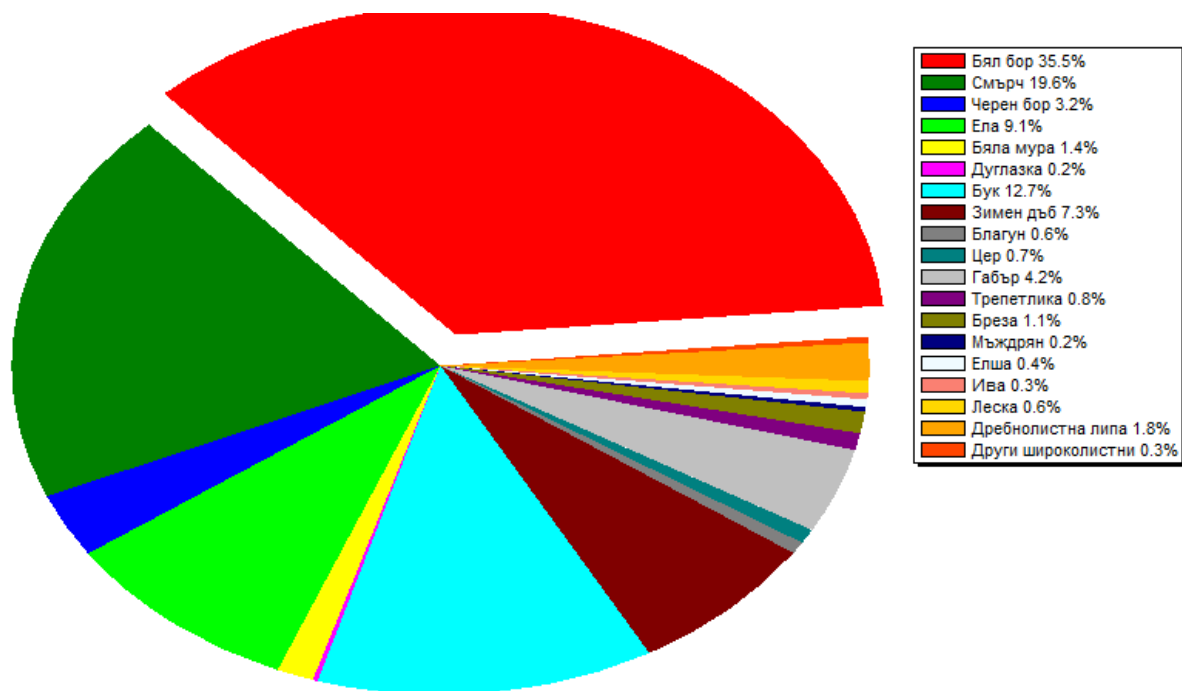
Фигура №6: Разпределение на дървесния запас по подкласове на възраст в издънковите гори за превръщане, изразено в проценти.

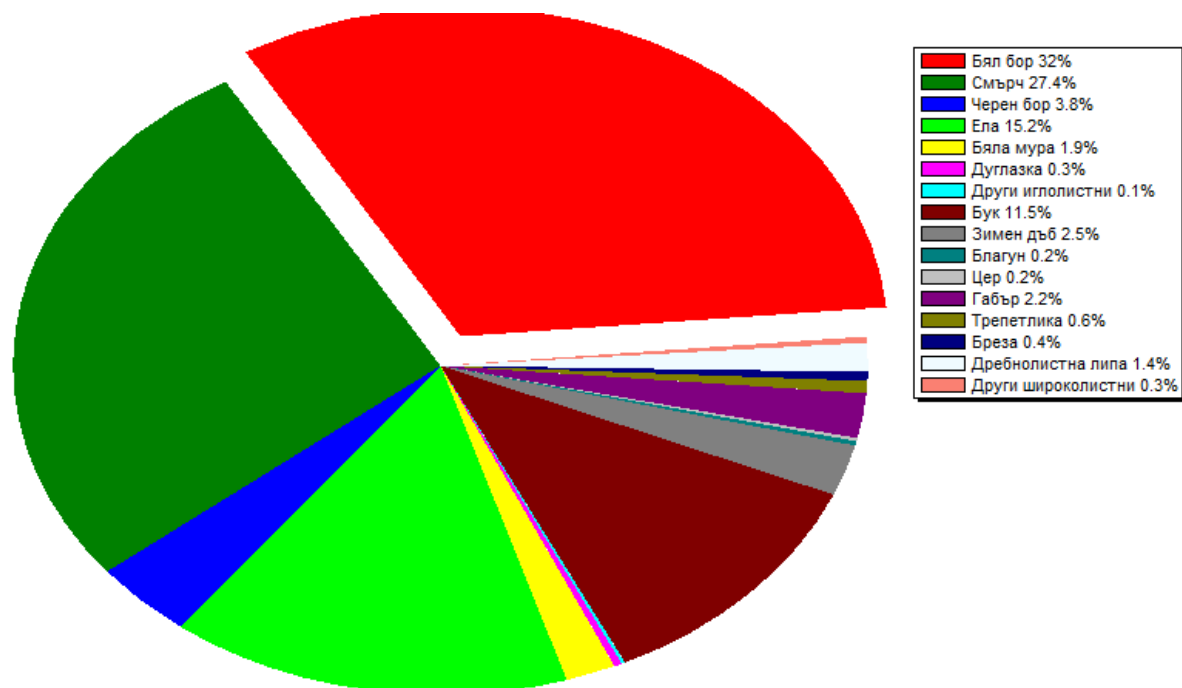
Фигура №7: Разпределение на залесените площи по подкласове на възраст в нискоствъблени гори, изразено в проценти.

Фигура №8 Разпределение на дървесния запас по подкласове на възраст в нискоствъблените гори, изразено в проценти.

Фигура №9: Процентно разпределение на залесената площ по дървесни видове.

Фигура №10: Процентно разпределение на запаса по дървесни видове.

ГЛАВА V

ОСНОВНИ НАСОКИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА СТОПАНСТВОТО

1. НАПРАВЛЕНИЕ НА СТОПАНСТВОТО

В планирането и изпълнението на горскостопанските дейности водеща роля има функционалното зонироване и разпределение на площите по категории и функции. Режимът на стопанисване на общинските гори и незалесени горски територии със защитни и специални функции се определя от редица нормативни документи и подзаконовни актове, целта на които е запазване за максимално дълъг период от време на специалните природозащитни, рекреационни и други функции, стремеж към подобряване на общото състояние на горските екосистеми и рационално използване на материалните им ресурси.

Основното направление на дейностите в стопанските горски територии е максимално производство на строителна дървесина от единица площ, като същевременно се повишава устойчивостта, продуктивността и видовото разнообразие на насажденията.

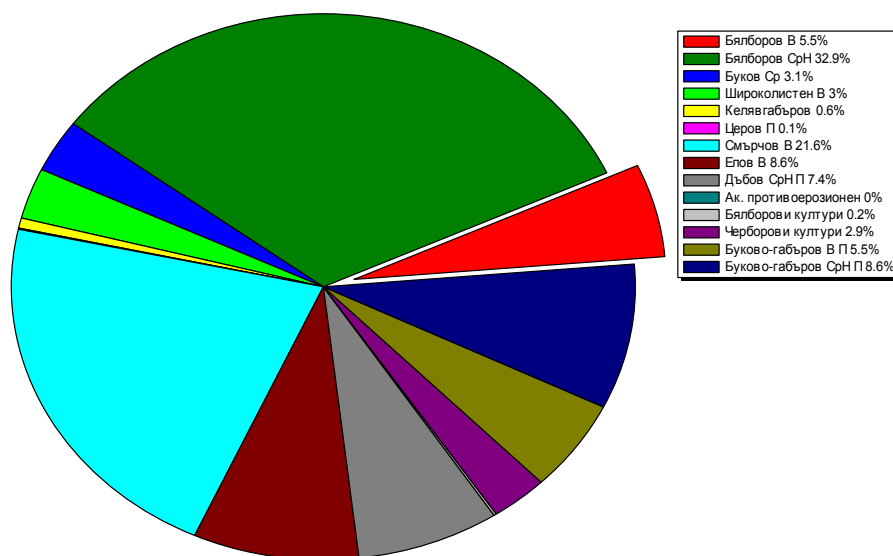
2. РАЗДЕЛЯНЕ ГОРСКОСТОПАНСКАТА ЕДИНИЦА НА УЧАСТЪЦИ

Със заповед на директора на ТП „ДГС Дупница“, горското стопанство е разделено на **три горскостопански участъка**. Границите на горскостопанските участъци са приведени към общинските. Горите на Община Сапарева баня попадат в обхвата на I-ви ГСУ „Дупница-Сапарева баня“.

3. СТОПАНСКИ КЛАСОВЕ

Обособяването на стопанските класове в общинските гори е извършено в съвкупност с това на останалите гори на територията на ТП „ДГС Дупница“.

Стопанските класове за всички гори са приети от Експертен съвет в ИАГ, проведен на 20.03.2017 г. съгласно заповед № 170 / 19.04.2016 г. на изпълнителния директор на Агенцията. Определянето на насоките на стопанисване е съобразено с възприетото разпределение на залесената площ по стопански класове, показано на фигура №11.

Фигура №11:
Процентно разпределение на залесената площ по стопански класове.

4. ТУРНУСИ НА СЕЧ

А) Горски територии със защитни и специални функции

А.1. Бялборов високобонитетен условен стопански клас (БбВ)

Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване. Мероприятията са с приоритет към запазване и подобряване на защитните и специалните функции на горите. Производствената цел е добив едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 cm при турнус на сеч 120 години.

А.2. Бялборов средно и нискобонитетен условен стопански клас (БбСрН)

Насоките на стопанисване са отглеждане, възобновяване и трансформация. Вzeti са под внимание указания с № ИАГ – 8856/02.03.2016 г. относно стопанисване на култури с преобладаващо участие на бял бор. За целия стопански клас мероприятията са съобразени с поддържането на защитните и специалните функции на горите. Ще се добива едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 cm при турнус на сеч 100 години.

А.3. Условен стопански клас Бялборови култури (БбК)

Насоките на стопанисване са отглеждане и трансформация, с толериране на естествено срещащите се широколистни видове в състава им. Вzeti са предвид и указания № ИАГ – 8856/02.03.2016 г. Стопанските дейности са в съответствие със защитните и специалните функции на бялборовите култури. Производствената цел в дългосрочен план е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 cm при турнус на сеч 80 години.

А.4. Условен стопански клас Черборови култури (ЧбК)

Насоките на стопанисване са отглеждане и трансформация на културите в естествени гори, по смисъла на Наредба №8 за сечите в горите. Стопанските дейности са съобразени с поддържането на защитните и специалните функции на горите, съчетано с производство на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 cm при турнус на сеч 80 години. За дървостойките, растящи на среднобогати и богати месторастения, в границите на височинния ареал на черния бор, турнусът на сеч е 100 години.

А.5. Смърчов високобонитетен условен стопански клас (СВ)

Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване. Мероприятията са с приоритет към запазване и подобряване на защитните и специалните функции на горите. Производствената цел е добив едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 cm при турнус на сеч 120 години.

А.6. Елов високобонитетен условен стопански клас (ЕВ)

Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване. Мероприятията са съобразени с поддържането на защитните и специалните функции на горите. Ще се добива едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 cm при турнус на сеч 120 години.

A.7. Буков среднобонитетен условен стопански клас (БСр)

Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване, като целта е определена индивидуално, в зависимост от специфичните функции на всяко насаждение. Производствената цел е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 cm при турнус на сеч 120 години.

A.8. Широколистен високоствъблен условен стопански клас (ШВ)

Насоките на стопанисване са отглеждане, възобновяване и трансформация и са съобразени с функциите на гората. Производствената цел е едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 cm при турнус на сеч 20 години за хибридните тополи, 40 години за трепетликата, 60 години за брезата, 90 години за липата, 100 години за габъра и 120 години за зимния дъб.

A.9. Буково-габъров високобонитетен условен стопански клас за превръщане (БГВП)

Планираните дейности са съобразени със специфичните функции на тези гори. Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване с дългосрочна цел създаване на устойчиви и по-продуктивни смесени гори. Производствената цел е едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 cm при турнус на сеч 90 години.

A.10. Буково-габъров средно и нискобонитетен условен стопански клас за превръщане (БГСрНП)

Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване с приоритет поддържане и подобряване на защитните и специални функции. Производствената цел е добив на средна дървесина при 55 годишен турнус на сеч.

A.11. Дъбов средно и нискобонитетен условен стопански клас за превръщане (ДСрНП)

Насоките на стопанисване са отглеждане, възобновяване и трансформация с приоритет запазване и подобряване на защитните и специалните функции. Производствената цел е добив на средна строителна дървесина (от отделни дървостои – и едра, с диаметър на тънкия край 18 cm) при турнус на сеч 55 години. От насажденията на бедни месторастения, както и от такива с установени повреди ще се добиват дърва за огрев. При провеждане на системни и целенасочени отгледни мероприятия е възможно част от младите и средновъзрастните дървостои да се стопанисват при по-висок турнус на сеч. При планирането на лесовъдските дейности е използван индивидуален подход, във връзка с решенията от Националното съвещание на тема „Перспективи и насоки за стопанисване на издънковите дъбови гори”, утвърдени на 25.11.2016 г.

A.12. Келявогабъров условен стопански клас (Кгбр)

Целта на стопанисване в дългосрочен аспект е поддържане на жизнеността на дървостойте, запазване на биологичното разнообразие в тях и подобряване на състава им. Голите сечи по насока възобновяване (турнус 40 г.) са нецелесъобразни, поради което такива не са планирани.

Б) Горски територии със стопански функции

Б.1. Бялборов високобонитетен условен стопански клас (БбВ)

Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване. Производствената цел е добив едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 cm при турнус на сеч 120 години.

Б.2. Бялборов средно и нискобонитетен стопански клас (БбСрН)

Насоките на стопанисване са отглеждане, възобновяване и трансформация. Вzeti под внимание указания с № ИАГ – 8856/02.03.2016 г. Стопанската цел е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 cm при турнус на сеч 100 години.

Б.3. Стопански клас Бялборови култури (БбК)

Насоките на стопанисване са отглеждане и трансформация, съгласно указания № ИАГ – 8856/02.03.2016 г. Производствената цел в дългосрочен план е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 cm при турнус на сеч 80 години.

Б.4. Стопански клас Черборови култури (ЧбК)

Стопанската цел е производство на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 cm при турнус на сеч 80 години. Дървостойките, растящи на среднобогати месторастения и в границите на височинния ареал на черния бор, ще се стопанисват при 100 годишен турнус.

Б.5. Смърчов високобонитетен стопански клас (СВ)

Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване. Производствената цел е добив едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 cm при турнус на сеч 120 години.

Б.6. Елов високобонитетен стопански клас (ЕВ)

Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване. Стопанската цел е добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 cm при турнус 120 години.

Б.7. Буков среднобонитетен стопански клас (БСр)

Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване. Производствената цел е едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 cm при турнус на сеч 120 години.

Б.8. Широколистен високостъблен стопански клас (ШВ)

Насоките на стопанисване са отглеждане, възобновяване и трансформация. Производствената цел е едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 cm при турнус на сеч 20 години за хибридните тополи, 40 години за трепетликата, 60 години за брезата, 90 години за липата, 100 години за цера и габъра, 120 години за зимния дъб. Културите от горскоплодни ще се поддържат за добив на плодове.

Б.9. Буково-габъров високобонитетен условен стопански клас за превръщане (БГВП)

Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване с цел създаване на устойчиви високостъблени гори. Производствената цел е едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 cm при турнус на сеч 90 години.

Б.10. Буково-габъров средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане (БГСрНП)

Насоките на стопанисване са отглеждане и възобновяване с тенденция за формиране на семенни гори. Стопанската цел е добив на средна дървесина при турнус на сеч 55 години.

Б.11. Дъбов средно и нискобонитетен за стопански клас за превръщане (ДСрНП)

Насоките на стопанисване са отглеждане, възобновяване и трансформация. Вzeti са под внимание решенията от Националното съвещание на тема „Перспективи и насоки за стопанисване на издънковите дъбови гори“, утвърдени на 25.11.2016 г. Производствената цел е добив на средна строителна дървесина (при възможност и едра, с диаметър на тънкия край 18 cm) при турнус на сеч 55 години. От насажденията на бедни месторастения, както и от такива в лошо състояние ще се добиват дърва за огрев. При провеждане на подходящи мероприятия в дългосрочен план е възможно част от дървостойките да се стопанисват при по-висок турнус.

Б.12. Церов стопански клас за превръщане (ЦП)

Планираните дейности са по насоки отглеждане и възобновяване. Стопанската цел е едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край 18 cm при турнус на сеч 55 години за горите в средно и добро състояние. От останалите насаждения ще се добиват дърва за огрев.

Б.13. Акациев противоерозионен (АП)

Стопанската цел е добив на дребна дървесина и дърва за огрев при турнус на сеч 20 години.

Б.14. Келявогабъров стопански клас (Кгбр)

Целта на стопанисване в дългосрочен аспект е поддържане устойчивостта на дървостойките, запазване на биологичното разнообразие в тях и подобряване на състава им. Голите сечи по насока възобновяване (турнус 40 г.) са нецелесъобразни, поради което такива не са планирани.

5. ВИДОВЕ ГОРИ

Видовете гори и тяхното площно разпределение по групи гори са разгледани в т. 11 на Глава втора, Раздел I от обяснителната записка. В таблица №19 са дадени дендрометричните показатели на видовете гори общинска собственост, определени с помощта на Приложение №5 към чл. 21 от Наредбата за инвентаризация и планиране в горските територии. С най-големи площ и запас са естествените гори от смърч (3.1.) и естествените гори от бял бор (1.1).

Таблица №19: Разпределение на залесената площ и дървесният запас по видове гори и средни таксационни показатели за общинските гори.

Вид гора	Залесена площ	Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ha	Среден прираст на 1 ha	Общ среден прираст	Общ дървесен запас	
								без клони	с клони
	ha	години			m ³ /ha	m ³ /ha	m ³	m ³	m ³
1.1 - Естествени гори от бял бор	1290.4	66	III (2.8)	0.63	198	3.01	3889	254825	300910
1.2 - Култури от бял бор в ест. ареал	1073.5	48	IV (3.6)	0.76	224	4.65	4987	239990	285780
1.3 - Култури от бял бор – извън ест. ареал	14.3	43	IV (4.0)	0.72	180	4.41	63	2580	3130
2.1 - Естествени гори от чер бор	19.0	23	IV (3.5)	0.69	73	3.00	57	1390	1955
2.2 - Култури от чер бор в ест. ареал	165.6	65	III (3.4)	0.75	311	4.86	804	51550	60840
3.1 - Естествени гори от смърч	1315.1	94	II (2.0)	0.58	311	4.20	5518	409240	476810
3.2 - Култури от смърч в ест. ареал	18.6	35	II (2.1)	0.77	144	4.25	79	2680	3315
4.1 - Естествени гори от обикн. ела	495.3	82	II (1.8)	0.67	335	4.97	2464	165855	194940
4.2 - Култури от об. ела в ест. ареал	0.3	28	I (1.0)	0.70	100	3.33	1	30	35
5 - Смесени игл. и игл.-шир. гори-ест.	114.1	79	III (2.5)	0.61	245	3.14	358	28005	32450
6.1 – Ест. гори от бяла и черна мура	35.9	117	II (1.9)	0.67	428	3.68	132	15365	17290
7 - Клек	2.6	60	V (5.0)	0.50	23	0.38	1	60	90
9 - Култури от чужди игл. видове	7.2	44	I (1.2)	0.83	340	7.64	55	2450	2910
10.1 - Семенни букови гори	195.1	97	II (2.4)	0.72	304	3.45	673	59395	68505
16.1 - Естествени крайречни гори	23.3	28	III (2.8)	0.74	83	2.79	65	1935	2210
16.2 - Култури от хибридни тополи и др. бързораст. видове	0.3	34	III (2.7)	0.67	167	3.33	1	50	60
18.2 - Кестенови култури	2.9	60	III (3.4)	0.64	166	2.76	8	480	590
20.1 - Естествени липови гори	108.4	62	IV (3.5)	0.63	162	2.79	302	17585	20205
20.2 - Култури от липа	4.1	37	IV (4.0)	0.51	84	2.44	10	345	385
22.1 - Естествени гори от бреза	11.7	35	III (3.1)	0.61	74	2.22	26	860	1000
22.2 - Култури от бреза	9.3	44	IV (3.5)	0.63	95	2.15	20	880	1005
23.2 - Издънкови букови гори	598.0	65	II (2.2)	0.75	181	2.83	1694	108405	124970
23.3 - Издънкови гори от зимен дъб	428.0	42	IV (4.3)	0.79	91	2.24	958	39095	44745
23.4 – Изд. смесени дъбови гори	43.8	39	IV (4.4)	0.74	82	2.05	90	3575	4180
23.5 - Издънкови церови гори	5.0	35	V (4.8)	0.54	42	1.20	6	210	230
23.6 – Изд. гори от обикновен габър	297.9	48	III (3.2)	0.73	121	2.63	782	36110	43855
23.7 – Ест. гори от трепетлика	26.3	73	II (2.4)	0.69	199	2.85	75	5245	5945
24 - Гори от акация	2.1	13	IV (4.4)	0.56	31	2.86	6	65	75
25 - Гори от келяв габър	36.8	44	IV (3.8)	0.76	30	0.71	26	1110	1330
27 - Орехови култури	0.3	60	II (2.0)	0.60	200	3.33	1	60	70
ОБЩО	6345.2	68	III (2.8)	0.68	229	3.65	23151	1449365	1699725

ГЛАВА VI ПЛАНИРАНИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. СЕЧИ

Планирането на сечите извършено след обработка и анализ на данните от новата инвентаризация, съгласно Заданието за проектиране, Закона за горите и Наредба №8 на МЗХ за сечите в България. В горите със защитни и специални функции са спазени ограниченията, заложили в заповедите за обявяване на съответните защитени територии, за попадащите в санитарно-охранителни зони (СОЗ) – разпоредбите на Наредба №3/16.10.2000 г. на МОСВ и заповедите за обявяване на всяка една СОЗ, а за горите в защитени зони по ЗБР мероприятията са в съответствие с „Режими за устойчиво стопанисване на горите в Натура 2000” (ИАГ, 2011 г.). Спазени са и изискванията на Глава шеста (нова – ДВ, бр. 72/2015 г.) от НСГ при планиране и провеждане на сечи в горите със защитни и с със специални функции.

а) Възобновителни сечи

В таблица №20 е показано площното разпределение на планираните възобновителни сечи по стопански класове, основни функции и видове гори. Общо, възобновяване се предвижда на 1066.0 ha от общинската залесена площ, от която 38.2% със защитни и специални и 61.8% - със стопански функции. Най-много са задействаните насаждения от смърчовия високобонитетен стопански клас (31.9% общо от двете функционални групи), следвани от бялборовия средно и нискобонитетен (15.3%). Всички иглолистни стопански класове са с общ площен дял 57.5%. Широколистните високостъблени насаждения с планирани възобновителни сечи заемат 5.5%, издънковите за превръщане – 38.8%, а нискостъблените от акациевият противоерозионен стопански клас – 0.2%.

По отношение на видовете гори, близо 1/3 от задействаните насаждения са естествени гори от смърч (индекс 3.1), 21.3% са издънкови букови гори (23.2), 21.0% са естествени гори от бял бор (1.1), 11.4% са издънкови гори от зимен дъб (23.3) и т.н. Планираните сечи по насока възобновяване са:

- **Краткосрочно-постепенна сеч** – планирани са осеменителна и осветителна фаза, само в две насаждения, представляващи естествени гори от бял бор. Съгласно чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2015 г.), ал. 1 от НСГ е указано да се провежда на малки площи с размер на отделното сечище до 2 ha. Възобновителният период за отделните сечища е не по-кратък от 15 и не по-дълъг от 20 години. Прогнозните добиви са 590 m³ стояща маса без клони.
- **постепенно-котловинна сеч** – предвидена е за 11.7% от задействаните зрели гори (в т.ч. 36.3 ha със защитни и специални и 87.9 ha със стопански функции), предимно издънкови от зимен дъб. Прогнозните добиви са в размер на 4 490 m³ стояща маса без клони. Интензивността е определена съобразно състоянието и функциите на всяко насаждение, но като цяло е до 30%. Разкриването на подраства да се извършва в котли, не повече от 2 броя на 1 хектар, като площта им не трябва да надхвърля 1.0 dka (Чл. 25 от НСГ).

Първоначалното определяне на местата на котлите да се съобразява с наличието на естествени прозорци или изредени места, групи от подраст, контурните граници на насаждението, както и според конфигурацията на терена. Да не се поставя за цел постигането на правилни геометрични форми на котлите, както по време на залагането им, така и през целия възобновителен период, който е поне 30 години. Котлите да се разширяват, когато по периферията им се появи достатъчно надеждно възобновяване. Да се полагат грижи за семенните фиданки в тях.

- **групово-постепенна сеч** – избрана е за 87.9% от площта на насажденията с предвидени възобновителни сечи. С нея ще бъдат възобновявани 366.5 ha зрели гори със защитни и специални функции, както и 565.8 ha със стопански функции, при възобновителен период до 40 години. През това време зрелият дървостой да се изсича постепенно, чрез разширяване на създадените по естествен или изкуствен начин прозорци до пълното възобновяване на насажденията. Прозорците да се залагат в места, където е започнало естественото възобновяване или се откриват в местата с най-висока пълнота в насаждението.
- **гола сеч** – предвидена е за останалите 0.2% задействани зрели гори. Това са 2.0 ha акациев дървостой, както и 0.5 ha топови. В зависимост от състава, е предвидено цялостно или частично изсичане на акацията. Начислен е прираст по обем за онези насаждения, които не са в турнус към момента на тяхното инвентаризиране, но ще го достигнат в рамките на ревизионния период. Указане е и годината, след която може да се изведе сечта.

б) Отгледни сечи

Провеждат се от възникването на насажденията до навлизане в съответната турнусна възраст. С тях се регулира състава, произхода, растежа и развитието на дървостойите. В средновъзрастните и дозряващи насаждения и култури с пълноти 0.7, за които не са предвидени отгледни сечи, както и в дървостой, в които планираните отгледни сечи се извеждат през първите три години от изпълнението на плана, в края на десетилетието да се проведат отново отгледни сечи с интензивност, отговаряща на разликата в пълнотата на всяко насаждение и заложената в НСГ. Общият размер на предвиденото ползване по **насока отглеждане** е 2050.6 ha с прогнозен добив на 85 425 m³ стояща маса без клони.

в) Сечи за трансформация

Планирани са в насаждения и култури с обща площ 215.4 ha. Очакваните добиви са в размер на 9 975 m³ стояща маса без клони. Целта е реализиране на природосъобразен дървесен състав, като поне 50% от стъблата във всяка от тях да са с естествен произход. С приоритет са задействани дървостой с установени биотични или абиотични повреди. При евентуално възникнали по време на предстоящия десетгодишен период неблагоприятни процеси и явления, които биха довели до влошаване състоянието на отделни дървостой, повредената дървесина да се усвоява по реда, указан в чл. 105 и чл. 106 от Закона за горите.

г) Технически сечи

Не се предвиждат технически сечи. Дейностите по поддръжка на инфраструктурата и изпълнението на противопожарните дейности ще се изразяват в отстраняване на единични стъбла и храстова растителност.

Таблица №20: Разпределение на насажденията за възобновителна сеч по вид на сечта, стопански класове, функции, видове гори, площи и добиви.

Стопански класове	пост. Ф1	пост. Ф2	пост. ОФ	пост. котл.	гр. пост.	гола за топола	за изд. възобн.	общо гола	ОБЩО	%
Бялборов В	-	-	-	-	47.3	-	-	-	47.3	4.5
Бялборов СрН	4.8	-	-	6.2	97.8	-	-	-	108.8	10.2
Смърчов В	-	-	-	-	37.7	-	-	-	37.7	3.5
Елов В	-	-	-	-	7.8	-	-	-	7.8	0.7
Буков Ср	-	-	-	-	23.6	-	-	-	23.6	2.2
Широколистен В	-	-	-	-	16.1	0.3	-	0.3	16.4	1.5
Дъбов СрН П	-	-	-	30.1	-	-	-	-	30.1	2.8
Буково-габърв В П	-	-	-	-	74.2	-	-	-	74.2	7.0
Буково-габърв СрН П	-	-	-	-	62.0	-	-	-	62.0	5.8
всичко ЗСПФ	4.8	-	-	36.3	366.5	0.3	-	0.3	407.9	38.2
Бялборов В	-	-	-	-	15.6	-	-	-	15.6	1.5
Бялборов СрН	-	2.2	-	-	52.3	-	-	-	54.5	5.1
Смърчов В	-	-	-	-	303.0	-	-	-	303.0	28.4
Елов В	-	-	-	-	38.3	-	-	-	38.3	3.6
Буков Ср	-	-	-	-	19.4	-	-	-	19.4	1.8
Широколистен В	-	-	-	-	-	0.2	-	0.2	0.2	-
Дъбов СрН П	-	-	-	87.9	5.3	-	-	-	93.2	8.8
Буково-габърв В П	-	-	-	-	87.4	-	-	-	87.4	8.2
Буково-габърв СрН П	-	-	-	-	44.5	-	-	-	44.5	4.2
Ак. противоерозионен	-	-	-	-	-	-	2.0	2.0	2.0	0.2
всичко СтФ	-	2.2	-	87.9	565.8	0.2	2.0	2.2	658.1	61.8
ОБЩО	4.8	2.2	-	124.2	932.3	0.5	2.0	2.5	1066.0	100.0
относителен дял от площта	0.5%	0.2%	0.0%	11.7%	87.5%	0.0%	0.2%	0.2%	100.0%	-
в това число:										
1.1 - Естествени гори от бял бор	4.8	-	-	6.2	213.0	-	-	-	224.0	21.0
1.2 - Култури от бял бор в ест. ареал	-	2.2	-	-	-	-	-	-	2.2	0.2
3.1 - Естествени гори от смърч	-	-	-	-	340.7	-	-	-	340.7	32.0
4.1 - Естествени гори от обикн. ела	-	-	-	-	22.4	-	-	-	22.4	2.1
5 - Смесени игл. и игл.-шир. гори-ест.	-	-	-	-	23.7	-	-	-	23.7	2.2
10.1 - Семенни букови гори	-	-	-	-	43.0	-	-	-	43.0	4.1
16.2 - Култури от хибр. тополи и др.	-	-	-	-	-	0.2	-	0.2	0.2	-
20.1 - Естествени липови гори	-	-	-	-	16.1	-	-	-	16.1	1.5
23.2 - Издънкови букови гори	-	-	-	-	227.3	-	-	-	227.3	21.3
23.3 - Издънкови гори от зимен дъб	-	-	-	116.1	5.3	-	-	-	121.4	11.4
23.4 - Издънкови смесени дъбови гори	-	-	-	1.9	-	-	-	-	1.9	0.2
23.6 - Изд. гори от обикновен габър	-	-	-	-	40.8	-	-	-	40.8	3.8
23.7 - Естествени гори от трепетлика	-	-	-	-	-	0.3	-	0.3	0.3	-
24 - Гори от акация	-	-	-	-	-	-	2.0	2.0	2.0	0.2
ПОЛЗВАНЕ, m³ БЕЗ КЛОНИ	450	140	-	4490	64900	95	40	135	70115	100.0

Разпределението на планираното ползване по площ, насоки, стопански класове, по площ и размер на добивите за следващите десет години, е показано в таблица №21. Сечите по насоки са отбелязани на работните ведомости, както и на горскостопанските карти.

Таблица №21: Разпределение на залесената площ и предвидено ползване (без клони) с планирана насока на стопанисване по стопански класове

Стопански класове	Мерни ед.	Насока на стопанисване						
		Възобновяване	Отглеждане	Селекционна	Трансформация	Техническа	ВСИЧКО НАСОКИ	%
Бялборов В	ha	62.9	110.6	-	2.0	-	175.5	5.3
	m³	5710	5515	-	70	-	11295	6.8
Бялборов СрН	ha	163.3	609.9	-	198.7	-	971.9	29.0
	m³	12300	24120	-	9490	-	45910	27.5
Смърчов В	ha	340.7	375.3	-	-	-	716.0	21.5
	m³	28095	18805	-	-	-	46900	28.0
Елов В	ha	46.1	269.8	-	-	-	315.9	9.5
	m³	4330	14305	-	-	-	18635	11.2
Бялборови култури	ha	-	0.5	-	8.8	-	9.3	0.3
	m³	-	15	-	250	-	265	0.2
Черборови култури	ha	-	94.5	-	4.3	-	98.8	3.0
	m³	-	4915	-	150	-	5065	3.0
Всичко иглолистни	ha	613.0	1460.6	-	213.8	-	2287.4	68.6
	m³	50435	67675	-	9960	-	128070	76.7
Буков Ср	ha	43.0	67.5	-	-	-	110.5	3.3
	m³	3250	3670	-	-	-	6920	4.1
Широколистен В	ha	16.6	4.3	-	1.6	-	22.5	0.7
	m³	1055	100	-	15	-	1170	0.7
Всичко шир. високостъблени	ha	59.6	71.8	-	1.6	-	133.0	4.0
	m³	4305	3770	-	15	-	8090	4.8
Дъбов СрН П	ha	123.3	202.2	-	-	-	325.5	9.8
	m³	4320	3765	-	-	-	8085	4.8
Буково-габърров В П	ha	161.6	171.1	-	-	-	332.7	10.0
	m³	8950	6390	-	-	-	15340	9.2
Буково-габърров СрН П	ha	106.5	144.9	-	-	-	251.4	7.5
	m³	3630	3825	-	-	-	7455	4.5
Всичко изд. за превръщане	ha	391.4	518.2	-	-	-	909.6	27.3
	m³	16900	13980	-	-	-	30880	18.5
Ак. противоерозионен	ha	2.0	-	-	-	-	2.0	0.1
	m³	45	-	-	-	-	45	-
Всичко нискостъблени	ha	2.0	-	-	-	-	2.0	0.1
	m³	45	-	-	-	-	45	-
ОБЩО по НАСОКИ	ha	1066.0	2050.6	-	215.4	-	3332.0	100.0
	m³	71685	85425	-	9975	-	167085	100.0

2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НОРМАТА НА ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА ОТ ВЪЗОБНОВИТЕЛНИ СЕЧИ ВЪВ ВИСОКОСТЪБЛЕНИТЕ ГОРИ

В таблици №32 и №32^A са изчислени варианти по регламентираните с Наредба №18 формулни методи за определяне размера на средногодишно ползване от възобновителни сечи във високостъблените стопански класове. Това са **БбВ**, **БбСрН**, **СВ**, **ЕВ** и **БСр**. Ползването по насока възобновяване в горите със **защитни и специални функции** е набрано като **сечище по състояние** (чл. 77, ал. 3 от Наредба №18). Стойностите, които биха осигурили дълготрайно и равномерно ползване във високостъблените гори със **стопански функции**, също са определени по състояние. Някои от тях почти съвпадат с изчисленията по формулните методи:

- **БбВ** – годишното сечище съвпада с изчисленото по формулата за **възраст 2К**;
- **БбСрН** – избраното годишно сечище не достига нито една от изчислените стойности поради нормативни ограничения и лесовъдски причини;
- **СВ** – стойностите леко надхвърлят получените по формулата за **нормално площно сечище**;
- **ЕВ** – сечището съвпада с определеното по формулите за **възраст 2К (40 г.)** и за **нормално площно сечище**;
- **БСр** – избраното годишно сечище не достига нито една от изчислените стойности поради нормативни ограничения и лесовъдски причини.

а) Бялборов високобонитетен условен стопански клас (БбСрН) – 282.0 ха – 3СпФ

Общият му средногодишен прираст е 1121 m³. Площта и запасът на достигналите и преминалите турнусна възраст насаждения са съответно 252.6 ха и 32 850 m³ стояща маса без клони, т.е. експлоатационният запас е 343 m³/ха. Възобновяването е слабо до средно – таблица №22. Размерът на годишното ползване по насока възобновяване е 433 m³ – 38.6% от средногодишния прираст, при годишно площно сечище 1.3 ха. Тези стойности са получени според състоянието и функциите на гората.

Таблица №22: Разпределение на площта на зрите и презрели насаждения по склопеност и степени на възобновяване.

Бялборов СрН- 3СпФ	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	ha			
0.1	-	-	-	-
0.2	17.1	-	-	17.1
0.3	-	-	-	-
0.4	-	-	-	-
0.5	3.6	-	-	3.6
0.6	52.5	-	-	52.5
0.7	14.8	-	-	14.8
0.8	46.2	-	-	46.2
0.9	11.9	6.5	-	18.4
общо	146.1	6.5	-	152.6

б) Бялборов средно и нискобонитетен условен стопански клас (БбСрН) – 950.3 ha – ЗСпФ

Средногодишният прираст е 3 486 m³. Запасът и площта на зрелите насаждения са съответно 181.0 ha и 47 595 m³ стояща маса без клони, т.е. експлоатационният запас е 263 m³/ha. Възобновяването е слабо до средно – таблица №23. Размерът на годишното ползване по насока възобновяване е 737 m³ – 21.1% от средногодишния прираст, при годишно площно сечище 2.8 ha. Тези стойности са получени според състоянието и функциите на гората.

Таблица №23: Разпределение на площта на зрелите и презрели насаждения по склопеност и степени на възобновяване.

Бялборов СрН- ЗСпФ	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	ha			
0.3	5.3	-	-	5.3
0.4	11.4	-	-	11.4
0.5	27.2	-	-	27.2
0.6	20.5	-	-	20.5
0.7	43.2	1.9	-	45.1
0.8	39.1	29.3	-	68.4
0.9	3.1	-	-	3.1
общо	149.8	31.2	-	181.0

в) Смърчов високобонитетен условен стопански клас (СВ) – 407.3 ha – ЗСпФ

Средногодишният прираст е 1 750 m³. Зрелите насаждения са 231.4 ha. Запасът им е 70 890 m³ стояща маса без клони, т.е. експлоатационният запас е 306 m³/ha. Възобновяването е незадоволително – таблица №24. Средногодишното ползване по насока възобновяване е 298 m³ – 17.0% от средногодишния прираст, т.е. годишното площно сечище е 1.0 ha. Тези стойности са резултат от установените рестриктивни норми и режими на стопанисване.

Таблица №24: Разпределение на площта на зрелите и презрели насаждения по склопеност и степени на възобновяване.

Смърчов В- ЗСпФ	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	ha			
0.3	9.0	-	-	9.0
0.4	26.5	-	-	26.5
0.5	56.1	-	-	56.1
0.6	15.2	-	-	15.2
0.7	60.1	-	-	60.1
0.8	40.5	-	-	40.5
0.9	24.0	-	-	24.0
общо	231.4	-	-	231.4

г) Елов високобонитетен условен стопански клас (ЕВ), 429.4 ha – ЗСпФ

Средният годишен прираст е 2 058 m³. Зрелите и презрели насаждения заемат 149.0 ha. Запасът им е 57 810 m³ т.е. експлоатационният запас е 388 m³/ha. Възобновяването е също е слабо – таблица №25. Годишното ползване по насока възобновяване е символично – 0.1 ha по площ и 52 m³ по обем (2.5% от прираста). Почти всички насаждения от разглеждания условен стопански клас попадат в санитарно-охранителни зони (СОЗ).

Таблица №25: Разпределение на площта на зрелите и презрели насаждения по склопеност и степени на възобновяване.

Елов В- ЗСпФ	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	ha			
0.2	5.6	-	-	5.6
0.3	-	-	-	-
0.4	11.9	-	-	11.9
0.5	50.1	-	-	50.1
0.6	69.9	-	-	69.9
0.7	5.1	-	-	5.1
0.8	6.4	-	-	6.4
общо	149.0	-	-	149.0

д) Буков среднобонитетен условен стопански клас (БСр), 40.1 ha – ЗСпФ

Прирастът му е 112 m³ годишно. Почти всички насаждения (31.3 ha) са зрели. Запасът им е 11 300 m³ т.е. експлоатационният запас е 361 m³/ha. Годишното ползване по насока възобновяване е 0.6 ha и 236 m³. Поради влошената възрастова структура то надхвърля прираста.

Таблица №26: Разпределение на площта на зрелите и презрели насаждения по склопеност и степени на възобновяване.

Буков Ср - ЗСпФ	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	ha			
0.7	7.7	-	-	7.7
0.8	23.6	-	-	23.6
общо	31.3	-	-	31.3

е) Широколистен високостъблен стопански клас (ШВ), 142.9 ha – ЗСпФ

Общият средногодишен прираст е 402 m³. Задействани са едно трепетликово и едно липово насаждение с обща площ 16.4 ha и прогнозен добив на 1 005 m³ за предстоящото десетилетие или 25.0% от прираста.

ж) Бялборов високобонитетен стопански клас (БбСрН) – 66.0 ha – СтФ

Прирастът му е 246 m³ средногодишно. Зрелите насаждения са 15.6 ha. Запасът им е 5 460 m³, т.е. експлоатационният запас е 350 m³/ha. Възобновяването е слабо – таблица №27. Годишното ползване по насока възобновяване е 0.4 ha и 138 m³ – 56.1% от прираста. То съвпада със стойностите по формулата за възраст 2К (40 г.).

Таблица №27: Разпределение на площта на зрелите и презрели насаждения по склопеност и степени на възобновяване.

Бялборов СрН - СтФ	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	ha			
0.6	9.1	-	-	9.1
0.7	4.9	-	-	4.9
0.8	1.6	-	-	1.6
общо	15.6	-	-	15.6

з) Бялборов средно и нискобонитетен стопански клас (БбСрН) – 1 136.8 ha – СтФ

Средногодишният прираст е 4 259 m³. Площта на зрелите дървостои е 97.3 ha, а запасът им е 25 750 m³, т.е. експлоатационният запас е 265 m³/ha. Възобновяването е слабо – таблица №28. Годишното ползване по насока възобновяване е 493 m³ – 11.6% от прираста, при сечище 1.9 ha.

Таблица №28: Разпределение на площта на зрелите и презрели насаждения по склопеност и степени на възобновяване.

Бялборов СрН - СтФ	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	ha			
0.2	21.1	-	-	21.1
0.3	-	-	-	-
0.4	2.8	-	-	2.8
0.5	5.5	-	-	5.5
0.6	5.9	-	-	5.9
0.7	9.5	2.2	-	11.7
0.8	26.6	-	-	26.6
0.9	23.7	-	-	23.7
общо	95.1	2.2	-	97.3

и) Смърчов високобонитетен стопански клас (СВ) – 963.3 ха – СтФ

Прирастът му е 3 986 m³ средногодишно. Площта и запасът на достигналите и преминали възприетия турнус дървостои са съответно 454.0 ха и 130 850 m³, т.е. експлоатационният запас е 288 m³/ха. Възобновяването е слабо до средно (таблица №29). Планираното годишно ползване по насока възобновяване е 2 512 m³ по обем и 8.7 ха по площ. Възприетото сечище по състояние е с близки стойности до изчисленото по формулата за нормално площно сечище. Ще се усвоят 63.0% от прираста.

Таблица №29: Разпределение на площта на зрелите и презрели насаждения по склопеност и степени на възобновяване.

Смърчов В - СтФ	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	ha			
0.1	-	18.9	-	18.9
0.2	47.4	-	-	47.4
0.3	49.5	-	-	49.5
0.4	55.8	-	4.3	60.1
0.5	62.9	11.0	-	73.9
0.6	88.3	0.6	-	88.9
0.7	58.6	-	-	58.6
0.8	52.6	-	-	52.6
0.9	1.4	2.7	-	4.1
1.0	-	-	-	-
общо	416.5	33.2	4.3	454.0

к) Елов високобонитетен стопански клас (ЕВ) – 115.1 ха – СтФ

Средногодишният прираст е 576 m³. Зрелите и презрели насаждения заемат 38.3 ха. Запасът им е 15 230 m³ без клони, т.е. експлоатационният запас е 398 m³/ха. Възобновяването е слабо до средно (таблица №30). Средногодишното ползване по насока възобновяване е 1.0 ха и 381 m³, т.е. 66.1% от прираста. Възприетото сечище е по състояние.

То съвпада с определеното по формулата за възраст 40 години (2К).

Таблица №30: Разпределение на площта на зрелите и презрели насаждения по склопеност и степени на възобновяване.

Елов В - СтФ	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	ha			
0.6	23.7	-	-	23.7
0.7	-	14.6	-	14.6
общо	23.7	14.6	-	38.3

л) Буков среднобонитетен стопански клас (БСр) – 155.0 ха – СтФ

Прирастът е 561 m³ годишно. Насажденията в турнус са 59.6 ха. Запасът им е 18 350 m³, т.е. експлоатационният запас е 308 m³/ха. Възобновяването е слабо – таблица №31. Планираното годишно ползване по насока възобновяване е 0.3 ха и 89 m³ – 15.9 % от прираста.

Таблица №31: Разпределение на площта на зрелите и презрели насаждения по склопеност и степени на възобновяване.

Буков Ср - СтФ	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	ha			
0.6	13.7	-	-	13.7
0.7	5.7	-	-	5.7
0.9	25.5	-	-	25.5
1.0	14.7	-	-	14.7
общо	59.6	-	-	59.6

м) Широколистен високостъблен стопански клас (ШВ), 43.7 ха – СтФ

Общият средногодишен прираст е 106 m³. По насока възобновяване са задействани две тополови култури с общ запас 50 m³.

Таблица №32: Изчисляване размера на годишното ползване (стояща маса без клони) от възобновителни сечи по условни стопански класове в общинските гори със защитни и специални функции.

Условен стопански Клас	Въз-при-ет тур-нус	Обща площ	Площ на зрели и презрели нас.	Площ на доз-рява-щи на-саж-дения	Площ на най-възр. клас на средно възр. нас.	Запас на зрели-те и презре-ли насаж-дения	Ср. експ-лоа-таци-онен запас на 1 ha	Изчислени варианти на годишно сечище												Възприето сечище			
								По среден прираст		По зрелост		По възраст за 40 год.		По възраст за 60 год.		Нормално площно сечище		По формулата на Щоцер					
								площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас
								год.	площ, ha				m³		ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha
ББВ	120	282.2	152.6	57.6	61.0	52270	343	3.3	1121	7.6	2607	5.3	1818	4.5	1544	2.4	823	4.1	1406	1.3	433		
																				по състояние			
ББСрН	100	950.3	181.0	100.1	500.9	47595	263	13.3	3486	9.1	2393	7.0	1841	13.0	3419	9.5	2499	11.8	3103	2.8	737		
																				по състояние			
СВ	120	407.3	231.4	17.5	44.4	70890	306	5.7	1750	11.6	3550	6.2	1897	4.9	1499	3.4	1040	5.4	1652	1.0	298		
																				по състояние			
ЕВ	120	429.4	149.0	14.2	41.1	57810	388	5.3	2058	7.5	2910	4.1	1591	3.4	1319	3.6	1397	5.0	1940	0.1	52		
																				по състояние			
БСр	120	40.1	31.3	-	-	11300	361	0.3	112	1.6	578	0.8	289	0.5	181	0.3	108	0.6	217	0.6	236		
																				по състояние			

Таблица №32А: Изчисляване размера на годишното ползване (стояща маса без клони) от възобновителни сечи по стопански класове в общинските гори със стопански функции.

Условен стопански Клас	Въз-при-ет тур-нус	Обща площ	Площ на зрели и презрели нас.	Площ на доз-рява-щи на-саж-дения	Площ на най-възр. клас на средно възр. нас.	Запас на зрели-те и презре-ли насаж-дения	Ср. експ-лоа-таци-онен запас на 1 ha	Изчислени варианти на годишно сечище												Възприето сечище	
								По среден прираст		По зрелост		По възраст за 40 год.		По възраст за 60 год.		Нормално площно сечище		По формулата на Щоцер			
								площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас	площ	запас
	год.	площ, ha				m³		ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha	m³	ha	m³
ББВ	120	66.0	15.6	-	31.7	5460	350	0.7	246	0.8	280	0.4	140	0.8	280	0.6	210	0.7	245	0.4	138
																				по състояние	
ББСрН	100	1136.8	97.3	73.4	416.1	25750	265	16.1	4259	4.9	1299	4.3	1140	9.8	2597	11.4	3021	10.2	2703	1.9	493
																				по състояние	
СВ	120	963.3	454.0	106.6	82.8	130850	288	13.8	3986	22.7	6538	14.0	4032	10.7	3082	8.0	2304	12.2	3514	8.7	2512
																				по състояние	
ЕВ	120	115.1	38.3	-	7.5	15230	398	1.4	576	1.9	756	1.0	398	0.8	318	1.0	398	1.3	517	1.0	381
																				по състояние	
БСр	120	155.0	59.6	35.1	34.5	18350	308	1.8	561	3.0	924	2.4	739	2.2	678	1.3	400	2.0	616	0.3	89
																				по състояние	

3. ОПРЕДЕЛЯНЕ НОРМАТА НА ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА ОТ ВЪЗОБНОВИТЕЛНИ СЕЧИ В ИЗДЪНКОВИТЕ ГОРИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ И В НИСКОСТЪБЛЕНИТЕ ГОРИ (ВКЛ. И ОТГЛЕДНИ СЕЧИ)

Обемът на годишно ползване по **насока възобновяване** в издънковите гори за превръщане е набран по състояние и възлиза на 1 690 m³. Прирастът на тази група гори е 3 528 m³ средногодишно, или интензивността на ползване е 47.9% от прираста. По **насока отглеждане** средногодишно ще се добиват по 1 398 m³, или общо за десетилетието – 30 880 m³. Отнесено към запаса им, който е 187 395 m³ без клони, средната интензивност на ползване за плановия период е 16.48%.

Ползването от нискоствъблени гори общинска собственост е символично. То е по насока възобновяване, и е само 45 m³ за периода на действие на ГСП (3.83% от запаса и 100% от прираста).

4. ОБЩ РАЗМЕР НА ПОЛЗВАНАТА ДЪРВЕСИНА

Планираният размер на средногодишно ползване за следващите десет години **намалява** с 1.10 m³/ha и от 3.73 m³/ha за периода 2007÷2016 г. става **2.63 m³/ha**. Планираното през 2007 г. ползване е било 99.85% от прираста, а същото съотношение с данните от новата инвентаризация е **72.18%**, т.е. намалението на ползването спрямо прираста е с повече от една четвърт. Тук трябва да се отбележи увеличението на прираста за последните десет години с почти 10%. Намалението спрямо запаса е с 0.64% годишно – от 1.79% на **1.15%**.

Разпределението на сечите по стопански класове, по площ и по вид на сечта с размера на добивите за следващите десет години, е показано в таблица №33.

Таблица №33: Размер на ползването по площ, запас и вид на сечта.

Стопански класове	мерни ед.	ВЪЗОБН. СЕЧИ	осветл.	ПРЧ	ПРР	ПРБ	ВСИЧКО ОТГЛ.	САН	ТЕХНИЧЕСКИ	ОБЩО	%	ОТГЛ. ПОДР.
Бялборов В	ha	24.7	8.2	-	-	24.4	32.6	-	-	57.3	1.6	-
	m ³	1380	-	-	-	1260	1260	-	-	2640	1.6	-
Бялборов В ЗСПФ	ha	62.9	-	0.4	1.9	79.8	82.1	2.0	-	147.0	4.1	-
	m ³	4330	-	5	60	4190	4255	70	-	8655	5.2	-
Бялборов СрН	ha	77.2	10.0	8.8	162.6	223.0	404.4	157.8	-	641.3	17.9	17.4
	m ³	4930	-	65	3960	10845	14870	7540	-	27450	16.4	-
Бялборов СрН ЗСПФ	ha	153.3	2.2	-	17.2	192.2	211.6	35.7	-	403.9	11.2	42.3
	m ³	7370	-	-	420	8830	9250	1690	-	18460	11.0	-
Смърчов В	ha	413.1	-	-	114.3	161.2	275.5	-	-	688.6	19.2	-
	m ³	25120	-	-	3905	9860	13765	-	-	38885	23.3	-
Смърчов В ЗСПФ	ha	65.2	-	0.1	56.4	43.3	99.8	-	-	165.0	4.6	-
	m ³	2975	-	-	2480	2560	5040	-	-	8015	4.8	-
Елов В	ha	38.3	-	-	61.0	9.6	70.6	-	-	108.9	3.0	-
	m ³	3810	-	-	3115	580	3695	-	-	7505	4.5	-
Елов В ЗСПФ	ha	15.6	-	-	181.8	17.4	199.2	-	-	214.8	6.0	-
	m ³	520	-	-	9450	1160	10610	-	-	11130	6.7	-
Бялборови култури	ha	-	-	0.5	-	-	0.5	8.8	-	9.3	0.3	-
	m ³	-	-	15	-	-	15	250	-	265	0.2	-
Черборови култури	ha	-	-	0.3	1.8	14.0	16.1	-	-	16.1	0.4	-
	m ³	-	-	5	60	610	675	-	-	675	0.4	-

Стопански класове	мерни ед.	ВЪЗОБН. СЕЧИ	осветл.	ПРЧ	ПРР	ПРБ	ВСИЧКО ОТГЛ.	САН	ТЕХНИ- ЧЕСКИ	ОБЩО	%	ОТГЛ. ПОДР.
Черборови култури ЗСпФ	ha	-	-	-	8.0	70.4	78.4	-	-	82.7	2.3	-
	m³	-	-	-	140	4100	4240	-	-	4390	2.6	-
всичко иглолистни СтФ	ha	553.3	18.2	9.6	339.7	432.2	799.7	166.6	-	1521.5	42.4	17.4
	m³	35240	-	85	11040	23155	34280	7790	-	77420	46.3	-
всичко иглолистни ЗСпФ	ha	297.0	2.2	0.5	265.3	403.1	671.1	37.7	-	1013.4	28.2	42.3
	m³	15195	-	5	12550	20840	33395	1760	-	50650	30.3	-
всичко иглолистни	ha	850.3	20.4	10.1	605.0	835.3	1470.8	204.3	-	2534.9	70.6	59.7
	m³	50435	-	90	23590	43995	67675	9550	-	128070	76.6	-
Буков Ср	ha	29.6	-	-	-	61.3	61.3	-	-	90.9	2.5	-
	m³	890	-	-	-	3440	3440	-	-	4330	2.6	-
Буков Ср ЗСпФ	ha	23.6	-	-	6.2	-	6.2	-	-	29.8	0.8	-
	m³	2360	-	-	230	-	230	-	-	2590	1.6	-
Широколистен В	ha	0.2	-	-	-	2.6	2.6	-	-	4.4	0.1	-
	m³	50	-	-	-	50	50	-	-	115	0.1	-
Широколистен В ЗСпФ	ha	16.4	-	-	-	1.7	1.7	-	-	18.1	0.5	-
	m³	1005	-	-	-	50	50	-	-	1055	0.6	-
всичко шир.вис. СтФ	ha	29.8	-	-	-	63.9	63.9	-	-	95.3	2.7	-
	m³	940	-	-	-	3490	3490	-	-	4445	2.7	-
всичко шир,вис. ЗСпФ	ha	40.0	-	-	6.2	1.7	7.9	-	-	47.9	1.3	-
	m³	3365	-	-	230	50	280	-	-	3645	2.2	-
всичко шир. високостъблени	ha	69.8	-	-	6.2	65.6	71.8	-	-	143.2	4.0	-
	m³	4305	-	-	230	3540	3770	-	-	8090	4.9	-
Дъбов СрН П	ha	93.2	0.4	5.5	169.6	22.5	198.0	-	-	291.2	8.1	-
	m³	3275	-	-	3160	555	3715	-	-	6990	4.2	-
Дъбов СрН П ЗСпФ	ha	30.1	0.2	-	4.3	-	4.5	-	-	34.6	1.0	-
	m³	1045	-	-	50	-	50	-	-	1095	0.7	-
Буково-габъров В П	ha	87.4	-	-	1.9	112.7	114.6	-	-	202.0	5.6	-
	m³	4930	-	-	80	4470	4550	-	-	9480	5.7	-
Буково-габъров В П ЗСпФ	ha	74.2	-	5.0	-	51.5	56.5	-	-	130.7	3.6	-
	m³	4020	-	30	-	1810	1840	-	-	5860	3.5	-
Буково-габъров СрН П	ha	44.5	0.8	0.9	7.1	40.1	48.9	-	-	93.4	2.6	-
	m³	1590	-	-	145	1390	1535	-	-	3125	1.9	-
Буково-габъров СрН П ЗСпФ	ha	62.0	-	9.3	52.2	34.9	96.4	-	-	158.4	4.4	-
	m³	2040	-	90	1260	940	2290	-	-	4330	2.6	-
всичко издънкови за превръщане СтФ	ha	225.1	1.2	6.4	178.6	175.3	361.5	-	-	586.6	16.3	-
	m³	9795	-	-	3385	6415	9800	-	-	19595	11.7	-
всичко издънкови за превръщане ЗСпФ	ha	166.3	0.2	14.3	56.5	86.4	157.4	-	-	323.7	9.0	-
	m³	7105	-	120	1310	2750	4180	-	-	11285	6.8	-
всичко издънкови за превръщане	ha	391.4	1.4	20.7	235.1	261.7	518.9	-	-	910.3	25.3	-
	m³	16900	-	120	4695	9165	13980	-	-	30880	18.5	-
Ак. противоерозионен	ha	2.0	-	-	-	-	-	-	-	2.0	0.1	-
	m³	40	-	-	-	-	-	-	-	40	-	-
всичко нискостъблени СтФ	ha	2.0	-	-	-	-	-	-	-	2.0	0.1	-
	m³	40	-	-	-	-	-	-	-	40	-	-
всичко нискостъблени	ha	2.0	-	-	-	-	-	-	-	2.0	0.1	-
	m³	40	-	-	-	-	-	-	-	40	-	-
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	ha	1313.5	21.8	30.8	846.3	1162.6	2061.5	204.3	-	3590.4	100.0	59.7
	m³	71680	-	210	28515	56700	85425	9550	-	167080	100.0	-

5. ДОБИВИ ОБЩО И ПО КАТЕГОРИИ ДЪРВЕСИНА ОТ ЛЕСОСЕЧНИЯ ФОНД

В таблица №34 е дадено разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса и площи по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти.

Таблица №34: Разпределение на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти.

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина				
	без клони	с клони					едра	средна	дребна	общо
Възобновителна в иглолистни										
Бял бор	15620	17670	3165	14505	10225	720	195	11140	3215	150
Смърч	27470	31340	4370	26970	20005	990	640	21635	4740	595
Черен бор	30	40	10	30	20	-	-	20	10	
Ела	5980	6810	955	5855	4390	175	45	4610	1135	110
Бяла мура	835	930	175	755	470	55	20	545	205	5
иглолистни	49935	56790	8675	48115	35110	1940	900	37950	9305	860
проценти	87.9	100.0	15.3	84.7	61.8	3.4	1.6	66.8	16.4	1.5
Бук	500	570	85	485	155	30	10	195	290	-
широколистни	500	570	85	485	155	30	10	195	290	-
проценти	87.7	100.0	14.9	85.1	27.2	5.3	1.7	34.2	50.9	-
Общо възобн. в игл.	50435	57360	8760	48600	35265	1970	910	38145	9595	860
проценти	87.9	100.0	15.3	84.7	61.5	3.4	1.6	66.5	16.7	1.5
Възобновителна в широколистни високоствъблени										
Бял бор	550	630	110	520	360	25	10	395	115	10
Смърч	340	380	55	325	240	10	10	260	55	10
иглолистни	890	1010	165	845	600	35	20	655	170	20
проценти	88.1	100.0	16.3	83.7	59.4	3.5	2.0	64.9	16.8	2.0
Бук	2640	2960	445	2515	805	115	30	950	1535	30
Габър	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-
Дребнолистна липа	670	760	115	645	190	150	15	355	275	15
широколистни	3320	3730	565	3165	995	265	45	1305	1815	45
проценти	89.0	100.0	15.1	84.9	26.7	7.1	1.2	35.0	48.7	1.2
Общо възобн. в шир. вис.	4210	4740	730	4010	1595	300	65	1960	1985	65
проценти	88.8	100.0	15.4	84.6	33.6	6.3	1.4	41.3	41.9	1.4
Възобновителна в издънкови за превръщане										
Бял бор	630	750	140	610	430	35	5	470	140	-
Смърч	40	50	5	45	30	5	-	35	10	-
иглолистни	670	800	145	655	460	40	5	505	150	-
проценти	83.8	100.0	18.1	81.9	57.5	5.0	0.6	63.1	18.8	-
Бук	9635	10940	1765	9175	1085	2195	225	3505	5460	210
Зимен дъб	3410	3690	410	3280	25	700	90	815	2385	80
Благун	200	220	25	195	-	55	-	55	140	-
Цер	380	390	40	350	20	80	-	100	250	-
Габър	1330	1590	305	1285	5	235	80	320	940	25
Трепетлика	1250	1370	180	1190	345	245	70	660	500	30
Елша	25	25	5	20	10	-	-	10	10	

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
широколистни	16230	18225	2730	15495	1490	3510	465	5465	9685	345
проценти	89.1	100.0	15.0	85.0	8.2	19.3	2.5	30.0	53.1	1.9
Общо възобн. в изд. за превръщане	16900	19025	2875	16150	1950	3550	470	5970	9835	345
проценти	88.8	100.0	15.1	84.9	10.2	18.7	2.5	31.4	51.7	1.8
Възобновителна в нискостъблени										
Акация	40	40	10	30	-	10	-	10	20	-
проценти	100.0	100.0	25.0	75.0	-	25.0	-	25.0	50.0	-
Възобновителна в топоволи										
Трепетлика	45	50	5	45	10	10	5	25	20	-
тп I-214	50	60	10	50	20	10	-	30	20	-
Общо възобн. в топоволи	95	110	15	95	30	20	5	55	40	-
проценти	86.4	100.0	13.6	86.4	27.3	18.2	4.5	50.0	36.4	-
Всичко възобн. сечи	71680	81275	12390	68885	38840	5850	1450	46140	21475	1270
проценти	88.2	100.0	15.2	84.8	47.8	7.2	1.8	56.8	26.4	1.6
Прочистка в иглолистни										
Бял бор	80	110	50	60	-	5	35	40	15	5
Черен бор	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-
Общо проч. в иглол.	90	120	60	60	-	5	35	40	15	5
проценти	75.0	100.0	50.0	50.0	-	4.1	29.2	33.3	12.5	4.2
Прочистка в издънкови за превръщане										
Бял бор	20	25	10	15	-	-	10	10	5	-
проценти	80.0	100.0	40.0	60.0	-	-	40.0	40.0	20.0	-
Бук	10	10	10	-	-	-	-	-	-	-
Зимен дъб	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-
Габър	60	80	80	-	-	-	-	-	-	-
Елша	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-
широколистни	100	120	100	20	-	5	-	5	15	-
проценти	83.3	100.0	83.3	16.7	-	4.2	-	4.2	12.5	-
Общо проч. в изд. за превр.	120	145	110	35	-	5	10	15	20	-
проценти	82.8	100.0	75.9	24.1	-	3.4	6.9	10.3	13.8	-
Прореждане в иглолистни										
Бял бор	4720	5880	1660	4220	-	2590	475	3065	830	325
Смърч	7130	8635	2585	6050	-	3710	1055	4765	780	505
Черен бор	160	230	65	165	-	100	15	115	35	15
Ела	9760	11730	3520	8210	-	5050	1395	6445	1050	715
Бяла мура	10	10	5	5	-	5	-	5	-	-
Дуглазка	330	390	100	290	20	195	10	225	50	15
иглолистни	22110	26875	7935	18940	20	11650	2950	14620	2745	1575
проценти	82.3	100.0	29.5	70.5	0.1	43.3	11.0	54.4	10.2	5.9
Бук	665	815	140	675	-	175	60	235	420	20
Зимен дъб	195	205	20	185	-	40	5	45	135	5
Благун	110	120	10	110	-	20	10	30	80	-
Цер	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-
Габър	70	90	20	70	-	10	5	15	55	-
Явор	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Бреза	60	60	10	50	-	10	-	10	40	-
Елша	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-
Ива	160	180	30	150	-	-	-	-	150	-
Бяла тополя	170	200	25	175	40	20	10	70	100	5
широколистни	1480	1720	265	1455	40	290	90	420	1005	30
проценти	86.0	100.0	15.4	84.6	2.3	16.9	5.2	24.4	58.4	1.8
Общо прореждане в игл.	23590	28595	8200	20395	60	11940	3040	15040	3750	1605
проценти	82.5	100.0	28.7	71.3	0.2	41.8	10.6	52.6	13.1	5.6
Прореждане в широколистни високоствъблени										
Бук	230	270	50	220	5	55	15	75	135	10
проценти	85.2	100.0	18.5	81.5	1.8	20.4	5.6	27.8	50.0	3.7
Прореждане в издънкови за превръщане										
Бял бор	1240	1610	440	1170	-	740	120	860	210	100
Смърч	20	20	5	15	-	10	5	15	-	-
Ела	170	200	60	140	-	85	20	105	20	15
Дуглазка	50	60	15	45	5	30	-	35	10	-
иглолистни	1480	1890	520	1370	5	865	145	1015	240	115
проценти	78.3	100.0	27.5	72.5	0.3	45.8	7.7	53.8	12.6	6.1
Бук	330	415	80	335	-	70	35	105	225	5
Зимен дъб	1720	1885	210	1675	-	270	115	385	1235	55
Благун	100	100	10	90	-	25	5	30	60	-
Цер	110	110	15	95	-	30	-	30	65	-
Габър	715	900	175	725	-	85	50	135	575	15
Трепетлика	40	40	10	30	10	10	-	20	10	-
Бреза	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Леска	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-
Дребнолистна липа	180	200	35	165	-	80	20	100	65	-
широколистни	3215	3670	540	3130	10	575	225	810	2245	75
проценти	87.6	100.0	14.7	85.3	0.3	15.7	6.1	22.1	61.2	2.0
Общо прорежд. в изд. за превр.	4695	5560	1060	4500	15	1440	370	1825	2485	190
проценти	84.4	100.0	19.1	80.9	0.3	25.9	6.6	32.8	44.7	3.4
Пробирка в иглолистни										
Бял бор	23515	27495	6055	21440	4135	10970	1395	16500	4135	805
Смърч	9890	11500	2525	8975	2880	3565	460	6905	1610	460
Черен бор	4530	5310	1230	4080	1055	1865	155	3075	855	150
Ела	3570	4160	910	3250	1275	1040	130	2445	630	175
Дуглазка	185	215	45	170	100	30	-	130	30	10
Веймутов бор	210	250	55	195	35	100	15	150	35	10
иглолистни	41900	48930	10820	38110	9480	17570	2155	29205	7295	1610
проценти	85.6	100.0	22.1	77.9	19.4	35.9	4.4	59.7	14.9	3.3
Бук	1315	1525	245	1280	110	145	35	290	970	20
Зимен дъб	240	260	45	215	10	45	-	55	160	-
Габър	100	120	20	100	-	15	5	20	80	-
Бреза	130	140	15	125	5	30	5	40	85	-
Дребнолистна липа	210	240	45	195	15	100	10	125	65	5

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
тип I-214	100	115	15	100	25	15	5	45	55	-
широколистни	2095	2400	385	2015	165	350	60	575	1415	25
проценти	87.3	100.0	16.0	84.0	6.9	14.6	2.5	24.0	59.0	1.0
Общо пробирка в иглолистни	43995	51330	11205	40125	9645	17920	2215	29780	8710	1635
проценти	85.7	100.0	21.8	78.2	18.8	34.9	4.3	58.0	17.0	3.2
Пробирка в широколистни високостъблени										
Бял бор	60	70	15	55	10	30	5	45	10	-
Ела	720	840	185	655	260	210	25	495	125	35
иглолистни	780	910	200	710	270	240	30	540	135	35
проценти	85.7	100.0	22.0	78.0	29.7	26.4	3.3	59.4	14.8	3.8
Бук	2665	3035	455	2580	210	305	60	575	1945	60
Зимен дъб	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Габър	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Бреза	30	35	5	30	-	10	-	10	20	-
Дребнолистна липа	50	60	10	50	5	25	5	35	15	-
широколистни	2760	3145	470	2675	215	345	65	625	1990	60
проценти	87.8	100.0	14.9	85.1	6.8	11.0	2.1	19.9	63.3	1.9
Общо пробирка в шир.вис.	3540	4055	670	3385	485	585	95	1165	2125	95
проценти	87.3	100.0	16.5	83.5	12.0	14.4	2.4	28.8	52.4	2.3
Пробирка в издънкови за превръщане										
Бял бор	1215	1440	320	1120	225	550	75	850	225	45
Смърч	20	20	5	15	5	5	-	10	5	-
Ела	120	140	30	110	45	35	5	85	20	5
иглолистни	1355	1600	355	1245	275	590	80	945	250	50
проценти	84.7	100.0	22.2	77.8	17.2	36.9	5.0	59.1	15.6	3.1
Бук	5260	6020	965	5055	195	715	110	1020	3925	110
Зимен дъб	470	495	50	445	-	100	15	115	330	-
Благун	20	20	-	20	-	5	-	5	15	-
Цер	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Габър	1340	1580	255	1325	-	205	85	290	1010	25
Трепетлика	540	600	95	505	170	30	5	205	290	10
Дребнолистна липа	170	200	35	165	20	65	15	100	65	-
широколистни	7810	8925	1400	7525	385	1125	230	1740	5640	145
проценти	87.5	100.0	15.7	84.3	4.3	12.6	2.6	19.5	63.2	1.6
Общо пробирка в изд. за превр.	9165	10525	1755	8770	660	1715	310	2685	5890	195
проценти	87.1	100.0	16.7	83.3	6.3	16.3	2.9	25.5	56.0	1.8
Всичко отгледни сечи	85425	100600	23110	77490	10870	33665	6090	50625	23130	3735
проценти	84.9	100.0	23.0	77.0	10.8	33.5	6.0	50.3	23.0	3.7
Санитарна в иглолистни										
Бял бор	8900	10705	3745	6960	215	1610	335	2160	4695	105
Смърч	40	50	20	30	-	10	-	10	20	-
Черен бор	140	165	55	110	5	25	5	35	70	5
Дуглазка	150	180	65	115	5	25	5	35	80	-
иглолистни	9230	11100	3885	7215	225	1670	345	2240	4865	110
проценти	83.2	100.0	35.0	65.0	2.0	15.1	3.1	20.2	43.8	1.0

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Зимен дъб	320	350	65	285	-	15	-	15	265	5
проценти	91.4	100.0	18.6	81.4	-	4.3	-	4.3	75.7	1.4
Всичко санитарни сечи	9550	11450	3950	7500	225	1685	345	2255	5130	115
проценти	83.4	100.0	34.5	65.5	2.0	14.7	3.0	19.7	44.8	1.0
Принудителна в иглолистни										
Бял бор	290	330	115	215	5	50	15	70	145	
Черен бор	90	110	40	70	-	15	5	20	50	-
иглолистни	380	440	155	285	5	65	20	90	195	-
проценти	86.4	100.0	35.2	64.8	1.1	14.8	4.6	20.5	44.3	-
Бук	30	40	10	30	-	-	-	-	30	-
проценти	75.0	100.0	25.0	75.0	-	-	-	-	75.0	-
Общо принуд. в иглолистни	410	480	165	315	5	65	20	90	225	-
проценти	85.4	100.0	34.4	65.6	1.0	13.5	4.2	18.7	46.9	-
Принудителна в широколистни високоствъблени										
Бреза	15	15	5	10	-	-	-	-	10	-
проценти	100.0	100.0	33.3	66.7	-	-	-	-	66.7	-
Всичко принудителни сечи	425	495	170	325	5	65	20	90	235	-
проценти	85.9	100.0	34.4	65.6	1.0	13.1	4.0	18.1	47.5	-
ОБЩО от всички сечи										
Бял бор	56840	66715	15825	50890	15605	17325	2675	35605	13740	1545
Смърч	44950	51995	9570	42425	23160	8305	2170	33635	7220	1570
Черен бор	4960	5865	1410	4455	1080	2005	180	3265	1020	170
Ела	20320	23880	5660	18220	5970	6595	1620	14185	2980	1055
Бяла мура	845	940	180	760	470	60	20	550	205	5
Дуглазка	715	845	225	620	130	280	15	425	170	25
Веймутов бор	210	250	55	195	35	100	15	150	35	10
иглолистни	128840	150490	32925	117565	46450	34670	6695	87815	25370	4380
проценти	85.6	100.0	21.9	78.1	30.9	23.0	4.4	58.3	16.9	2.9
Бук	23280	26600	4250	22350	2565	3805	580	6950	14935	465
Зимен дъб	6375	6905	805	6100	35	1175	225	1435	4520	145
Благун	430	460	45	415	-	105	15	120	295	-
Цер	520	530	60	470	20	120	-	140	330	-
Габър	3630	4375	860	3515	5	550	225	780	2670	65
Трепетлика	1875	2060	290	1770	535	295	80	910	820	40
Явор	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Бреза	245	260	35	225	5	55	5	65	160	-
Акация	40	40	10	30	-	10	-	10	20	-
Елша	65	65	15	50	10	10	-	20	30	-
Ива	170	190	35	155	-	-	-	-	155	-
Дребнолистна липа	1280	1460	240	1220	230	420	65	715	485	20
тп I-214	150	175	25	150	45	25	5	75	75	-
Бяла топола	170	200	25	175	40	20	10	70	100	5
широколистни	38240	43330	6695	36635	3490	6595	1210	11295	24600	740
проценти	88.3	100.0	15.4	84.6	8.0	15.3	2.8	26.1	56.8	1.7
ВСИЧКО	167080	193820	39620	154200	49940	41265	7905	99110	49970	5120
проценти	86.2	100.0	20.4	79.6	25.8	21.3	4.1	51.2	25.8	2.6

6. ВЪЗБНОВЯВАНЕ И ЗАЛЕСЯВАНЕ

а) мероприятия за естествено възобновяване

Начинът на възобновяване на зрелите насаждения е определен конкретно за всяко насаждение в зависимост от типа месторастене, възобновителната му способност, избрания подходящ състав, водените до сега лесовъдски дейности, планираните за следващите десет години, и не на последно място целесъобразността от икономическа гледна точка. Предвидено е отглеждане на подраства след извеждане на възобновителни сечи, на обща площ 59.7 ha.

б) мероприятия за залесяване

Планирането на залесяванията е извършено при спазване изискванията на Наредба №2 от 07.02.2013 г. за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални, защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране (Обн. ДВ, бр. 16/19.02.2013 г.).

В работната част на горскостопанския план за всяка площ, предвидена за залесяване, са указани дървесните видове за залесяване и площното им участие, насоката на залесяване, вида на почвоподготовката и схемата на залесяване. В таблица №35 е показан размерът на планираните залесявания по насоки, дървесни видове и брой на необходимите фиданки.

Таблица №35: Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване и на необходимия посадъчен материал по дървесни видове.

Дървесен вид	Залесяване							Посадъчен материал	
	след гола сеч	ново залес.	възстано- вяване на гори	попълване на редини	в зрели гори	Всичко	%	фиданки на 1 ha	фиданки всичко
	ha							хиляди броя	
Бял бор	-	-	1.5	2.9	-	4.4	7.2	3.3	14.5
Смърч	-	-	1.5	2.6	-	4.1	6.8	3.3	13.5
Черен бор	-	9.0	-	-	-	9.0	14.7	3.3	29.7
Ела	-	-	0.1	-	-	0.1	0.2	3.3	0.3
Бяла мура	-	-	0.1	-	-	0.1	0.2	4.0	0.4
Бук	-	-	-	0.1	-	0.1	0.2	6.7	0.7
Червен дъб	-	0.2	-	-	-	0.2	0.3	3.0	0.6
Зимен дъб	-	-	1.1	6.1	-	7.2	11.8	3.3	23.8
Акация	-	34.6	-	-	-	34.6	58.7	3.0	103.8
Атласки кедър	-	0.3	-	-	-	0.3	0.5	3.3	1.0
Сребрист смърч	-	0.3	-	-	-	0.3	0.5	3.3	1.0
Кестен	-	0.2	-	-	-	0.2	0.3	4.0	0.8
Дребнолистна липа	-	0.2	-	-	-	0.2	0.3	3.0	0.6
тип I-214	-	-	-	-	0.2	0.2	0.3	0.5	0.1
всичко	-	44.8	4.3	11.7	0.2	61.0	100.0	-	190.8

Предвидената площ за залесявания по вид на почвоподготовка и по горскостопански участъци е дадена в таблица №36.

Таблица №36: Разпределение на площта за залесяване по почвоподготовка и по насоки на залесяване.

Почвоподготовка	за 10 години	годишно	%
	ha	ha	
ръчни тераси	60.8	6.1	99.7
дупки моторен свредел	0.2	-	0.3
всичко	61.0	6.1	
Насоки на залесяване	за 10 години	годишно	%
	ha	ha	
ново залесяване	44.8	4.5	73.5
попълване на редини	11.7	1.2	19.2
възстановяване на гори	4.3	0.4	7.0
в зрели гори	0.2	-	0.3
общо	61.0	6.1	100.0

Основната насока на залесяване е **ново залесяване**. То е планирано по предложение на Общината за 33.9 ha години, временно лишени от горскодървесна растителност. Технологията за предварителна подготовка на почвата е оформяне на ръчни тераси. **Попълване на редини и възстановяване на гори** са предвидени съответно за 19.2 ha и 7.0 ha след извеждане на санитарни сечи предимно в засегнати от корояд бялборови култури.

Последната насока е **залесяване в зрели гори**. Планирана е за 0.2 ha. Ще се садят едроразмерни фиданки при схема 4x4, в дупки, изкопани с тракторен или моторен свредел. Пъновете няма да се изкореняват.

в) Обосновка на планираните залесявания

Планирането на залесяванията е извършено при спазване изискванията на Наредба №2 от 07.02.2013 г. за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални, защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране (Обн. ДВ, бр. 16/19.02.2013 г.). Избраните видове са характерни за районите, в които ще се залесяват. Хибридни клонове тополи ще се залесяват само на площи, заемани и досега от тях.

г) Отглеждане на културите

За по-добро прихващане, укрепване и склопяване е необходимо да се полагат грижи за новосъздадени култури и появилия се естествен подраст. Те се състоят в отстраняване на плевелите, тревата и нежеланите издънки, които ги заглушават. При необходимост културите да се ограждат с леки огради или плетове.

д) Добиване и производство на необходимия посевен и посадъчен материал

Общината разполага със собствени семепроизводствени насаждения с обща площ 140.2 ha, съгласно утвърден протокол на ГСС – гр. София от 22.03.2017 г. Всички те са иглолистни – отдели и подотдели 38 „е“, 54 „ж“, 84 „и“, 98 „а“, „г“, 99 „е“, 113 „г“, 114 „и“, „л“, 119 „а“, 120 „г“, „д“, „е“. При необходимост се закупуват фиданки от разсадника на ТП „ДГС Дупница“.

7. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРАТА

В таблица №37 са показани различните видове повреди по дървесни видове, площ и запас, а в таблица №38 е дадено разпределението на залесената площ по видове насаждения и степени на повреди. Общият дял на засегнатите гори е 16.1% от площта им, а очакваните загуби са до 16.3% от запаса им.

Таблица №37: Разпределение на залесената площ по видове насаждения и степени на повреда.

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен	
	неповредени	I	II	III	общо		
Бял бор	1787.0	286.8	120.3	0.1	2194.2	-	0.1
в.т.ч. Насаждения Чисти	511.9	11.4	9.4	-	532.7	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	372.5	57.2	9.6	-	439.3	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	220.9	11.3	2.7	-	234.9	-	0.1
в.т.ч. Култури Чисти	384.2	49.6	52.6	0.1	486.5	-	0.2
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	48.5	5.8	-	-	54.3	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	249.0	151.5	46.0	-	446.5	-	0.3
Смърч	1014.4	74.0	-	-	1088.4	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	261.0	-	-	-	261.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	489.8	63.8	-	-	553.6	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	254.9	10.2	-	-	265.1	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.4	-	-	-	0.4	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	3.0	-	-	-	3.0	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	5.3	-	-	-	5.3	-	-
Черен бор	168.2	6.6	-	-	174.8	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	5.2	-	-	-	5.2	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	12.8	-	-	-	12.8	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	71.6	-	-	-	71.6	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	73.3	6.6	-	-	79.9	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	5.3	-	-	-	5.3	-	-
Ела	384.2	38.5	-	-	422.7	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	68.3	38.5	-	-	106.8	-	0.2
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	200.5	-	-	-	200.5	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	115.2	-	-	-	115.2	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.2	-	-	-	0.2	-	-
Бяла мура	18.1	10.3	-	-	28.4	-	0.4
в.т.ч. Насаждения Чисти	9.0	10.3	-	-	19.3	-	0.5
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	8.9	-	-	-	8.9	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	0.2	-	-	-	0.2	-	-
Дуглазка	7.2	-	-	-	7.2	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	4.1	-	-	-	4.1	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	3.1	-	-	-	3.1	-	-
Бук	684.9	18.9	-	-	703.8	-	-

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен	
	неповредени	I	II	III	общо		
в.т.ч. Насаждения Чисти	319.9	0.8	-	-	320.7	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	246.4	-	-	-	246.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	118.6	18.1	-	-	136.7	-	0.1
Зимен дъб	363.3	30.1	-	-	393.4	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	81.0	-	-	-	81.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	189.8	24.2	-	-	214.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	92.5	5.9	-	-	98.4	-	-
Благун	7.9	-	-	-	7.9	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	7.9	-	-	-	7.9	-	-
Цер	5.0	-	-	-	5.0	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	2.0	-	-	-	2.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	3.0	-	-	-	3.0	-	-
Габър	98.8	16.9	-	-	115.7	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	3.4	-	-	-	3.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	41.4	-	-	-	41.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	54.0	16.9	-	-	70.9	-	0.1
Трепетлика	24.0	-	-	-	24.0	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	0.6	-	-	-	0.6	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	23.4	-	-	-	23.4	-	-
Бреза	9.7	1.6	-	-	11.3	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	3.2	-	-	-	3.2	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.8	-	-	-	0.8	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	3.1	1.6	-	-	4.7	-	0.5
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	2.6	-	-	-	2.6	-	-
Мъждрян	0.3	-	-	-	0.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	0.3	-	-	-	0.3	-	-
Орех	0.3	-	-	-	0.3	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.3	-	-	-	0.3	-	-
Акация	2.1	-	-	-	2.1	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	0.1	-	-	-	0.1	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	2.0	-	-	-	2.0	-	-
Космат дъб	0.6	-	-	-	0.6	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	0.4	-	-	-	0.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	0.2	-	-	-	0.2	-	-
Клек	2.6	-	-	-	2.6	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	2.6	-	-	-	2.6	-	-
Бяла върба	1.4	-	-	-	1.4	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	1.0	-	-	-	1.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	0.4	-	-	-	0.4	-	-
Елша	17.8	-	-	-	17.8	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	4.0	-	-	-	4.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	8.5	-	-	-	8.5	-	-

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен	
	неповредени	I	II	III	общо		
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	5.3	-	-	-	5.3	-	-
Черна елша	4.1	-	-	-	4.1	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	2.4	-	-	-	2.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	0.6	-	-	-	0.6	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	1.1	-	-	-	1.1	-	-
Ива	0.4	-	-	-	0.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	0.2	-	-	-	0.2	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	0.2	-	-	-	0.2	-	-
Кестен	2.9	-	-	-	2.9	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	1.1	-	-	-	1.1	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	1.8	-	-	-	1.8	-	-
Леска	27.5	-	-	-	27.5	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	7.4	-	-	-	7.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	13.2	-	-	-	13.2	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	6.9	-	-	-	6.9	-	-
Дребнолистна липа	85.2	-	8.9	-	94.1	-	0.1
в.т.ч. Насаждения Чисти	6.2	-	8.9	-	15.1	-	0.4
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	52.4	-	-	-	52.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	22.5	-	-	-	22.5	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.4	-	-	-	0.4	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	2.4	-	-	-	2.4	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	1.3	-	-	-	1.3	-	-
тип I-214	0.2	-	0.1	-	0.3	-	0.7
без преобладание	873.0	119.9	21.1	-	1014.0	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	118.4	42.2	-	-	160.6	-	0.2
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	295.1	49.8	21.1	-	366.0	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	263.8	27.9	-	-	291.7	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	75.2	-	-	-	75.2	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	2.0	-	-	-	2.0	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	117.3	-	-	-	117.3	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	1.2	-	-	-	1.2	-	-
всичко	5591.1	603.6	150.4	0.1	6345.2	-	0.1
в.т.ч. Насаждения Чисти	1283.8	61.0	18.3	-	1363.1	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Иглолистни	1205.5	163.2	9.6	-	1378.3	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	886.3	71.3	23.8	-	981.4	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	848.2	52.1	-	-	900.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	384.8	40.9	-	-	425.7	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	462.2	49.6	52.7	0.1	564.6	-	0.2
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	129.9	12.4	-	-	142.3	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	376.9	151.5	46.0	-	574.4	-	0.2
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	7.8	1.6	-	-	9.4	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	5.7	-	-	-	5.7	-	-

Таблица №38: Преглед на повредите по дървесни видове.

видове повреди и дървесни видове	засегнати гори		запас	очаквани загуби	
	ha	%	m³	m³	%
ветровал	3.3	0.1	980	228	23.3
в.т.ч. Бял бор	3.3	0.1	980	228	23.3
гниене	154.6	2.6	37315	4463	12.0
в.т.ч. Бял бор	5.4	0.1	885	129	14.6
в.т.ч. Смърч	60.9	1.0	18570	1886	10.2
в.т.ч. Ела	11.9	0.2	4120	594	14.4
в.т.ч. Бук	54.7	0.9	10490	1238	11.8
в.т.ч. Зимен дъб	3.7	0.1	460	88	19.1
в.т.ч. Габър	5.0	0.1	870	154	17.8
в.т.ч. Трепетлика	0.9	-	90	19	21.1
в.т.ч. Дребн. липа	12.1	0.2	1830	355	19.4
пожар	13.8	0.2	4130	455	11.0
в.т.ч. Бял бор	2.8	-	680	113	16.6
в.т.ч. Черен бор	11.0	0.2	3450	342	9.9
снеголом	10.5	-	6880	1004	14.6
в.т.ч. Бял бор	3.0	-	1680	281	16.7
в.т.ч. Смърч	0.8	-	2980	349	11.7
в.т.ч. Черен бор	2.6	-	620	104	16.7
в.т.ч. Ела	1.0	-	60	13	21.7
в.т.ч. Бяла мура	0.7	-	40	7	16.7
в.т.ч. Бук	0.6	-	1370	229	16.7
в.т.ч. Бреза	1.8	-	130	21	15.8
суховършия	672.5	10.5	155750	24388	15.7
в.т.ч. Бял бор	414.0	6.5	91600	15757	17.2
в.т.ч. Смърч	69.9	1.1	20940	3009	14.4
в.т.ч. Черен бор	5.5	0.1	1170	166	14.2
в.т.ч. Ела	58.9	0.9	21955	2632	12.0
в.т.ч. Бяла мура	20.5	0.3	8895	1256	14.1
в.т.ч. Вейм. бор	2.0	-	700	70	10.0
в.т.ч. Бук	9.2	0.1	1225	158	12.9
в.т.ч. Зимен дъб	36.1	0.6	2690	458	17.0
в.т.ч. Благун	2.0	-	160	32	20.0
в.т.ч. Цер	1.1	-	90	8	8.4
в.т.ч. Габър	25.4	0.4	3190	446	14.0

видове повреди и дървесни видове	засегнати гори		запас	очаквани загуби	
	ha	%	m³	m³	%
в.т.ч. Трепетлика	5.4	0.1	770	95	12.4
в.т.ч. Бреза	6.0	0.1	930	96	10.4
в.т.ч. Мъждрян	3.8	0.1	150	17	11.6
в.т.ч. Ива	0.7	-	60	11	18.3
в.т.ч. Дребн. липа	11.8	0.2	1180	157	13.3
в.т.ч. тп I-214	0.2	-	45	20	45.0
повреди от машини и хора	163.7	2.6	38145	9055	23.7
в.т.ч. Бял бор	140.7	2.2	33475	7630	22.8
в.т.ч. Смърч	16.3	0.3	3480	987	28.4
в.т.ч. Ела	2.3	-	790	290	36.7
в.т.ч. Бяла мура	1.2	-	70	35	50.0
в.т.ч. Бук	3.2	0.1	330	113	34.2
обезлистване	4.0	0.1	670	156	23.3
в.т.ч. Бял бор	4.0	0.1	670	156	23.3
всичко	1022.4	16.1	243870	39749	16.3
в.т.ч. Бял бор	573.2	9.0	129970	24294	18.7
в.т.ч. Смърч	147.9	2.4	45970	6231	13.6
в.т.ч. Черен бор	19.1	0.3	5240	612	11.7
в.т.ч. Ела	74.1	1.1	26925	3529	13.1
в.т.ч. Бяла мура	22.4	0.3	9005	1298	14.4
в.т.ч. Бук	67.7	1.1	13415	1738	13.0
в.т.ч. Зимен дъб	39.8	0.7	3150	546	17.3
в.т.ч. Благун	2.0	-	160	32	20.0
в.т.ч. Цер	1.1	-	90	8	8.9
в.т.ч. Габър	30.4	0.5	4060	600	14.8
в.т.ч. Трепетлика	6.3	0.1	860	114	13.3
в.т.ч. Бреза	7.8	0.1	1060	117	11.0
в.т.ч. Мъждрян	3.8	0.1	150	17	11.3
в.т.ч. Вейм. бор	2.0	-	700	70	10.0
в.т.ч. Ива	0.7	-	60	11	18.3
в.т.ч. Дребн. липа	23.9	0.4	3010	512	17.0
в.т.ч. тп I-214	0.2	-	45	20	44.4

8. ДОБИВ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

а) Паша

Пашуването на домашни животни във всички горски територии, независимо от тяхната собственост, се регламентира с горскостопанския план или програма – ЗГ, чл. 123, 124, 125. Върху 2 257.6 ha –33.6% от площта на общинските имоти, се забранява пашата на всякакви домашни животни за периода на действие на горскостопанския план. В следващата таблица №39, която представлява извадка от общия план за пашата в горските територии на ТП „ДГС Дупница“, са показани по землища общинските подотдели, в които да не се допуска паша.

Таблица №39: Разпределение на забранената за паша площ по землища.

отдел	подотдели	площ ha
Землище с. ОВЧАРЦИ		
147	м	0.1
150	г, д, к, л, м, н	18.6
151	а, з, и, р, ф	6.0
153	б	6.6
160	д	0.8
общо		32.1
Землище с. РЕСИЛОВО		
147	а, г	0.2
159	а, б, в, г, д, е, 2	56.5
160	х	6.6
161	а, в	30.4
162	к, л	32.2
163	г, д	27.2
164	б, н	2.6
165	в	14.4
166	а	4.8
168	в, ж, х	1.8
170	а, к	1.2
171	в, у, ф	4.5
общо		182.4
Землище с. САПАРЕВО		
16	в, е, н, п, р	21.0
18	в, д, е, ж	8.5
19	а	9.4
20	а, б, е, з	27.3
21	г, ж	15.5
22	в, ж, з	20.7
23	в, г, д, е, ж, з, и, к, щ, б1, в1, г1	45.5
24	л, м	6.3
25	ш	4.5
26	б, в, з, л	13.6
29	б, в, д, л	33.4
31	ж	0.7
32	к, л, р	11.5
33	п, р, а1	4.1
34	б, е, ж, з, и, м, о, п, р	19.1
35	е	1.7
36	а, д	28.3
38	а, е, ж	20.1
39	б	13.5
42	т	1.6
43	а, з, м	3.9

отдел	подотдели	площ ha
46	з	0.3
51	в, и	23.6
52	а, б, в, г, д, е	48.1
53	а, г, е	20.6
54	в, е, ж, з	37.9
55	а, г, е	27.3
59	б, г, д	36.8
60	а, б, в	59.4
61	а, б, в	27.8
62	а	10.6
63	а	11.9
64	ж, з, и	9.9
65	б, в, д, ж, з, и, к	25.0
66	ж, л, м	40.4
67	б, е, ж, л	23.1
68	н, п, р, х, ч	32.4
69	д, м, н, р, у, ф, ц	31.4
79	а	3.0
704	м1	0.6
общо		780.3
Землище гр. САПАРЕВА БАНЯ		
1	г	0.2
2	г	0.8
5	б	0.9
6	в, з	23.0
7	ж, м	4.0
8	а, б, д	10.8
10	а	0.6
12	в	14.4
15	г	0.9
66	б	0.8
70	ж, и, 2, 19	3.3
71	н, о, ц, 6, 7	12.9
72	в, г, 3, 4	15.5
73	ж, з, 6	10.1
74	д, ж	21.0
75	г, з, 1, 2, 4	10.0
76	а, б, в, н, о	39.8
77	в, г	14.3
78	г, д, е, ж, у, ц	29.3
79	г, е, м, н	39.9
80	ж, з, и	25.3
81	а, б, в, д, е, ж, з	18.7

отдел	подотдели	площ ha
82	б, ж	10.8
83	а, б, в, г, д	54.0
84	а, б, з, и, м	34.9
97	б, в, г	23.2
98	а, г, д, е, ж, и	74.7
99	б, е	21.7
100	а, в, д, е, и, к, л, м	55.6
101	г, д, з, л, о, с	17.1
102	д	19.8
103	д, ж, з, и	42.7
104	ж, л	9.5
105	б	3.3
106	б, г, д	19.6
113	б, в, г	21.6
114	е, з, и, л, м	18.5
117	д, е, з	11.8
118	г, д, м, н, о, п	27.0
119	а, г, д, е, ж, к, л	41.2
120	а, б, г, д, е, ж, б	52.3

отдел	подотдели	площ ha
121	а, б, в, г	51.4
122	в, г, д, з, 4, 6, 7, 10	31.2
124	б	12.4
126	а, 1, 2, 3	4.9
127	н	0.1
128	л	10.8
129	а, б, в, ж	25.9
130	а, б	3.5
131	д, е, ж, з, и, л, м, н	37.3
136	а, в, г, д, ж, 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12	44.2
137	д, е, о	7.8
138	е, к, л	47.5
139	е, ж	28.7
140	е	23.5
141	д, з	28.6
142	ж, и	23.9
143	д, з, к, м	25.3
общо		1262.8

Забранена е нощната паша, както и навлизането в горските територии на домашни животни без пастир. Забранено е пасуването в защитените територии по чл. 5 от ЗЗТ. По възможност да се оградят забранените за паша площи, попадащи в масив, който е разрешен за паша.

б) Други недървесни горски продукти и услуги

В района съществуват много добри условия за добиване на сено, билки, гъби, горски плодове и др. Поради силната зависимост от климатичните условия не е възможно да се определят точни и подробни разчети. На основание чл. 10, ал. 1, 2 и 3 от Закона за лечебните растения, при събиране на диворастващи лечебни растения със стопанска цел, да се спазват допустимите количества, ежегодно определяни със Заповед на МОСВ.

9. СТРОЕЖ НА СГРАДИ ПЪТИЩА

През периода на действие на настоящия горскостопански план не се предвижда строеж на нови сгради, а само ремонти и текуща поддръжка на наличния сграден фонд и пътна мрежа в горските територии.

10. ДЕЙНОСТИ ПО ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ

Планът за дейностите по опазване на горските територии от пожари представлява извадка от цялостният противопожарен план за територията на ТП „ДГС Дупница“. В следващата глава са описани класовете на пожарна опасност, планираните противопожарни дейности, както и оценка на ефекта от досегашните в контекста на пожарната обстановка в района за изминалите десет години.

ГЛАВА VII

ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ

1. ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Горските територии на община Сапарева баня са разпределени в класове на пожарна опасност, показани в таблица №40. Преобладаващите богати почви и свежите месторастения са естествена предпоставка за средно ниво на пожарна опасност. Делът на площите с висока степен на пожарен риск е 14.7%, със средна степен са 32.3%, а останалите 53.0% са с ниска степен на пожарна опасност.

Таблица №40: Разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ, ha	991.1	2174.5	3560.0	6725.6
отн. дял, %	14.7	32.3	53.0	100.0

Най-честата причина за възникването на пожарите е човешката дейност – незагасени цигари, небезопасени или нерегламентирани огнища, запалени сметища, а също така са регистрирани и умишлени палежи. Поради пресечения терен, недостатъчната гъстота на горската пътна мрежа и особеностите на противопожарните автомобили, гасенето е извършвано предимно ръчно. В много малка част от случаите на възникване на пожари са използвани противопожарни цистерни за потушаването на пожарите.

2. ИЗГРАЖДАНЕ И ПОДДРЪЖКА И ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ ПРОТИВОПОЖАРНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

Всички дейности за защита на горските територии от пожари са планирани в съответствие с чл. 136 от Закона за горите, Наредба №18 от 7.10.2015 г., както и според изискванията на Наредба №8/11.05.2012 г. на МЗХ. Съществуващите и планираните противопожарни съоръжения са показани в таблица №41.

Таблица №41: Съществуващи и новопроектирани ПП съоръжения.

вид на съоръжението	мярка	статус			
		съществуващи	в т.ч. общински	в проект	в т.ч. общински
Барьерни прегради	m	28 900	9 200	-	-
Лесокултурни прегради	m	108 000	53 800	-	-
Минерализовани ивици	m	-	-	13 900	2 000
Подстъпи към водоеми	бр.	6	6	-	-
Стационарни наблюдателни пунктове	бр.	3	3	-	-
Табели с противопожарно съдържание	бр.	5	3	42	18
Места за палене на огън	бр.	5	5	-	-
Противопожарни депа	бр.	2	1	-	-

2.1. Барьерни прегради

Това са просеките под електропреносната мрежа (високо напрежение), ски-пистите, пътищата от републиканската пътна мрежа, реките с постоянно течаща вода и т.н. Съществуващите барьерни прегради в района на общинските имоти са с обща дължина 28.9 km. От тях 18.3 km са шосета през държавни горски територии, 10.7 km са просеки (в т.ч. 3.8 km през държавни горски територии, **6.7 km през общински** и 0.2 km през частни), 13.3 km са водни течения (в т.ч. 10.8 km през държавни и **2.5 km през общински горски територии**). Не се налага създаването на нови барьерни прегради.

2.2. Лесокултурни прегради

Имат за цел забавяне и евентуално преустановяване разпространението на низови пожари, както и подпомагане на гасенето им. Съществуващите лесокултурни прегради в разглеждания район са с обща дължина 108.0 km. От тях 102.6 km са автомобилни републикански и общински пътища (в т.ч. 48.4 km през държавни горски територии, **53.4 km през общински** и 0.8 km – през частни), както и 5.4 km по-тесни просеки (в т.ч. 5.0 km в държавни и **0.4 km в общински гори**). Не се предвиждат нови лесокултурни прегради в общинските гори..

2.6. Минерализовани ивици

Незалесени ивици с ширина 3-5 m, където горската покривка е отстранена до минералния почвен слой. Целта им е да спират разпространението на низови пожари с малка интензивност. В общия противопожарен план са тбелязани като новопроектирани поради необходимостта от ежегодно подновяване. В разглеждания район дължината им е 13.9 km, в т.ч. 11.2 km са ангажимент на горското стопанство, **2.0 km – на община Сапарева баня** и 0.7 km – на частни собственици на гори. Собствениците и арендаторите на земеделски земи извършват дълбока оран по перваза на горите, граничещи нивите им.

2.4. Санитарни ивици

Преди приближаване на пожароопасния сезон е необходимо покрай автомобилните пътища, граничещи или преминаващи през горски територии, тревата да се окосява, изнася и да се почистват леснозапалимите материали на разстояние 10 m от двете страни на пътищата.

2.7. Пътища за движение на противопожарни автоцистерни

Пътищата трябва да отговарят на изискванията, заложи в Наредба №18 на МЗХ от 07.10.2015 г. (Приложение №39 към чл. 134, ал.2). За движение на противопожарна техника са предвидени всички автомобилни пътища, а тракторните пътища са предвидени за движение на високопроходима противопожарна техника. При необходимост да се направят уширения, които да служат за разминаване на автоцистерните.

При изпълнение на горскостопанските дейности и изготвяне на технологичните планове за дърводобив, по възможност временните складове да се разполагат по начин, позволяващ последващото им използване за маневриране на противопожарни автоцистерни.

2.6. Подстъпи към водоеми

Подходящите места за зареждане на ПП автоцистерни са следните: водоема до параклис „Св. Св. Петър и Павел“ в с. Сапарево; Хидрант за зареждане в подотдел 70 „16“; Изкуствено създадени водоизточници за ПП нужди, всичките в горски територии, собственост на Община Сапарева баня – подотдели 25 „ж“, 104 „15“, 114 „4“, 164 „а“. Изградени са по ПРСР, мярка 226. Не се предвиждат нови водоеми.

2.7. Стационарни наблюдателни пунктове – автоматизирани системи или с пожаронаблюдатели

Изградени са три стационарни наблюдателни пункта. Всички са в имоти на Община Сапарева баня – подотдели 10 „а“, 102 „д“, 124 „г“. Не се предвижда назначаване на пожаронаблюдатели.

2.8. Табели и билбордове с противопожарно съдържание

Броят на поставените през последните десет години табели е недостатъчен а и състоянието им е лошо. За разглеждания район са предвидени нови 42 броя табели с противопожарно съдържание, които трябва да се подменят еднократно през десетилетието. Местоположението им е обозначено на картите с противопожарни дейности, но може да бъде оптимизирано по преценка на собствениците на гори.

2.9. Места за палене на огън

В района са обособени 5 броя кътове за отдих – подотдели 7 „8“, 32 „о“, 137 „н“, „2“ и 139 „б“, всички в имоти на Община Сапарева баня. По преценка да се предложат нови. Да се обозначат трайно на терена и да се обезопасят.

2.10. Противопожарни депа

Община Сапарева баня разполага с едно противопожарно депо, разположено в административната ѝ сграда. Оборудването му да се поддържа в съответствие с Наредба №8/11.05.2012 г. на МВР и МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари (ДВ, бр. 38/18.05.2012 г.).

2.11. Устройване на хеликоптерни площадки

Подходящо за кацане и зареждане на хеликоптери е летището между с. Овчарци и с. Крайници.

2.12. Маршрути за патрулиране

Патрулирането да се извършва от служители на Общината по предварително определени маршрути въз основа на ежегодно изготвян противопожарен план, във връзка с чл. 137, ал. 2 от Закона за горите.

2.13. Бариери на горските автомобилни пътища

Могат да се поставят на всички автомобилни пътища, които не са за обща употреба, с цел ограничаване достъпа в горите по време на пожароопасния сезон, по преценка на ръководството на стопанството. Да се спазват разпоредбите на Наредба №1 от 30.01.2012 г. за контрола и опазването на горските територии, издадена от МВР и МЗХ (обн. ДВ, бр.11/07.02.2012 г.), както и чл. 146 от ЗГ.

2.14. Други противопожарни съоръжения и дейности

На основание чл. 136, ал. 3 от Закона за горите, изпълнението на противопожарните мероприятия е за сметка на собствениците на горските територии. Съгласно чл. 20 от Наредба №8 от 11.05.2012 г. Община Сапарева баня трябва ежегодно преди обявяване на пожароопасния сезон да изготвя план за защита на горските територии от пожари, които освен посочените по-горе методи и средства за предотвратяване, наблюдение и борба с пожари в горските територии, да съдържа описание на конкретните действия, насочени към преодоляване на факторите, създаващи опасност от пожари.

През пожароопасния сезон връзката с противопожарните служби се осъществява чрез денонощни дежурства, давани от служители на Общината, снабдени с мобилни телефони, МПС и съответния оперативен план. Във всички кметства на населените места в района има стационарни телефонни постове. Мрежата на мобилните оператори е с неравномерно покритие и това трябва да се има предвид при теренно-организационните дейности по гасене на пожари.

ГЛАВА VIII

ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ ПО ЗЗТ. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ПО ЗБР. САНИТАРНО-ОХРАНИТЕЛНИ ЗОНИ. ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ

УВОД

Тази глава представлява извлечение горскостопанския план и плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари на Община Сапарева баня. Съставена е на основание чл. 61, ал. 5 от Наредба №18/07.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии. В нея са описани всички защитени територии по смисъла на ЗЗТ и защитени зони, обявени по реда на ЗБР, както и санитарно-охранителните зони (СОЗ), обявени по реда на Наредба №3/16.10.2000 г. на МОСВ. Съгласно чл. 50, ал. 4 от Закона за лечебните растения са разгледани разпространените в района диворастващи растителни видове с лечебни свойства, включени в Приложение №1 от ЗЛР.

1. ПРИРОДНА ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТ „ВОДОПАД ГОРИЦА”

Обявена е за запазване на водопад и прилежащия му скален комплекс, с обща площ 1.0 ha.

- Местоположение: Област Кюстендил, Община Сапарева баня, с. Овчарци, с. Ресиово;
- Документи за обявяване: Заповед №3796/11.10.1965 г. на КГГП при МС (ДВ, бр. 12/1966г.);
- Цели на обявяване: Опазване на водопад.
- Режим на дейности:

1. Забранява се разкриването на кариери, къртене на камъни, копаене на пръст и пясък;

2. Забранява се риболова, ловуването, както и гърменето с всякакви оръжия и експлозиви;

3. Забранява се прокарването на пътища, строеж на сгради, изменението или замърсяването на водните течения;

4. Забранява се косенето на тревата, късането на цветята и събирането на билки и горски плодове;

5. Забранява се палене на огън, замърсяването на района с отпадъци от храна, както и всякакви действия, които замърсяват или рушат красивия пейзаж около водопада;

6. Разрешава се да се провеждат залесителни мероприятия за подобряване на ландшафта около тях;

7. Разрешава се в горите да се провеждат санитарна, изборна или групово-изборна сечи, с оглед подобряване украсните и защитни функции на гората;

8. Разрешава се прокарването на пътища и алеи и строителството на сгради, необходими за правилното ползване и стопанисване на защитените природни обекти;

В обхвата на защитената територия попадат отдели и подотдели **153 1** (държавна собственост), **2** (общинска собственост), **159 в** (общинска собственост).

Първите два подотдела са скали, а третият – лесонепригодна площ, обрасла с горскодървесна растителност. Обособени са в имоти 000171 и 000168 по КВС на с. Овчарци (подотдели 153 1, 2) и 000906 по КВС на с. Ресилово (подотдел 159 в). И трите имота попадат в санитарно-охранителна зона (СОЗ) за питейно-битово водоснабдяване. **Не са планирани** никакви горскостопански и ловностопански дейности. Пашата на домашни животни е забранена. Ще се извършват само дейности по охрана.

2. ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000308 „ВЕРИЛА”

а) Описание и площ на защитената зона

Приета е с РМС №611/16.10.2007 г. (обн. ДВ, бр.85/2007 г.) за опазване на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, съгласно чл. 6 ал. 1, т. 2 на ЗБР, Директива 92/43/ЕЕС за местообитанията. В района на дейност на ТП ДГС „Дупница” зоната обхваща горски територии в община Дупница, землището на с. Крайници и община Сапарева баня, землищата на гр. Сапарева баня и с. Сапарево – отдели и подотдели **10 а; 15 г, 1; 21 а, в, ж, 1, 4; 22 ж; 23 г, д, е, ж, з, и, к, щ, ю, б1, в1, г1, 6, 7, 8, 9, 10; 24 л, м**, с обща площ **83.9** ха, от които 73.3 ха залесена и 10.6 ха незалесена. Разпределението ѝ по групи гори и видове подотдели е показано в таблица №42.

Таблица №42: Разпределение на общата площ по групи гори и видове подотдели в Защитена зона BG0000308 „Верила”.

групи гори	игло- листни	шир. вис.	изд.за превр.	ниско- стъбл.	Всичко	отн. дял, %
вид на подотделите	площ, ха					
естествен произход 0.4-1.0	-	-	65.0	5.4	70.4	83.5
склопени култури	2.9	-	-	-	2.9	3.5
несклопени култури	-	-	-	-	-	-
естествен произход 0.1-0.3	-	-	-	-	-	-
изредени култури	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	2.9	-	65.0	5.4	73.3	87.0
голини, пожарища, сечища	-	-	-	-	-	-
поляна	-	-	8.7	-	8.7	11.0
газопровод	-	-	1.8	-	1.8	1.9
авт.път земен	-	-	0.1	-	0.1	0.1
всичко недървопр. площ	-	-	10.6	-	10.6	13.0
общо	2.9	-	75.6	5.4	83.9	100.0
<i>в т.ч. дървопр. площ</i>	<i>2.9</i>	<i>-</i>	<i>65.0</i>	<i>5.4</i>	<i>73.3</i>	<i>86.6</i>

б) Типове местообитания

В таблица №43 са показани природните горски местообитания в инвентаризираната територия. Общата им площ е 65.0 ха, в т.ч. 0.2 ха Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum* (9110), 19.9 ха букови гори от типа *Asperulo-Fagetum* (9130) и 44.9 ха дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum* (9170).

Таблица №43: Разпределение на установените горски местообитания по подотдели в Защитена зона BG0000308 „Верила”

Местообитания	Списък подотдели	площ, ha
9110	21: а	0.2
9130	10: а; 15: г; 22: ж; 23: е, ж; 24: л	19.9
9170	21: ж; 23: г, д, з, и, к, щ, б1, в1, г1; 24: м	44.9
ВСИЧКО		65.0

в) Информация за горските територии по видове собственост

В случая собственост на Община Сапарева баня е почти цялата площ от зоната, засягаща горски територии от ТП „ДГС Дупница”.

г) Планирани мероприятия

Планирането на горскостопанските, ловностопанските и противопожарните мероприятия в обхвата на защитената зона е извършено в съответствие със Стандартен формуляр за специални защитени зони, Наредба №18 от 07.10.2015 г. на МЗХ, Наредба №8 от 05.08.2011 г. на МЗХ и съпътстващите я разработки и Наредба №2 от 07.02.2013 г. на МЗХ.

В таблица №44 е показано разпределението на площта на общинските гори по видове възобновителни сечи и по условни стопански класове, в т.ч. и по местообитания. Зрелите насаждения ще се възобновяват с дългосрочни сечи – постепенно-котловинна и групово постепенно. Интензивността на ползване при еднократна лесовъдска намеса е между 20 и 30% от дървесния запас, а възобновителният период е не по-малък съответно от 30 и 40 години (Наредба за сечите в горите, чл. 25 и чл. 26, изм. и доп. - ДВ, бр. 72/2015 г.).

Таблица №44: Разпределение на площта на насажденията в т.ч. и с установени местообитания, предвидени за възобновителна сеч.

Стопански класове и местообитания	пост. Ф1	пост. Ф2	пост. ОФ	пост. котл.	гр. пост.	гола за тополя	гола за изд. възобн.	общо гола	ОБЩО	%
	площ, ha									
Дъбов СрН П	-	-	-	24.2	-	-	-	-	24.2	66.5
Буково-габъров В П	-	-	-	-	9.4	-	-	-	9.4	25.8
Буково-габъров СрН П	-	-	-	-	2.8	-	-	-	2.8	7.7
ОБЩО	-	-	-	24.2	12.2	-	-	-	36.4	100.0
в т.ч. h 9130	-	-	-	-	12.2	-	-	-	12.2	-
в т.ч. h 9170	-	-	-	24.2	-	-	-	-	24.2	-
ползване, m³ без клони	-	-	-	815	680	-	-	-	1495	-
ползване, m³ с клони	-	-	-	885	760	-	-	-	1645	-

Общите данни за планираните сечи по площ, запас и вид на сечта са дадени в таблица №45, а планираните дейности в зоната по подотдели са показани в следващия списък:

отдел и подотдел	площ, ha	вид сеч	% на ползв.	хабитат	отдел и подотдел	площ, ha	вид сеч	% на ползв.	хабитат
10 а	0.6	прорежд.	20	9130	23 з	1.7	прорежд.	15	9170
15 г	0.9	прорежд.	15	9130	23 и	1.2	пост.-котл.	30	9170
21 ж	7.2	пост.-котл.	30	9170	23 к	2.4	пост.-котл.	30	9170
22 ж	6.2	пробирка	15	9130	23 ю	2.9	прорежд.	15	-
23 г	12	пост.-котл.	30	9170	23 в1	1.4	пост.-котл.	30	9170
23 д	0.1	осветл.	-	9170	24 л	2.8	гр.-пост.	25	9130
23 е	8	гр.-пост.	25	9130					
23 ж	1.4	гр.-пост.	25	9130					

Таблица №45: Разпределение на насажденията в т.ч. и с установени местообитания, по площ, запас и вид на сечта.

Стопански класове	мерни ед.	ВЪЗОВН.	осветл.	проч.	прор.	проб.	ВСИЧКО ОТГЛ.	санит.	принуд.	техн.	ОБЩО	%
Бялборов СрН	ha	-	-	-	2.9	-	2.9	-	-	-	2.9	5.9
	m³	-	-	-	60	-	60	-	-	-	60	3.4
Дъбов СрН П	ha	24.2	0.2	-	1.7	-	1.9	-	-	-	26.1	53.4
	m³	815	-	-	15	-	15	-	-	-	830	46.5
в т.ч. h 9170	ha	24.2	0.2	-	1.7	-	1.9					
	m³	815	-	-	15	-	15					
Буково-габъров В П	ha	9.4	-	-	-	6.2	6.2	-	-	-	15.6	31.9
	m³	570	-	-	-	190	190	-	-	-	760	42.6
Буково-габъров СрН П	ha	2.8	-	-	1.5	-	1.5	-	-	-	4.3	8.8
	m³	110	-	-	25	-	25	-	-	-	135	7.6
в т.ч. h 9130	ha	12.2	-	-	1.5	6.2	7.7	-	-	-	-	-
	m³	680	-	-	25	190	215					
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	ha	36.4	0.2	-	6.1	6.2	12.5	-	-	-	48.9	100.0
	m³	1495	-	-	100	190	290	-	-	-	1785	100.0

Не са планирани технически сечи, свързани с изграждане на нови или разширяване на съществуващи автомобилни пътища в горските територии, както и с изпълнение на ловностопански и противопожарни мероприятия. В Горскостопанския план е указано да не се сечат биотопни дървета, а след приключване на сечта да се осигури достатъчно количество мъртва дървесина.

д) Възобновяване и залесяване

Планираните възобновителни сечи са с предварително естествено възобновяване. Залесявания не се предвиждат. В таблица №46 е дадено сравнение на сумарните площи по дървесни видове при сегашния и при подходящия според месторастенето състав на гората. Очаква се увеличение при бука и зимния дъб за сметка на леската, която ще изостане под склопа.

Таблица №46: Сравнение на площта по сегашен видов състав и видовете, подходящи за месторастенето в Защитена зона BG0000308 „Верила”

дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
	ha	%	ha	%	ha	%
Бял бор	2.7	3.7	2.7	3.7	2.7	3.7
Бук	16.4	22.4	19.1	26.1	19.1	26.1
Зимен дъб	37.0	50.5	37.6	51.3	37.6	51.3
Благун	2.7	3.7	2.7	3.7	2.7	3.7
Цер	0.7	0.9	0.7	0.9	0.7	0.9
Габър	10.0	13.6	10.0	13.6	10.0	13.6
Леска	3.8	5.2	0.5	0.7	0.5	0.7
всичко	73.3	100.0	73.3	100.0	73.3	100.0

е) Строителство на сгради и пътища

Ново строителство не се предвижда. Наличната мрежа от автомобилни пътища е достатъчна за изпълнението на планираните дейности. Ще се извършва текуща поддръжка както на носимоспособността, така и на първоначално заложената ширина.

ж) Гори във фаза на старост

В разглежданата част от защитената зона няма гори във фаза на старост.

з) План за ловностопански дейности

Съгласно изготвения Ловностопански план на ТП „ДГС Дупница“, в рамките на Защитена зона BG0000308 „Верила“ **не се предвижда провеждане на мероприятия** свързани с изграждане на нови или поддържане на съществуващи площи от специализирана фуражна база, както и на съоръжения, обслужващи ловностопанска дейност.

и) План за дейностите по опазване и защита на горските територии от пожари

В таблица №47 е показано разпределението на инвентаризираната площ в зоната по класове на пожарна опасност, от която се вижда, че почти 90% е с ниска степен на пожарен риск. Противопожарните мерки ще се изразяват в **превантивни дейности** по опазване на горите от пожари и поддържане на **съществуващите** съоръжения в горски територии. Нови не са планирани.

Таблица №47: Разпределение на общинската инвентаризирана площ в Защитена зона BG0000308 „Верила“ по класове на пожарна опасност.

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ, ha	-	10.6	73.3	83.9
проценти	-	12.6	87.4	100.0

к) План за пашата в горски територии

В таблица №48 са показани подотделите в зоната, на чиято територия не трябва да се допуска паша на домашни животни. Забранената за паша площ е 64.8 ha – 76.5% от общата.

Таблица №48: Разпределение на забранената за паша общинска площ в Защитена зона BG0000298 „Верила“ по землища.

отдел	подотдели	площ, ha
21	ж	7.2
22	ж	6.2
23	г, д, е, ж, з, и, к, щ, б1, в1, г1	43.6
24	л, м	6.3
общо за землището на с. САПАРЕВО:		63.3
10	а	0.6
15	г	0.9
общо за землището на гр. САПАРЕВА БАНЯ:		1.5

3. САНИТАРНО-ОХРАНИТЕЛНИ ЗОНИ (СОЗ). ВОДОДАЙНИ ЗОНИ

В разглеждания район са установени значителен брой санитарно-охранителни зони по смисъла на Наредба №3 ОТ 16.10.2000 г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРОУЧВАНЕ, ПРОЕКТИРАНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА САНИТАРНО-ОХРАНИТЕЛНИТЕ ЗОНИ ОКОЛО ВОДОИЗТОЧНИЦИТЕ И СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ И ОКОЛО ВОДОИЗТОЧНИЦИТЕ НА МИНЕРАЛНИ ВОДИ. По-голямата част от тях не са обоначени на терена по изискванията на наредбата, но въпреки това са отбелязани със съответните кодове на таксационните описания и планирането на горскостопанските дейности е съобразено със статута им. На картния материал са отбелязани с подходящи условни знаци и всички каптажи, чешми и други водоизточници, попадащи в горски територии. Планирането на дейностите е съобразено и с **вододайни зони по чл. 5, ал.2 от ЗГ**, обявени със заповеди съответно от 1965 и от 1986 г., въпреки че не са приведени към изискванията на Наредба №3.

3.1. СОЗ ПОЯСИ I

а) Описание и площ

Според чл. 7, ал. 1, т.1. от Наредба №3/16.10.2000 г. най-вътрешният **пояс I** служи за строга охрана непосредствено около водоизточника и/или съоръжението от човешки дейности, които могат да увредят ползваната вода. Установени са в следните отдели и подотдели, собственост на Община Сапарева баня: **70** ж, 2, 19; **100** а; **101** д, з; **126** а, 1, 2, 3 (землище гр. Сапарева баня) и **159** б, г, 2; **164** н (землище с. Ресилово), с обща площ **25.2** ha, от която 17.6 ha залесена и 7.6 ha незалесена – таблица №49.

Таблица №49: Разпределение на общата площ по групи гори и видове подотдели в СОЗ пояси I.

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	шир. вис.	изд. за превр.	нискостъблени	Всичко	
	ha					
естествен произход 0.4-1.0	10.1	1.4	-	0.3	11.8	46.8
склопени култури	5.8	-	-	-	5.8	23.0
естествен произход 0.1-0.3	-	-	-	-	-	-
изредени култури	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	15.9	1.4	-	0.3	17.6	69.8
сечища, пожарища, голини	-	-	-	-	-	-
поляна	0.6	-	-	-	0.6	2.4
лесонепригодна площ	-	-	-	0.7	0.7	2.8
скали	0.4	-	-	-	0.4	1.6
разливище	3.8	1.9	-	-	5.7	22.6
водна площ	-	0.1	-	-	0.1	0.4
авт.път земен	0.1	-	-	-	0.1	0.4
всичко недървопр. площ	4.9	2.0	-	0.7	7.6	30.2
всичко инвентаризирана площ	20.8	3.4	-	1.0	25.2	100.0
в т.ч. дървопр. площ	15.9	1.4	-	0.3	17.6	69.8

б) Планирани мероприятия

На основание Наредба №3/16.10.2000 г. и заповедите за обявяване, в подотделите, попадащи в СОЗ пояси I **не са планирани никакви дейности**, в т.ч. горскостопански, ловностопански, строителни. Пашата на домашни животни е забранена. В таблица №50 е дадено сравнение на сумарните площи на всеки дървесен вид при сегашния и при подходящия според месторастенето състав на гората който се очаква да бъде достигнат по естествен път.

Таблица №50: Сравнение на площта по сегашен видов състав и видовете, подходящи за месторастенето в СОЗ пояси I.

дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
	ha	%	ha	%	ha	%
Бял бор	1.2	6.8	1.3	7.4	1.3	7.4
Смърч	9.3	52.9	8.7	49.4	8.7	49.4
Черен бор	0.5	2.9	0.5	2.9	0.5	2.9
Ела	0.4	2.3	1.2	6.8	1.2	6.8
Бяла мура	2.8	15.9	3.4	19.3	3.4	19.3
Габър	0.5	2.8	0.5	2.9	0.5	2.9
Мъждрян	0.2	1.1	0.2	1.1	0.2	1.1
Келяв габър	0.1	0.6	-	-	-	-
Бяла върба	1.2	6.8	1.2	6.8	1.2	6.8
Елша	0.2	1.1	0.2	1.1	0.2	1.1
Ива	1.2	6.8	0.4	2.3	0.4	2.3
всичко	17.6	100.0	17.6	100.0	17.6	100.0

В таблица №51 е показано разпределението на инвентаризираната площ по класове на пожарна опасност, от която се вижда, че преобладават горските територии от III-та степен на пожарен риск, с дял 59.9%. С висока степен на пожарна опасност са 25.8%, а със средна са 14.3%. Противопожарните мерки ще се изразяват в **превантивни дейности** по опазване на горите от пожари чрез наблюдения и контрол съвместно с БДУВ.

Таблица №51: Разпределение на общинската инвентаризирана площ в СОЗ пояси I по класове на пожарна опасност.

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ, ha	6.5	3.6	15.1	25.2
проценти	25.8	14.3	59.9	100.0

3.2. СОЗ ПОЯСИ II

а) Описание и площ

Според чл. 7, ал. 1, т.2 от Наредба №3/16.10.2000 г. **среден пояс II** служи за охрана на водоизточника от:

- замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества;

- дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и/или проектния дебит на водовземното съоръжение;
- други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на водоизточника.

В пояси II на СОЗ попадат следните отдели и подотдели собственост на Община Сапарева баня: 39 д;40 и;43 ж, и;70 д, е, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20;71 а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, с, т, у, ф, х, ц, 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18;72 а, б, в, г, д, е, 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9;73 б, е, ж, з, и, 4, 5, 6, 7, 8;74 д, е, ж, 5, 6;100 б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 2, 3, 4, 5;101 г, е, ж, и, к, л, м, н, о, 5, 6, 7, 8;121 а, б, в, г, 1, 2, 3, 4;122 а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11;123 а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4;124 а, б, в, г, 1, 3;125 а, в, г, д, 1, 2;126 б, в, г, д, е, ж, 4, 5, 6;127 в, г, д, е, з, и, к, л, м, н, 2;128 в, о;130 1, 2;138 б, г, д, 2;139 б, в, г;142 а;143 б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 2, 3, 4, 5;150 б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5, 6;151 к, м, н, о, п;152 б, д, ж, з, и, к, л, м, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14;153 б, в, г, д, е, ж, и, к, л, м, н, 2, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16;159 а, д, е, 1, 3, 4, 5, 7;161 в;163 г;164 к, л, м, 3;165 а, б, в, г, д, е, 1, 2;166 а, в, г, д;167 ж, з, и, к;175 ж;176 г, с обща площ 1 230.4 ха, в т.ч. 1 163.9 ха залесена, 65,7 ха недървопроизводителна и 0.8 ха незалесена, подлежаща на залесяване – таблица №52.

Таблица №52: Разпределение на общата площ по групи гори и видове подотдели в СОЗ пояси II.

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	шир. вис.	изд. за превр.	нискостъблени	Всичко	
	ha					
естествен произход 0.4-1.0	559.8	68.7	215.0	10.0	853.5	69.4
склопени култури	298.6	-	-	-	298.6	24.3
естествен произход 0.1-0.3	3.6	-	5.6	-	9.2	0.7
всичко насаждения	862.0	68.7	220.6	10.0	1161.3	94.4
клек	2.6	-	-	-	2.6	0.2
всичко залесена площ	864.6	68.7	220.6	10.0	1163.9	94.6
сечище	0.8	-	-	-	0.8	0.1
пожарища, голини	-	-	-	-	-	-
всичко незал.дървопр.	0.8	-	-	-	0.8	0.1
поляна	10.4	0.1	1.6	-	12.1	1.0
дворно място	2.6	-	-	-	2.6	0.2
просека	6.3	-	-	-	6.3	0.5
лесонепригодна голина	1.5	-	0.1	0.3	1.9	0.1
скали	12.8	1.1	0.9	-	14.8	1.2
сипей	3.0	-	-	-	3.0	0.2
ровина	1.9	-	-	-	1.9	0.1
грохот	0.9	-	-	-	0.9	0.1
разливище	14.7	-	0.8	-	15.5	1.3
авт.път земен	1.7	-	0.5	-	2.2	0.2
авт.път с наст.	3.5	-	1.0	-	4.5	0.4
всичко недървопр. площ	59.3	1.2	4.9	0.3	65.7	5.3
всичко инвентаризирана площ	924.7	69.9	225.5	10.3	1230.4	100.0
в т.ч. дървопр. площ	865.4	68.7	220.6	10.0	1164.7	94.7

В таблица №53 е показано разпределението на подотделите, попадащи пояси II на СОЗ по землища.

Таблица №53: Разпределение на общинските подотдели в СОЗ пояси II по землища.

Землище	Списък подотдели	площ ha
с. ОВЧАРЦИ	150: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5, 6; 151: к, м, н, о, п; 152: б, д, ж, з, и, к, л, м, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; 153: б, в, г, д, е, ж, и, к, л, м, н, 2, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	219.6
с. РЕСИЛОВО	159: а, д, е, 1, 3, 4, 5, 7; 161: в; 163: г; 164: к, л, м, 3; 165: 166; 166: а, в, г, д; 167: ж, з, и, к; 175: ж; 176: г	228.0
с. САПАРЕВО	39: д; 40: и; 43: ж, и; 71: а, б, в; 72: а, 1	23.7
гр. САПАРЕВА БАНЯ	70: д, е, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20; 71: г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, с, т, у, ф, х, ц, 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18; 72: б, в, г, д, е, 3, 5, 6, 7, 8, 9; 73: б, е, ж, з, и, 4, 5, 6, 7, 8; 74: д, е, ж, 5, 6; 100: б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 2, 3, 4, 5; 101: г, е, ж, и, к, л, м, н, о, 5, 6, 7, 8; 121: а, б, в, г, 1, 2, 3, 4; 122: 123; 124: а, б, в, г, 1, 3; 125: а, в, г, д, 1, 2; 126: б, в, г, д, е, ж, 4, 5, 6; 127: в, г, д, е, з, и, к, л, м, н, 2; 128: в, о; 130: 1, 2; 138: б, г, д, 2; 139: б, в, г; 142: а; 143: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 2, 3, 4, 5	759.1
ВСИЧКО СОЗ II: Община САПАРЕВА БАНЯ		1230.4

б) Планирани мероприятия

Планирането на горскостопанските, ловностопанските и противопожарните мероприятия в обхвата СОЗ пояси II е извършено в съответствие със Заповедите за обявяване на СОЗ, Наредба №18/07.10.2015 г., Наредба №8/05.08.2011 г. и Наредба №2/07.02.2013 г. на МЗХ.

В таблица №54 е показано разпределението на площта на общинските гори по видове възобновителни сечи и по условни стопански класове. Задействаните насаждения ще се възобновяват с първа фаза на краткосрочно-постепенна сеч (до 2.0 ha), постепенно котловинна и с групово-постепенна сеч. Ползването при еднократна лесовъдска намеса е от 20 до 30% от запаса.

Таблица №54: Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч в общинските гори в СОЗ пояси II.

Стопански класове	пост. Ф1	пост. Ф2	пост. ОФ	пост. котл.	групово пост.	гола за топола	гола за изд.възобн.	общо гола	ОБЩО	%
	площ, ha									
Бялборов В	-	-	-	-	14.4	-	-	-	14.4	16.2
Бялборов СрН	4.8	-	-	6.2	53.3	-	-	-	64.3	72.3
Смърчов В	-	-	-	-	10.2	-	-	-	10.2	11.5
ОБЩО	4.8	-	-	6.2	77.9	-	-	-	88.9	100.0
ползване, m³ без клони	450	-	-	320	6195	-	-	-	6965	
ползване, m³ с клони	510	-	-	390	7080	-	-	-	7980	

Не са планирани **технически сечи**, свързани с изграждане на нови или разширяване на съществуващи автомобилни пътища в горските територии, както и с изпълнение на ловностопански и противопожарни цели. В Горскостопанския план е указано при маркирането на насажденията да се оставят биотопни дървета, а след приключване на сечта да се осигури достатъчно количество мъртва дървесина. Размерът на ползването по площ, запас и вид на сечта в общинските гори общо в СОЗ пояси II е даден в таблица №55.

Таблица №55: Размер на ползването по площ, запас и вид на сечта в общинските гори в С03 пояси II.

Стопански класове	мерни ед.	ВЪЗОВН.	осветл.	проч.	прор.	проб.	ВСИЧКО ОТГЛ.	санит.	принуд.	техн.	ОБЩО	%	отгл. подр.
Бялборов В	ha	14.4	-	-	-	77.0	77.0	2.0	-	-	93.4	18.7	-
	m³	1380	-	-	-	4090	4090	70	-	-	5540	21.1	-
Бялборов СрН	ha	64.3	-	-	6.3	104.6	110.9	35.3	-	-	210.5	42.0	42.3
	m³	4630	-	-	145	4525	4670	1660	-	-	10960	41.8	-
Смърчов В	ha	10.2	-	-	8.5	14.6	23.1	-	-	-	33.3	6.7	-
	m³	955	-	-	360	980	1340	-	-	-	2295	8.8	-
Елов В	ha	-	-	-	61.0	-	61.0	-	-	-	61.0	12.2	-
	m³	-	-	-	4090	-	4090	-	-	-	4090	15.6	-
Черборови култури	ha	-	-	-	-	16.0	16.0	-	4.3	-	20.3	4.1	-
	m³	-	-	-	-	1010	1010	-	150	-	1160	4.4	-
Широколистен В	ha	-	-	-	-	1.7	1.7	-	-	-	1.7	0.3	-
	m³	-	-	-	-	50	50	-	-	-	50	0.2	-
Буково-габърров СрН П	ha	-	-	-	45.5	34.9	80.4	-	-	-	80.4	16.1	-
	m³	-	-	-	1160	940	2100	-	-	-	2100	8.0	-
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	ha	88.9	-	-	121.3	248.8	370.1	37.3	4.3	-	500.6	100.0	42.3
	m³	6965	-	-	5755	11595	17350	1730	150	-	26195	100.0	-

В следващият списък са дадени подотделите с планирани сечи:

отдел и	площ,	вид	122 а	18	пробирка	143 к	11.0	гр.-пост.
подотдел	ha	сеч	123 а	9.7	санитарна	151 п	2.0	санитарна
39 д	5.3	пробирка	123 б	11.0	прореждане	152 и	4.9	пробирка
40 и	2.4	пробирка	123 г	13.5	прореждане	152 м	10.1	пробирка
43 ж	2.0	пробирка	123 д	2.6	прореждане	153 в	9.7	пробирка
70 к	7.5	пробирка	123 е	14.9	прореждане	153 л	19.8	пробирка
70 л	0.7	пробирка	124 а	6.3	прореждане	153 м	3.7	прореждане
70 н	1.6	пробирка	124 в	10.2	прореждане	153 н	15.7	пробирка
70 т	7.0	пробирка	124 г	4.4	прореждане	159 е	29.3	гр.-пост.
70 у	7.8	пробирка	125 г	15.7	прореждане	161 в	13.0	гр.-пост.
71 б	3.8	санитарна	125 д	23.0	прореждане	164 к	20.7	пробирка
71 п	3.0	пробирка	126 е	10.6	пробирка	165 а	21.5	пробирка
71 с	1.5	пробирка	126 ж	1.7	пробирка	165 б	9.0	пробирка
71 т	2.6	пробирка	127 л	15.8	пробирка	165 в	14.4	гр.-пост.
71 х	5.8	санитарна	128 в	4.3	принуд.	166 а	4.8	пост. ф1
72 б	3.1	пробирка	138 г	7.0	санитарна	166 г	8.5	прореждане
72 д	16.9	пробирка	139 б	6.0	пробирка	167 ж	0.8	прореждане
73 б	9.3	пробирка	142 а	9.0	санитарна	167 з	14.6	пробирка
100 д	4.6	гр.-пост.	143 д	6.2	пост.-котл.	167 и	1.4	прореждане
100 е	5.6	гр.-пост.	143 ж	1.8	прореждане			
121 а	3.5	прореждане						

в) Възобновяване и залесяване

Планираните възобновителни сечи са с предварително естествено възобновяване. На 42.3 ha ще се извърши отглеждане на подраста. Планирано е залесяване по насоки попълване на редини и възстановяване на гори, на обща площ 6.0 ha, след оформяне на ръчни тераси. Подходящите видове според месторастенето са бял бор, бяла мура, смърч и ела – таблица №56.

Таблица №56: Залесяване и подпомагане на възобновяването в общинските гори в СОЗ пояси II.

отдел	подотдел	насоки	подготовка	залесяване по видове
100	и	вг 0.4	рт 0.4	см 0.3, бм 0.1
101	л	вг 0.4	рт 0.4	см 0.3, ела 0.1
121	в	пр 5.2	рт 5.2	бб 2.6, см 2.6

В таблица №57 е дадено сравнение на сумарните площи на всеки дървесен вид при сегашния и при подходящия според месторастенето състав на гората който се очаква да бъде достигнат в дългосрочен план.

Таблица №57: Сравнение на площта по сегашен видов състав и видовете, подходящи за месторастенето в СОЗ пояси II.

дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
	ha	%	ha	%	ha	%
Бял бор	554.7	47.7	494.5	42.5	494.5	42.5
Смърч	101.5	8.7	153.7	13.2	154.3	13.3
Черен бор	51.9	4.5	50.1	4.3	50.1	4.3
Ела	104.3	9.0	123.7	10.6	123.8	10.6
Бяла мура	22.3	1.9	20.1	1.7	20.2	1.7
Клек	2.1	0.2	2.1	0.2	2.1	0.2
Бук	75.9	6.5	91.9	7.9	91.9	7.9
Зимен дъб	22.4	1.9	30.3	2.6	30.3	2.6
Благуи	-	-	2.9	0.3	2.9	0.2
Габър	105.5	9.1	98.1	8.4	98.1	8.4
Трепетлика	29.9	2.6	17.7	1.5	17.7	1.5
Явор	1.0	0.1	2.4	0.2	2.4	0.2
Бреза	5.7	0.5	5.6	0.5	5.6	0.5
Мъждрян	9.3	0.7	1.4	0.1	1.4	0.1
Келяв габър	0.1	-	-	-	-	-
Бяла върба	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Елша	1.2	0.1	1.2	0.1	1.2	0.1
Черна елша	0.8	0.1	0.9	0.1	0.9	0.1
Ива	8.1	0.6	1.1	0.1	1.1	0.1
Клен	0.8	0.1	1.9	0.2	1.9	0.2
Леска	8.2	0.7	0.9	0.1	0.9	0.1
Дребнолистна липа	53.5	4.6	63.3	5.4	63.3	5.4
Бяла топола	4.6	0.4	-	-	-	-
всичко	1163.9	100.0	1163.9	100.0	1164.7	100.0

г) Строителство на сгради и пътища

Строителство на сгради не се предвижда. Наличната мрежа от автомобилни пътища е достатъчна за изпълнението на планираните дейности. Ще се извършва текуща поддръжка както на носимоспособността, така и на първоначално заложената ширина.

д) План за ловностопански дейности

Съгласно Ловностопанският план на ТП „ДГС Дупница“, в общински имоти в СОЗ пояси II **не се предвижда провеждане на мероприятия** свързани с изграждане на нови или поддържане на съществуващи площи от специализирана фуражна база, както и на съоръжения, обслужващи ловностопанска дейност.

е) План за дейностите по опазване и защита на горските територии от пожари

В таблица №58 е показано разпределението на инвентаризираната площ в зоната по класове на пожарна опасност, от която се вижда, че преобладават горските територии от III-та степен на пожарен риск, с дял 41.7%. С висока степен на пожарна опасност са 27.4%, а със средна – 30.9%. Нови съоръжения не са планирани. Противопожарните мерки ще се изразяват в **превантивни дейности** по опазване на горите от пожари и поддържане на **съществуващите**.

Таблица №58: Разпределение на общинската инвентаризирана площ в СОЗ пояси II по класове на пожарна опасност.

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ, ha	337.3	380.1	513.0	1230.4
проценти	27.4	30.9	41.7	100.0

ж) План за пашата в горски територии

В таблица №59 са показани подотделите в СОЗ пояси II, на чиято територия не трябва да се допуска паша на домашни животни. Забранената за паша площ е 349.8 ha – 28.4% от общата.

Таблица №59: Разпределение на забранената за паша общинска площ в СОЗ пояси II по землища.

отдел	подотдели	площ ha
150	г, д, к, л, м, н	18.6
153	б	6.6
общо с. ОВЧАРЦИ		25.2
159	а, д, е	54.6
161	в	13.0
163	г	12.7
165	в	14.4
166	а	4.8
общо с. РЕСИЛОВО		99.5
70	и	0.3
71	н, о, ц, б, 7	12.9
72	в, г, 3	15.3

отдел	подотдели	площ ha
73	ж, з, б	10.1
74	д, ж	21.0
100	д, е, и, к, л, м	39.2
101	г, л, о	7.5
121	а, б, в, г	51.4
122	в, г, д, 3, 4, 6, 7, 10	31.2
124	б	12.4
127	н	0.1
143	д, з, к	23.7
общо гр. САПАРЕВА БАНЯ		225.1

3.3. СОЗ ПОЯСИ III**а) Описание и площ**

Според чл. 7, ал. 1, т. 3 от Наредба №3/16.10.2000 г. **външен пояс III** служи за охрана на водоизточника от:

- замърсяване с химични, бавно разпадащи се, трудно разградими, слабо сорбируеми и несорбируеми вещества;

- дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и/или проектния дебит на водовземното съоръжение;
- други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на водоизточника.

В пояси III на СОЗ попадат общински отдели и подотдели: **1 2; 2 1; 8 2; 9 а, з; 10 а, и, 1, 2; 38 е; 39 2; 64 5; 66 з, и; 68 к; 73 а, в, г, д, 1, 2, 3; 74 б, г, 1, 2, 3, 4, 7; 75 г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; 76 а, б, в, г, и, м, н, о, р, с, т, 1, 2, 3; 77 а, б, в, г, з, 2; 78 а, б, в, г, д, е, ж, н, о, п, р, у, ц, 1, 2, 3, 4, 5; 79 а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, 1, 2, 3, 4, 5; 80 а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13; 81 а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9; 82 а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 6; 83 а, б, в, г, д, 6; 84 а, б, в, г, е, ж, з, и, к, л, м, 2, 3, 5; 98 а, б, в, г, 1, 2, 3; 99 а, б, в, г, д, е, ж, 1, 3, 5; 104 а, б, е, ж, з, и, к, о, 1, 2, 9, 11, 12, 13, 14; 105 а, б, в, г, д; 106 а, б, в, г, д, 1, 2, 3; 113 а, б, в, г, 1, 2, 3, 4, 5; 114 а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9; 117 а, б, в, г, д, е, з, 2, 3, 4, 5; 118 г, д, е, л, м, н, о, п, 7, 8, 10; 119 а, б, в, г, д, е, ж, к, л, 2, 3, 7; 120 а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 121 б; 130 а, б, 3, 4; 131 з, и, к, л; 138 а, е, ж, з, и, к, л, с обща площ 1 063.9 ха, в т.ч. 1 000.7 ха залесена и 63.2 ха незалесена – таблица №60.**

Таблица №60: Разпределение на общата площ по групи гори и видове подотдели в СОЗ пояси III.

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	шир. вис.	изд. за превр.	нискоствъблени	Всичко	
	ha					
естествен произход 0.4-1.0	630.8	57.9	188.5	-	877.2	82.4
склопени култури	15.4	-	-	-	15.4	1.5
естествен произход 0.1-0.3	108.1	-	-	-	108.1	10.2
изредени култури	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	754.3	57.9	188.5	-	1000.7	94.1
сечища, пожарища, голини	-	-	-	-	-	-
поляна	13.1	0.1	10.2	-	23.4	2.2
дворно място	2.8	-	-	-	2.8	0.3
просека	6.6	-	-	-	6.6	0.6
лесонепригодна голина	0.3	-	0.1	-	0.4	-
лесонепригодна площ	3.3	-	1.9	-	5.2	0.5
скали	0.2	-	-	-	0.2	-
сипей	1.9	-	1.1	-	3.0	0.3
ровина	0.6	-	-	-	0.6	0.1
дивечова нива	1.5	-	-	-	1.5	0.1
дивечова ливада	0.6	-	-	-	0.6	0.1
насип	0.2	-	-	-	0.2	-
разливище	2.2	0.7	2.4	-	5.3	0.5
водна площ	0.4	-	-	-	0.4	-
паркинг	0.1	-	-	-	0.1	-
ски писта	1.9	-	-	-	1.9	0.2
авт.път земен	3.4	-	0.2	-	3.6	0.3
авт.път с наст.	6.8	-	0.6	-	7.4	0.7
всичко недървопр. площ	45.9	0.8	16.5	-	63.2	5.9
всичко инвентаризирана площ	800.2	58.7	205.0	-	1063.9	100.0
в т.ч. дървопр. площ	754.3	57.9	188.5	-	1000.7	94.1

В таблица №61 е показано разпределението на подотделите, попадащи пояси II на СОЗ по землища.

Таблица №61: Разпределение на общинските подотдели в СОЗ пояси III по землища.

Землище	Списък подотдели	площ ha
с. САПАРЕВО	38: е; 39: 2; 64: 5; 66: з, и; 68: к; 73: а, 1; 79: а, б, в, 1	18.1
гр. САПАРЕВА БАНЯ	1: 2; 2: 1; 8: 2; 9: а, з; 10: а, и, 1, 2; 73: в, г, д, 2, 3; 74: б, г, 1, 2, 3, 4, 7; 75: г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; 76: а, б, в, г, и, м, н, о, р, с, т, 1, 2, 3; 77: а, б, в, г, з, 2; 78: а, б, в, г, д, е, ж, н, о, п, р, у, ц, 1, 2, 3, 4, 5; 79: г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, 2, 3, 4, 5; 80: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 12, 13; 81: а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9; 82: а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 6; 83: а, б, в, г, д, 6; 84: а, б, в, г, е, ж, з, и, к, л, м, 2, 3, 5; 98: а, б, в, г, 1, 2, 3; 99: а, б, в, г, д, е, ж, 1, 3, 5; 104: а, б, е, ж, з, и, к, о, 1, 2, 9, 11, 12, 13, 14; 105: а, б, в, г, д; 106: а, б, в, г, д, 1, 2, 3; 113; 114: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9; 117: а, б, в, г, д, е, з, 2, 3, 4, 5; 118: г, д, е, л, м, н, о, п, 7, 8, 10; 119: а, б, в, г, д, е, ж, к, л, 2, 3, 7; 120: а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 121: б; 130: а, б, 3, 4; 131: з, и, к, л; 138: а, е, ж, з, и, к, л	1045.8
ВСИЧКО: Община САПАРЕВА БАНЯ		1063.9

б) Планирани мероприятия

Планирането на горскостопанските, ловностопанските и противопожарните мероприятия в обхвата СОЗ пояси III е извършено в съответствие със Заповедите за обявяване на СОЗ, Наредба №18/07.10.2015 г., Наредба №8/05.08.2011 г. и Наредба №2/07.02.2013 г. на МЗХ.

В таблица №62 е показано разпределението на площта на **общинските** гори по видове възобновителни сечи и по условни стопански класове. Задействаните насаждения ще се възобновяват с постепенно котловинна и с групово-постепенна сеч. Ползването при еднократна лесовъдска намеса е от 20 до 30% от запаса.

Таблица №62: Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч в общинските гори в СОЗ пояси III.

Стопански класове	пост. Ф1	пост. Ф2	пост. ОФ	пост. котл.	групово пост.	гола за топола	гола за изд.възобн.	общо гола	ОБЩО	%
Бялборов В	-	-	-	-	18.4	-	-	-	18.4	7.9
Бялборов СрН	-	-	-	-	44.5	-	-	-	44.5	19.1
Смърчов В	-	-	-	-	27.5	-	-	-	27.5	11.8
Елов В	-	-	-	-	7.8	-	-	-	7.8	3.4
Буков Ср	-	-	-	-	23.6	-	-	-	23.6	10.1
Дъбов СрН П	-	-	-	5.9	-	-	-	-	5.9	2.5
Буково-габъров В П	-	-	-	-	52.2	-	-	-	52.2	22.4
Буково-габъров СрН П	-	-	-	-	53.2	-	-	-	53.2	22.8
ОБЩО	-	-	-	5.9	227.2	-	-	-	233.1	100.0
ползване, m ³ без клони	-	-	-	230	13120	-	-	-	13350	
ползване, m ³ с клони	-	-	-	260	14920	-	-	-	15180	

Не са планирани **технически сечи**, свързани с изграждане на нови или разширяване на съществуващи автомобилни пътища в горските територии, както и с изпълнение на ловностопански и противопожарни цели. В плана е указано при маркирането на насажденията да се оставят биотопни дървета, а след приключване на сечта да се осигури достатъчно количество мъртва дървесина.

Размерът на ползването по площ, запас и вид на сечта в общинските гори общо в СОЗ пояси III е даден в таблица №63.

Таблица №63: Размер на ползването по площ, запас и вид на сечта в общинските гори в СОЗ пояси III.

Стопански класове	мерни ед.	ВЪЗОбН.	осветл.	проч.	прор.	проб.	ВСИЧКО ОТГЛ.	санит.	принуд.	техн.	ОБЩО	%
Бялборов В	ha	34.0	-	0.4	-	1.3	1.7	-	-	-	35.7	6.6
	m ³	1610	-	5	-	70	75	-	-	-	1685	7.2
Бялборов СрН	ha	89.0	-	-	1.0	4.2	5.2	0.4	-	-	94.6	17.4
	m ³	2740	-	-	20	250	270	30	-	-	3040	13.1
Смърчов В	ha	55.0	-	0.1	47.9	28.7	76.7	-	-	-	131.7	24.2
	m ³	2020	-	-	2120	1580	3700	-	-	-	5720	24.6
Елов В	ha	15.6	-	-	94.7	12.4	107.1	-	-	-	122.7	22.5
	m ³	520	-	-	4160	750	4910	-	-	-	5430	23.3
Буков Ср	ha	23.6	-	-	6.2	-	6.2	-	-	-	29.8	5.5
	m ³	2360	-	-	230	-	230	-	-	-	2590	11.1
Дъбов СрН П	ha	5.9	-	-	-	-	-	-	-	-	5.9	1.1
	m ³	230	-	-	-	-	-	-	-	-	230	1.0
Буково-габърров В П	ha	52.2	-	5.0	-	-	5.0	-	-	-	57.2	10.5
	m ³	2690	-	30	-	-	30	-	-	-	2720	11.7
Буково-габърров СрН П	ha	53.2	-	9.3	4.4	-	13.7	-	-	-	66.9	12.3
	m ³	1690	-	90	60	-	150	-	-	-	1840	7.9
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	ha	328.5	-	14.8	154.2	46.6	215.6	0.4	-	-	544.5	100.0
	m ³	13860	-	125	6590	2650	9365	30	-	-	23255	100.0

В следващият списък са дадени подотделите с планирани сечи:

отдел и подотдел	площ, ha	вид сеч	79 о	6.2	прореждане	99 г	6.7	прореждане
			80 б	1.3	пробирка	99 д	8.0	пробирка
10 а	0.6	прореждане	80 г	0.9	пробирка	99 ж	4.9	прореждане
73 а	2.5	пробирка	80 д	0.2	пробирка	104 б	12.1	прореждане
73 г	1.0	прореждане	80 з	13.9	гр.-пост.	104 е	5.3	прореждане
73 д	3.8	прореждане	80 и	7.4	гр.-пост.	104 и	7.6	прореждане
75 г	5.9	пост.-котл.	81 в	2.7	гр.-пост.	105 г	10.2	прореждане
75 е	5.0	прочистка	81 г	17.6	пробирка	105 д	6.0	прореждане
76 а	7.8	гр.-пост.	81 д	1.8	гр.-пост.	106 в	7.0	прореждане
76 н	11.1	гр.-пост.	81 е	1.1	гр.-пост.	113 а	15.7	прореждане
76 о	9.2	гр.-пост.	82 б	2.4	гр.-пост.	114 г	3.1	пробирка
77 в	12.1	гр.-пост.	82 в	0.1	прочистка	114 д	12.4	пробирка
78 в	9.3	прочистка	82 г	0.4	прочистка	114 ж	12.1	прореждане
78 д	15.3	гр.-пост.	82 д	15.2	прореждане	117 б	9.0	прореждане
78 у	1.2	гр.-пост.	82 е	6.8	прореждане	117 з	2.8	гр.-пост.
78 ц	1.2	гр.-пост.	83 а	12.0	гр.-пост.	119 б	3.5	прореждане
79 а	3.0	гр.-пост.	83 б	0.9	гр.-пост.	119 в	6.2	прореждане
79 г	2.6	гр.-пост.	83 в	7.8	гр.-пост.	119 г	7.8	гр.-пост.
79 д	0.6	пробирка	84 а	6.2	гр.-пост.	130 а	0.4	санитарна
79 ж	1.0	прореждане	84 з	1.2	гр.-пост.	138 е	25.7	гр.-пост.
79 л	0.1	прореждане	84 м	5.2	гр.-пост.	138 к	15.4	гр.-пост.
79 м	13.2	гр.-пост.	99 б	6.2	гр.-пост.	138 л	6.4	гр.-пост.
79 н	23.6	гр.-пост.	99 в	13.2	прореждане			

в) Възобновяване и залесяване

Планираните възобновителни сечи са с предварително естествено възобновяване. Планирано е залесяване с бял бор по насока попълване на редини на 0.3 ha, след оформяне на ръчни тераси в подотдел 130 „а”.

В таблица №64 е дадено сравнение на сумарните площи на всеки дървесен вид при сегашния и при подходящия според месторастенето състав на гората който се очаква да бъде достигнат в дългосрочен план.

Таблица №64: Сравнение на площта по сегашен видов състав и видовете, подходящи за месторастенето в СОЗ пояси III.

дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
	ha	%	ha	%	ha	%
Бял бор	196.4	19.6	180.6	18.1	180.6	18.1
Смърч	281.0	28.1	271.1	27.1	271.1	27.1
Черен бор	1.8	0.2	1.6	0.2	1.6	0.2
Ела	250.4	25.0	277.8	27.8	277.8	27.8
Бяла мура	19.3	1.9	18.4	1.8	18.4	1.8
Бук	157.1	15.7	160.3	16.0	160.3	16.0
Зимен дъб	13.7	1.4	17.7	1.8	17.7	1.8
Благун	0.2	-	0.2	-	0.2	-
Цер	1.0	0.1	1.0	0.1	1.0	0.1
Габър	45.1	4.5	43.5	4.3	43.5	4.3
Трепетлика	2.7	0.3	2.6	0.3	2.6	0.3
Явор	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Бреза	3.2	0.3	1.9	0.2	1.9	0.2
Бяла върба	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Елша	21.4	2.2	21.5	2.1	21.5	2.1
Черна елша	0.8	0.1	0.6	0.1	0.6	0.1
Ива	2.3	0.2	0.3	-	0.3	-
Леска	3.2	0.3	-	-	-	-
Дребнолистна липа	0.5	0.1	1.0	0.1	1.0	0.1
Офика	0.4	-	0.4	-	0.4	-
всичко	1000.7	100.0	1000.7	100.0	1000.7	100.0

г) Строителство на сгради и пътища

Строителство на сгради не се предвижда. Наличната пътна мрежа е достатъчна за изпълнението на планираните дейности. Ще се извършва текуща поддръжка както на носимоспособността, така и на първоначално заложената ширина.

д) План за ловностопански дейности

Съгласно Ловностопанският план на ТП „ДГС Дупница”, в общински имоти в СОЗ пояси III се предвижда поддържане на фуражна база за дивеча на площ 2.1 ha:

- ha дивечови ниви в горска територия за свободна паша и добив на фураж;
- 0.6 ha дивечови ливади в горска територия за свободна паша и добив на сено.

Не се предвижда използване на пестициди и минерални торове. Мелиорацията ще се изразява в частично торене с прегоряла суха оборска тор до 30 t/ha - три пъти до приключване на плановия период (края на 2026 г.).

е) План за дейностите по опазване и защита на горските територии от пожари

В таблица №65 е показано разпределението на инвентаризираната площ в зоната по класове на пожарна опасност, от която се вижда, че преобладават горските територии от III-та степен на пожарен риск, с дял 67.8%. С висока степен на пожарна опасност са 8%5, а със средна – 23.7%. Нови съоръжения не са планирани. Противопожарните мерки ще се изразяват в **превантивни дейности** по опазване на горите от пожари и поддържане на **съществуващите**.

Таблица №65: Разпределение на общинската инвентаризирана площ в СОЗ пояси II по класове на пожарна опасност.

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ, ha	90.2	252.0	721.7	1063.9
проценти	8.5	23.7	67.8	100.0

ж) План за пашата в горски територии

В таблица №66 са показани подотделите в СОЗ пояси III, на чиято територия не трябва да се допуска паша на домашни животни. Забранената за паша площ е 598.5 ha – 56.3% от общата.

Таблица №66: Разпределение на забранената за паша общинска площ в СОЗ пояси III по землища.

отдел	подотдели	площ ha	отдел	подотдели	площ ha
38	е	5.4	105	б	3.3
79	а	3.0	106	б, г, д	19.6
	общо с. САПАРЕВО	8.4	113	б, в, г	21.6
10	а	0.6	114	е, з, и, л, м	18.5
75	г, з, 1, 2, 4	10.0	117	д, е, з	11.8
76	а, б, в, н, о	39.8	118	г, д, м, н, о, п	27.0
77	в, г	14.3	119	а, г, д, е, ж, к, л	41.2
78	г, д, е, ж, у, ц	29.3	120	а, б, г, д, е, ж, б	52.3
79	г, е, м, н	39.9	130	а, б	3.5
80	ж, з, и	25.3	131	з, и, л	6.1
81	а, б, в, д, е, ж, з	18.7	138	е, к, л	47.5
82	б, ж	10.8		общо гр. САПАРЕВА БАНЯ	590.1
83	а, б, в, г, д	54.0			
84	а, б, з, и, м	34.9			
98	а, г	34.6			
99	б, е	21.7			
104	ж	3.8			

3.4. ВОДОДАЙНИ ЗОНИ, ОПРЕДЕЛЕНИ ПО ДРУГИ ПОДНОРМАТИВНИ АКТОВЕ

а) Описание и площ

Тук са разгледани инвентаризирани територии, попадащи във вододайни зони, които не са приведени към изискванията на Наредба №3/16.10.2000 г., но въпреки това изпълняват функциите си. Определени са със Заповед №676/25.12.1986 г. на МЗГ. В тях попадат следните отдели и подотдели, собственост на Община Сапарева баня: **143** м; **152** а, г, е, 2, 3, 6, 7, 15; **153** 5, 8; **159** б; **162** а, л, м, н, о; **163** а, б, в, д, 1; **164** ж, з; **166** б, 1; **167** 1; **168** б, ж, х; **170** у, ч, с обща площ 74.0 ha, в т.ч. 72.1 ha залесена и 2.6 ha незалесена – таблица №67.

Таблица №67: Разпределение на общата площ по групи гори и видове подотдели във вододайни зони, определени по други поднормативни актове.

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	шир. вис.	изд. за превр.	нискостъблени	Всичко	
	ha					
естествен произход 0.4-1.0	46.1	-	-	-	46.1	62.3
склопени култури	25.7	0.3	-	-	26.0	35.1
всичко залесена площ	71.8	0.3	-	-	72.1	97.4
сечища, пожарища, голини	-	-	-	-	-	-
поляна	0.6	-	-	-	0.6	0.8
скали	0.6	-	-	0.1	0.7	1.0
сипей	0.1	-	-	-	0.1	0.1
дивечова ливада	0.2	-	-	-	0.2	0.3
авт.път земен	0.2	-	-	-	0.2	0.3
авт.път с наст.	0.1	-	-	-	0.1	0.1
всичко недървопр. площ	1.8	-	-	0.1	1.9	2.6
всичко инвентаризирана площ	73.6	0.3	-	0.1	74.0	100.0
в т.ч. дървопр. площ	71.8	0.3	-	-	72.1	97.4

В таблица №68 е показано разпределението на подотделите, попадащи пояси II на СОЗ по землища.

Таблица №68: Разпределение на общинските подотдели във вододайни зони, определени по други поднормативни актове, по землища.

Землище	Списък подотдели	площ ha
с. ОВЧАРЦИ	152: а, г, е, 2, 3, 6, 7, 15; 153: 5, 8	3.6
с. РЕСИЛОВО	159: б; 162: а, л, м, н, о; 163: а, б, в, д, 1; 164: ж, з; 166: б, 1; 167: 1; 168: б, ж, х; 170: у, ч	68.8
гр. САПАРЕВА БАНЯ	143: м	1.6
	ВСИЧКО: Община САПАРЕВА БАНЯ	74.0

б) Планирани мероприятия

В таблица №69 е показано разпределението на площта на **общинските** гори по площ, запас и вид на сечта. Зрелите насаждения ще се възобновяват с групово-постепенна сеч.

Не са планирани технически сечи, свързани с изграждане на нови или разширяване на съществуващи автомобилни пътища в горските територии, както и с изпълнение на ловностопански и противопожарни цели. В плана е указано при маркирането на насажденията да се оставят биотопни дървета, а след приключване на сечта да се осигури достатъчно количество мъртва дървесина.

Таблица №69: Размер на ползването по площ, запас и вид на сечта в общинските гори във вододайни зони, определени по други поднормативни актове.

Стопански класове	мерни ед.	ВЪЗОБН.	осветл.	проч.	прор.	проб.	ВСИЧКО ОТГЛ.	санит.	принуд.	техн.	ОБЩО	%
Бялборов В	ha	14.5	-	-	1.6	-	1.6	-	-	-	16.1	80.9
	m³	1340	-	-	50	-	50	-	-	-	1390	93.9
Бялборов СрН	ha	-	0.8	-	3.0	-	3.8	-	-	-	3.8	19.1
	m³	-	-	-	90	-	90	-	-	-	90	6.1
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	ha	14.5	0.8	-	4.6	-	5.4	-	-	-	19.9	100.0
	m³	1340	-	-	140	-	140	-	-	-	1480	100.0

В следващият списък са дадени подотделите с планирани сечи:

отдел и подотдел		вид сеч	площ, ha
162	о	прореждане	2.7
163	в	прореждане	1.6
163	д	групово-постепенна	14.5
168	ж	осветление	0.4
170	ч	прореждане	0.3

в) Възобновяване и залесяване

Планираната възобновителна сеч е с предварително естествено възобновяване. Залесявания не се предвиждат. В таблица №70 е дадено сравнение на сумарните площи на всеки дървесен вид при сегашния и при подходящия според месторастенето състав на гората който се очаква да бъде достигнат в дългосрочен план.

Таблица №70: Сравнение на площта по сегашен видов състав и видовете, подходящи за месторастенето във вододайни зони, определени по други поднормативни актове.

дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
	ha	%	ha	%	ha	%
Бял бор	55.9	77.5	53.8	74.6	53.8	74.6
Смърч	6.3	8.7	8.0	11.1	8.0	11.1
Черен бор	2.3	3.2	2.3	3.2	2.3	3.2
Ела	-	-	0.4	0.5	0.4	0.5
Бук	1.2	1.7	1.2	1.7	1.2	1.7
Зимен дъб	4.1	5.7	4.1	5.7	4.1	5.7
Габър	2.0	2.8	2.0	2.8	2.0	2.8
Орех	0.3	0.4	0.3	0.4	0.3	0.4
всичко	72.1	100.0	72.1	100.0	72.1	100.0

г) Строителство на сгради и пътища

Строителство на сгради не се предвижда. Наличната пътна мрежа е достатъчна за изпълнението на планираните дейности. Ще се извършва текуща поддръжка както на носимоспособността, така и на първоначално заложената ширина.

д) План за ловностопански дейности

Съгласно Ловностопанският план на ТП „ДГС Дупница“, в разглежданите вододайни зони общинска собственост се предвижда поддържане на 0.2 ха дивечови ливади в горска територия за свободна паша и добив на сено.

Не се предвижда използване на пестициди и минерални торове. Мелиорацията ще се изразява в частично торене с прегоряла суха оборска тор до 30 t/ha - три пъти до приключване на плановия период (края на 2026 г.).

е) План за дейностите по опазване и защита на горските територии от пожари

В таблица №71 е показано разпределението на инвентаризираната площ в зоната по класове на пожарна опасност. Нови съоръжения не са планирани. Противопожарните мерки ще се изразяват в **превантивни дейности** по опазване на горите от пожари и поддържане на **съществуващите**.

Таблица №71: Разпределение на общинската инвентаризирана площ във вододайни зони, определени по други поднормативни актове по класове на пожарна опасност.

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
площ, ha	25.6	33.6	14.8	74.0
проценти	34.6	45.4	20.0	100.0

ж) План за пашата в горски територии

В таблица №72 са показани подотделите, на чиято територия не трябва да се допуска паша на домашни животни. Забранени за паша са 36.9 ha (49.9%).

Таблица №72: Разпределение на забранената за паша общинска площ в във вододайни зони, определени по други поднормативни актове, по землища.

отдел	подотдели	площ ha
162	л	20.2
163	д	14.5
168	ж, х	0.6
общо с. РЕСИЛОВО		35.3
143	м	1.6
общо гр. САПАРЕВА БАНЯ		1.6

4. УПРАВЛЕНИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Управлението на горските територии – общинска собственост ще се извършва съгласно разпоредбите на чл.181 и чл. 182 от Закона за горите.

При изпълнение на разчетите на Горскостопанския план, както и текущите дейности по охрана и контрол ще се спазват разпоредбите на **Наредба №1/30.01.2012 г.** (обн. ДВ. бр. 11/07.02.2012 г.) за контрола и опазването на горските територии, издадена от МЗХ и МВР.

5. РАСТИТЕЛНИ ВИДОВЕ С ЛЕЧЕБНИ СВОЙСТВА

1. Описание на местоположението на естествените находища на лечебните растения, условията в местообитанията, количеството и състоянието на ресурсите

След проведената инвентаризация и с помощта на литературни източници като Хорологичния атлас на лечебните растения в Република България и Голямата билкова енциклопедия, в района на разглежданите общински имоти са установени значителен брой лечебни растения. Те са съсредоточени основно в поляни, ливади и покрайнини на гори в долния лесорастителен пояс. С изкачване във височина находищата и популациите им намаляват и се срещат единично или групово. Под склопа на гората количеството им също намалява, като за масови могат да се характеризират някои дървесни видове с лечебни свойства в определения лесорастителен пояс.

Като райони с концентрация на лечебни растения са идентифицирани местностите „Брусовете“, „Прилупен камък“, „Пладнище“, „Раков валог“, „Ръжана“, „Сапаревски пункт“ и др.

2. Анализ на дейностите за опазване на екосистемите, включващи лечебни растения, за осигуряване на устойчивото им ползване и опазване на ресурсите

По време на инвентаризацията не бяха установени съществени отрицателни влияния върху лечебните растения. Като общо действащи фактори върху популациите им са общото засушаване, обрастването с храсти и дървесни видове на ливадите и поляните, паленето на стърнища, неправилното им събиране, изместването им от рудерални видове и замърсяване на околната среда с битови отпадъци. Тези фактори са по-скоро потенциални и се предлага да бъдат обект на наблюдение и контролиране, за да не бъдат допускани, с цел опазване на видовото разнообразие, находища и популации на лечебните растения.

3. Приоритетни мерки за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения, включително на редки или застрашени от изчезване видове

Като цяло не са необходими приоритетни мерки за опазване на лечебните растения, ако се спазват всички законови разпоредби от Закона за лечебните растения. Общо правило за всеки ползвател на лечебни растения е, че трябва да се опазват от увреждане и унищожение естествените им находища с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фонд със сегашна или бъдеща ценност. Опазването включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации от видове лечебни растения.

4. Избор и регламент на територии, които не са защитени, но изискват подходящо управление с цел устойчиво ползване на лечебните растения в тях

След направената инвентаризация не са установени територии, които не са защитени, но да изискват специално управление с цел устойчиво ползване на лечебните растения.

5. Предложения за разработване на местни нормативни актове за начините на земеползване съобразно изискванията на нормативните актове и плановите документи от по-висока степен

Не са налага разработването на местни нормативни актове за начините на земеползване. При събиране на диворастващи лечебни растения със стопанска цел трябва да се спазват допустимите количества, които ежегодно се определят със Заповед на Министъра на околната среда и водите. Контролната дейност при ползването на лечебните растения се извършва от РИОСВ-Перник, РДГ-Кюстендил, съвместно с областния управител и кметовете на общини.

На основание чл. 50, ал. 4 от Закона за лечебните растения. В таблица №73 са разгледани разпространените в района диворастващи растителни видове с лечебни свойства, включени в Приложение №1 от ЗЛР. Отбелязани са видовете, забранени за събиране, освен за лични нужди, както и тези с ограничение за събиране, в зависимост от ежегодната квото за всяка област от страната. При събиране на диворастващи лечебни растения със **стопанска цел**, да се спазват допустимите количества, ежегодно определяни със Заповед на Министъра на МОСВ, на основание чл.10, ал. 1, 2 и 3 от ЗЛР.

Таблица №73: Диворастващи растителни видове с лечебни свойства – статут, срещаемост, мерки по опазване, възможности за добиване.

Лечебни растения		Среща-емост	Добив	Мерки по опазване	Статут на вида			
Българско наименование	Латинско наименование				Често срещан	Нормално срещан	Рядък	Вид по специален режим на опазване и ползване на основание чл. 10 от ЗЛР
Азмацуг	<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Ацинос полски	<i>Acinos arvensis</i> (Lam.) Dandy	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Безсмъртниче обикновено	<i>Xeranthemum annuum</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Белоочица виолетова	<i>Buglossoides purpureo-caerulea</i> (L.) Lohst.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Благун	<i>Quercus frainetto</i> Ten.	Масиви	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Бор бял	<i>Pinus sylvestris</i> L.	Масиви, култури	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Боровинка червена	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Боровинка черна	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Бреза обикновена	<i>Betula pendula</i> Roth.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Брей обикновен	<i>Tamus communis</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Брекия	<i>Sorbus torinalis</i> (L.) Crantz.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Бръшлян	<i>Hedera helix</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Бряст полски	<i>Ulmus minor</i> Mill.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Бук обикновен	<i>Fagus sylvatica</i> L.	Масиви	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Бъзак	<i>Sambucus ebulus</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Бъз черен	<i>Sambucus nigra</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Великденче лечебно	<i>Veronica officinalis</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Великденче плоскосеменно	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Ветрогон полски	<i>Eryngium campestre</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Винцетоксикум лечебен	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medic	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Вранско око	<i>Paris quadrifolia</i> L.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	-	+	-
Вратига	<i>Tanacetum vulgare</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Вълча ябълка обикновена	<i>Aristolochia clematidis</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Върба бяла	<i>Salix alba</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Върбинка лечебна	<i>Verbena officinalis</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Габър обикновен	<i>Carpinus betulus</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Гергевка	<i>Cruciata laevipes</i> Opiz.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Глог червен	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Глухарче обикновено	<i>Taraxacum officinale</i> Web.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Глушина едрочветна	<i>Vicia grandiflora</i> Scop.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Глушина посевна	<i>Vicia sativa</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Глушина птича	<i>Vicia cracca</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Горва луковична	<i>Cardamine bulbifera</i> (L.) Crantz.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-

Лечебни растения		Среща-емост	Добив	Мерки по опазване	Статут на вида			
Българско наименование	Латинско наименование				Често срещан	Нормално срещан	Рядък	Вид по специален режим на опазване и ползване на основание чл. 10 от ЗЛР
Гълъбови очички	<i>Hepatica nobilis</i> Mill.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	-	+	-
Дебрия европейска	<i>Sanicula europaea</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Девесил сибирски	<i>Heracleum sibiricum</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Детелина ливадна	<i>Trifolium pratense</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Детелина пълзяща	<i>Trifolium repens</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Динка дребна	<i>Sanguisorba minor</i> Scop.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Драка	<i>Paliurus spina-christi</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Дрян обикновен	<i>Cornus mas</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Дяволска уста обикновена	<i>Leonurus cardiaca</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Елша черна	<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Еньовче ароматно	<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.	На групи	О	Определяне на год. квоти	-	+	-	+
Еньовче същинско	<i>Galium verum</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Женска папрат обикн.	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	-	+	-
Живовлек голям	<i>Plantago major</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Живовлек ланцетовиден	<i>Plantago lanceolata</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Живовлек среден	<i>Plantago media</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Жълтуга висока	<i>Genista tinctoria</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Жълтурче	<i>Ranunculus ficaria</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Зайча сянка лечебна	<i>Asparagus officinalis</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	-	+	-
Зайчина пъстра	<i>Coronilla varia</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Залист бодлив	<i>Ruscus aculeatus</i> L.	На групи	З	Забрана за събиране	-	+	-	+
Зановец космат	<i>Chamaecytisus hirsutus</i> (L.) Link.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Звездан обикновен	<i>Lotus corniculatus</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Звездица средна	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Звъника, жълт кантарион	<i>Hypericum perforatum</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Здравец зловонен	<i>Geranium robertianum</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Здравец кървавочервен	<i>Geranium sanguineum</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Здравец обикновен	<i>Geranium macrorrhizum</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Златиста папрат	<i>Ceterach officinarum</i> DC.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Змийско мляко	<i>Chelidonium majus</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Змиарник петнист	<i>Arum maculatum</i> L.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	-	+	-
Ива	<i>Salix caprea</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Иглика лечебна	<i>Primula veris</i> L.	На групи	О	Определяне на год. квоти	-	+	-	+
Изтравиче обикновено	<i>Asplenium trichomanes</i> L.	На групи	З	Забрана за събиране	-	+	-	+
Какула горска	<i>Salvia nemorosa</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Какула жълта	<i>Salvia glutinosa</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Калина	<i>Viburnum opulus</i> L.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	-	+	-
Камшик лечебен	<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Киселец	<i>Rumex acetosa</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Киселица	<i>Malus sylvestris</i> Mill.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Киселиче обикновено	<i>Oxalis acetosella</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Ким обикновен	<i>Carum carvi</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Козя брада	<i>Rumex acetosella</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Кокошка	<i>Isopyrum thalictroides</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Комунига лечебна	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pal.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Крем петров	<i>Lilium martagon</i> L.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Кукуряк миризлив	<i>Helleborus odoratus</i> W. et K.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Къпина полска	<i>Rubus caesius</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Лайка езичестоцветна	<i>Chamomilla suaveolens</i> (Pursh.) Rydb.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Лепка	<i>Galium aparine</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Леска обикновена	<i>Corylus avellana</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Липа дребнолистна	<i>Tilia cordata</i> Mill.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Липа едрolistна	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Липа сребролистна	<i>Tilia tomentosa</i> Moench.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Лисичина грудеста	<i>Corydalis bulbosa</i> (L.) DC.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Лисичина плътнoгрудеста	<i>Corydalis solida</i> (L.) Swartz.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Лопатка многогодишна	<i>Lunaria rediviva</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Лопен финикийски	<i>Verbascum phoeniceum</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Лук мечи	<i>Allium ursinum</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Луличка обикновена	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Малина	<i>Rubus idaeus</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Маргаритка обикновена	<i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Маслинка обикновена	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-

Лечебни растения		Среща-емост	Добив	Мерки по опазване	Статут на вида			
Българско наименование	Латинско наименование				Често срещан	Нормално срещан	Рядък	Вид по специален режим на опазване и ползване на основание чл. 10 от ЗЛР
Мащерка	<i>Thymus</i> spp.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Медуница лечебна	<i>Pulmonaria officinalis</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Мента обикновена	<i>Mentha spicata</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Мехунка	<i>Physalis alkekengi</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Миризливка обикновена	<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Миши уши	<i>Hieracium pilosella</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Млечка горска	<i>Euphorbia amygdaloides</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Млечка обикновена	<i>Euphorbia cyparissias</i> Host.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Момкова сълза лечебна	<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Момина сълза	<i>Convallaria majalis</i> L.	На групи	З	Забрана за събиране	-	-	+	+
Мурава кръглолистна	<i>Pyrola rotundifolia</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Мъждрян	<i>Fraxinus ornus</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Мъжка папрат	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Мъртва коприва червена	<i>Lamium purpureum</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Наваличе	<i>Orthilia secunda</i> (L.) House	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Напръстник вълнест	<i>Digitalis lanata</i> Ehrh.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Напръстник едроцветен	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Овчарска торбичка обикн.	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medic.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Омайниче градско	<i>Geum urbanum</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Орехче ливадно	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Орлова папрат	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Офика	<i>Sorbus aucuparia</i> L.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Пелин обикновен	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Повет обикновен	<i>Clematis vitalba</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Поветица обикновена	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Подбел	<i>Tussilago farfara</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Подрумиче жълто	<i>Anthemis tinctoria</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Подъбиче обикновено	<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Пришница	<i>Prunella vulgaris</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Прозорче сребролистно	<i>Potentilla argentea</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Равнец струмски	<i>Achillea clypeolata</i> Sm.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Равнец хилядолистен	<i>Achillea millefolium</i> gr.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Ранилист лечебен	<i>Betonica officinalis</i> L.	На групи	О	Определяне на год. квоти	-	+	-	+
Риган обикновен	<i>Origanum vulgare</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Росопас лечебен	<i>Fumaria officinalis</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Свиларка	<i>Lychnis coronaria</i> (L.) Desr.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Секирче пролетно	<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Секирче черно	<i>Lathyrus niger</i> (L.) Bernh.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Синец обикновен	<i>Scilla bifolia</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Синя жлъчка грапаовплодна	<i>Cichorium intybus</i> L.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Сладка папрат обикновена	<i>Polypodium vulgare</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Слез горски	<i>Malva sylvestris</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Смрадлика	<i>Cotinus coggygria</i> Scop.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Смърч обикновен	<i>Picea abies</i> (L.) Karst.	Масиви	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Старо биле	<i>Atropa belladonna</i> L.	Единично	О	Определяне на год. квоти	-	-	+	+
Сълзица средна	<i>Briza media</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Съсънка бяла	<i>Anemone nemorosa</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Съсънка лютиковидна	<i>Anemone ranunculoides</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Теменуга миризлива	<i>Viola odorata</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Теменуга трицветна	<i>Viola tricolor</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Трепетлика	<i>Populus tremula</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Трънка	<i>Prunus spinosa</i> L.	На петна	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Хвоц полски	<i>Equisetum arvense</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Часовниче дикутово	<i>Erodium cicutarium</i> (L.) L'Her.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Чашкодрян брадавчест	<i>Euonymus verrucosus</i> Scop.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Чашкодрян европейски	<i>Euonymus europaeus</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Черновръх обикновен	<i>Clinopodium vulgare</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Ягода горска	<i>Fragaria vesca</i> L.	На групи	ПН	Указаните в ПСП	+	-	-	-
Ясен планински	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	Единично	ПН	Указаните в ПСП	-	+	-	-
Легенда:	ПСП	Позволително за странични ползвания						
	З	Забранен за събиране, само за лични нужди						
	ПН	Производствени нужди						
	О	Ограничение за събиране						

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Горскостопанският план на горите и земите в горски територии, собственост на община Сапарева баня, плана за дейностите по опазване от пожари и разработката за защитените територии са изготвени от

„Призма Инфо“ ЕООД, гр. София,

Управител: инж. Божидар Стойков,

Ръководител проекти: инж. Веселин Маринков.

Използвани са данните от инвентаризацията на ТП „ДГС Дупница“. Обработката им е извършена с помощта на следните софтуерни продукти:

- графични данни: **DitaWin, MkadWin, ArcGIS, QGIS, AutoCad;**
- атрибутна информация: **Forest Analysis and Planning, v.2.2.3.16;**
- текстови файлове: **LibreOffice 4.4.0**

Горскостопанският план има срок на действие 10 (десет) години, считано от датата на утвърждаването му от директора на РДГ Кюстендил.

ЛИТЕРАТУРА

1. Бондев И. (ред.). 1995. Хорологичен атлас на лечебните растения в Република България. БАН, София.
2. Директива на съвета №92/43/ЕИО от 21.05.1992 г. за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.
3. Закон за горите. 2011. ДВ, бр. 19, (изм. и доп. ДВ, бр. 60 от 7.08.2015 г.).
4. Закон за защитените растения. 1998. ДВ, бр. 133 (изм. и доп. ДВ, бр. 61/11.08.2015 г.).
5. Закон за изменение и допълнение на Закона на биологичното разнообразие. 2007. ДВ, бр. 94: 2-44, (изм. и доп. ДВ, бр. 101 от 22.12.2015 г.).
6. Закон за лечебните растения. 2000. ДВ, бр. 29, (изм. ДВ, бр. 98 от 28.11.2014 г.).
7. Захариев Б., Донов В., Петрунов К., Масъров С. 1979. Горскорастително райониране на България. Земиздат, София, 199 с.
8. Йорданова М. 2002. Хидроложко райониране. В: Копралев И. (гл. ред.) География на България. Физическа и социално-икономическа география. ФорКом, София: 242-246.
9. Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България. 2011. ИАГ. София.
10. Колева Е., Пенев Р. 1986. Климатичен справочник. Валежи в България. БАН, София, 272 с.
11. Колектив. 2000. Голяма билкова енциклопедия от А до Я. Лечебни растения и тяхното приложение. Бонкоммерс, София.
12. Кръстанов К.; Р. Райков. 2004 г. Справочник по Дендробиометрия, Булпрофор, София.
13. Кючукова М. (ред.) 1979-1983. Климатичен справочник на НР България Т. 2-4, Наука и изкуство, София.
14. Лесоустройствен проект на ДЛ „Дупница“, Кюстендилска област. 2007. „Агролеспроект“ – ЕООД, София.
15. Лесоустройствен проект на Община Сапарева баня, Кюстендилска област. 2007. „Агролеспроект“ – ЕООД, София.
16. Наредба №2 от 11.01.2005 г. за условията и реда за възлагане изпълнението на дейностите по възпроизводство на горите в държавния горски фонд (обн. ДВ, бр. 8 от 21.01.2005 г.).
17. Наредба №8 от 5.08.2011 г. за сечите в горите (изм. и доп. ДВ, бр. 72 от 18.09.2015 г.).
18. Наредба №8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари (обн. ДВ, бр. 38 от 18.05.2012 г.).
19. Наредба №12 от 16.12. 2011 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди (обн. ДВ, бр. 2 от 6.01.2012 г.).
20. Наредба №18 от 7.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии (обн. ДВ, бр. 82 от 23.10.2015 г.).
21. Нинов Н. 2002. Почви. В: Копралев И. (гл. ред.) География на България. Физическа и социално-икономическа география. ФорКом, София: 277-315.
22. Павлов, Д., Димитров М. 2012. Фитоценология. ЛТУ, София, 252 с.
23. Режими за устойчиво управление на горите в Натура 2000. 2011. ИАГ. София.
24. Стефанов П. 2002. Морфографска характеристика. В: Копралев И. (гл. ред.) География на България. Физическа и социално-икономическа география. ФорКом, София: 29-38.
25. Събев Л., Станев С. 1960. Агроклиматичен справочник на НР България. ред. Киряков К. Печатница Г. Димитров, София.